

UCHWAŁA NR XVI.143.2025
RADY GMINY LEGNICKIE POLE

z dnia 24 września 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028
z perspektywą do roku 2032**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2025 poz. 1153) oraz zgodnie z art. 17 ust. 1 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025 poz. 647), Rada Gminy Legnickie Pole uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wójtowi Gminy Legnickie Pole.

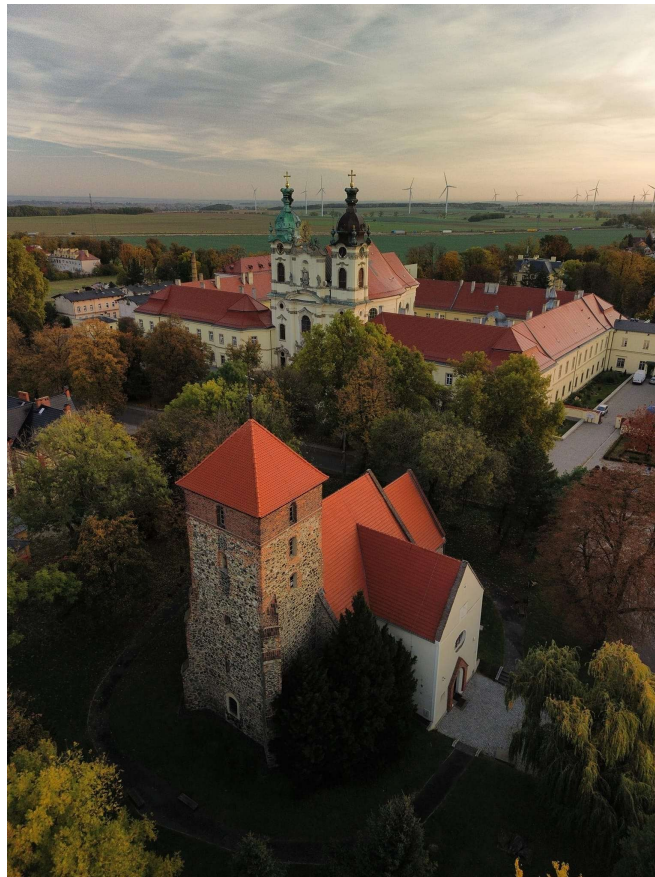
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Legnickie Pole

Krzysztof Lelito

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Legnickie Pole, 2025

Zamawiający:

Gmina Legnickie Pole
ul. Klasztorna 20
59-241 Legnickie Pole

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Zespół autorów:

Kierownik Projektu – Karolina Drzewiecka
Konsultant – Martyna Ciska
Analityk – Klaudia Kosińska

Spis treści

Wykaz skrótów	5
1. Wstęp.....	8
1.1. Regulacje prawne	8
1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu	8
2. Streszczenie.....	9
3. Efekty realizacji dotychczasowego programu	9
4. Charakterystyka gminy	19
4.1. Położenie administracyjne	19
4.2. Położenie geograficzne.....	20
4.3. Zagospodarowanie przestrzenne	22
4.4. Infrastruktura techniczna.....	22
4.4.1. Transport.....	22
4.4.1.1. Drogi	22
4.4.1.2. Drogi dla rowerów	24
4.4.1.3. Kolej i lotnictwo	24
4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło	24
4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną	24
4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz	25
5. Ocena stanu środowiska	25
5.1. Obszary przyszłej interwencji	25
5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	25
5.1.1.1 Klimat.....	25
5.1.1.2 Jakość powietrza	27
5.1.1.3 Analiza SWOT	36
5.1.2. Zagrożenia hałasem	36
5.1.2.1 Analiza SWOT	43
5.1.3 Pola elektromagnetyczne	44
5.1.3.1 Analiza SWOT	47
5.1.4 Gospodarowanie wodami	48
5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie gminy	48
5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych.....	48
5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe.....	56
5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych	58
5.1.4.5. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.....	58

5.1.4.6. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych	59
5.1.4.7. Zagrożenie suszą.....	60
5.1.4.8. Analiza SWOT	66
5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	66
5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa	66
5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna.....	67
5.1.5.3 Analiza SWOT	69
5.1.6 Zasoby geologiczne.....	69
5.1.6.1 Analiza SWOT	72
5.1.7 Gleby.....	72
5.1.7.1 Analiza SWOT	74
5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.....	75
5.1.8.1 Analiza SWOT	79
5.1.9 Zasoby przyrodnicze	79
5.1.9.1 Analiza SWOT	97
5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami.....	97
5.1.10.1 Analiza SWOT	98
5.2 Zagadnienia horyzontalne	98
5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu	99
5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska	100
5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	101
5.2.4 Monitoring środowiska	102
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	103
6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	103
6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem	108
6.3 Instrumenty realizacji programu	112
7. System realizacji programu ochrony środowiska	113
7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie.....	113
7.2 Monitoring programu ochrony środowiska.....	113
8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	115
Spis tabel, rysunków i wykresów	137

Wykaz skrótów

AOT40 – suma różnic pomiędzy stężeniem średnim jednogodzinnym wyrażonym w $\mu\text{g}/\text{m}^3$, a wartością $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla każdej godziny w ciągu doby pomiędzy godziną 8:00 a 20:00 czasu środkowoeuropejskiego CET, dla której stężenie jest większe niż $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$

As – arsen

B(a)P – benzo(a)piren

BZT5 – biochemiczne zapotrzebowanie tlenu

C₆H₆ – Benzen

Cd – Kadm

ChZT – chemiczne zapotrzebowanie tlenu

CO – Tlenek węgla

CO₂ – Dwutlenek węgla

dam³ – Dekametry sześciennie

dB – decybel

Dz. U. – Dziennik Ustaw

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

Hz – Herz

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWPD – Jednolite Części Wód Podziemnych

JST – jednostka samorządu terytorialnego

KPO – Krajowy Plan Odbudowy

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

kWh – kilowatogodziny

L_{DWN} – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu

od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00)

L_N – oznacza długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór dnia w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00)

M.P. – Monitor Polski

Mg – Megagram

mpzp – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Ni – Nikiel

NO₂ – Dwutlenek azotu

NO_x – Tlenki azotu

O₂ – Tlen

O₃ – Ozon

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

OZE – odnawialne źródła energii

Pb – Ołów

PEM – Pole elektromagnetyczne

PM – (z ang. Particulate Matter) pył zawieszony

PM₁₀ – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów

PM_{2,5} – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

PSH - Państwowa Służba Hydrogeologiczna

mPSZOK – mobilny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

SDRR – średni dobowy ruch roczny

SO₂ – Dwutlenek siarki

SOPO – System Osłony Przeciwoświatowej

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

SWOT – metoda analizy, której nazwa została utworzona z pierwszych liter wyrazów:
S – strengths (silne strony, atuty), W – weaknesses (słabe strony), O – opportunities (szanse),
T – threats (zagrożenia)

u.p.o.ś. – Ustawa Prawo Ochrony Środowiska

UE – Unia Europejska

WE – Wspólnota Europejska

1. Wstęp

1.1. Regulacje prawne

Programy ochrony środowiska są jednym z narzędzi prowadzenia polityki środowiska. Zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.) polityka ochrony środowiska to zespół działań mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Obowiązek sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska przez organ wykonawczy gminy wynika z art. 17 ust 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska (dalej Program lub POŚ) został sporządzony z uwzględnieniem „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Zaplanowane działania są niezbędne do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców oraz przyczynią się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

1.2. Przebieg prac w ramach opracowania Programu

Projekt gminnego programu ochrony środowiska podlega zaopiniowaniu przez właściwy zarząd powiatu. Ponadto organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska uchwała rada gminy. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie gminy, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

W trakcie prac nad przedmiotowym Programem:

- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,

- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Gminy w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie gminy i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Gminy,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Gminy oraz dostępne źródła finansowania,
- określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

2. Streszczenie

Niniejszy Program Ochrony Środowiska uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę gminy, uwzględniającą m.in. położenie oraz dostęp do infrastruktury technicznej,
- analizę jakości środowiska na terenie gminy wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym.

Gmina Legnickie Pole jest gminą wiejską położoną w środkowej części województwa dolnośląskiego, w powiecie legnickim. Zamieszkuje ją 5 334 mieszkańców¹.

Układ komunikacyjny jest kluczowym elementem struktury przestrzennej Gminy, odgrywając rolę szkieletu jej organizacji. Gęstość, stan techniczny oraz wzajemne powiązania sieci komunikacyjnej mają istotny wpływ na możliwości rozwojowe danego obszaru. Sieć dróg publicznych na terenie gminy Legnickie Pole obejmuje:

- autostrada A-4,
- droga wojewódzka nr 320 relacji Jawor – autostrada A-4,
- drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne.

Długość dróg gminnych wynosi 35,159 km.

¹ Dane GUS, stan na 31.12.2023 r.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowania wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Stan jakości powietrza w województwie dolnośląskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Stacje pomiarowe zlokalizowane są w taki sposób, aby pomiary poziomów stężeń zanieczyszczeń, prowadzone na nich zapewniały informacje o wielkościach stężeń na dużym obszarze.

Gmina Legnickie Pole w 2024 r. znalazła się w obszarze przekroczeń standardów imisyjnych:

- poziom docelowy arsenu As w pyłe zawieszonym PM₁₀ – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D₂ (ochrona zdrowia ludzi).

W ramach PMŚ nie prowadzono badań w zakresie monitoringu hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Legnickie Pole. W 2024 roku na terenie gminy prowadzono badania w zakresie hałasu przemysłowego. We wszystkich analizowanych punktach pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu określonych w decyzjach o dopuszczalnym hałasie.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad wynika, że komunikacja może być źródłem hałasu na terenie gminy Legnickie Pole.

Badania natężeń pól elektromagnetycznych były prowadzone w ramach PMŚ na terenie gminy Legnickie Pole w 2021 roku w 1 punkcie pomiarowym zlokalizowanym w miejscowości Księginice, w latach 2023-2024 nie prowadzono badań. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych. Ponadto, minimalna wartość dopuszczalna dla zakresu częstotliwości objętej monitoringiem wynosi 28 V/m, zgodnie z obowiązującym, od początku 2020 roku, rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Zgodnie z IIaPGW na terenie gminy Legnickie Pole występują zlewnie następujących JCWP:

- RW600010138889 – Chłodnik z jez. Koskowickim,
- RW60001113889 – Wierzbiak od Kojczkówki do Kaczawy,
- RW600011138999 – Kaczawa od Nysy Szalonej do ujścia,

- RW600009138871 – Wierzbiak od Kojszkówki,
- RW600010137899 – Cicha Woda,
- LW30740 – Koskowickie.

Badania JCWP w ostatnich latach wykazały ogólny zły stan wód powierzchniowych na obszarze gminy Legnickie Pole.

Na terenie gminy Legnickie Pole nie prowadzono badań wód podziemnych ramach PMŚ.

Gmina wyposażona jest w sieć wodociągową i kanalizacyjną. Stopień zwodociągowania Gminy wynosi 89,8%, natomiast stopień skanalizowania 86,6%.

Ze względu na rozproszony charakter zabudowy gminy Legnickie Pole nie funkcjonuje tam sieć ciepłownicza. Ogrzewanie budynków i mieszkań odbywa się zatem za pośrednictwem kotłowni lokalnych lub indywidualnych pieców, wykorzystujących głównie paliwa stałe².

Za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie gminy odpowiedzialne jest Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjne i Handlowe COM-D Sp. z o.o. w Jaworze³. Gmina Legnickie Pole uruchomiła mobilne punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (mPSZOK), w ramach których mieszkańcy mogli przekazywać tzw. odpady „problemowe”.

Na przestrzeni lat 2022-2024 łączna masa odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Legnickie Pole wzrosła o 218,51 Mg, tj. 6,99%, co może świadczyć o zwiększonej produkcji odpadów.

Na terenie gminy Legnickie Pole znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody Jezioro Koskowickie,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Wysoczyzna Taczalińska,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Mokradła Gniewomierskie,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Złoty Las,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Łąki Książęce,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dolina Uszewicy,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dębowa Dolina Kojszkówki,
- 55 pomników przyrody.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz o dużym ryzyku

² Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Legnickie Pole na lata 2020-2035

³ Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Legnickie Pole za lata 2022-2024

wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. na obszarze gminy Legnickie Pole nie funkcjonują takie zakłady.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie gminy Legnickie Pole.

Gmina Legnickie Pole podejmuje działania w zakresie ochrony klimatu i poprawy jakości powietrza, koncentrując się na budowie chodnika i ścieżki rowerowej oraz modernizacji oświetlenia ulicznego, zadania te mają na celu zmniejszenie zużycia energii, obniżenie emisji zanieczyszczeń.

Gmina będzie podejmować działania ograniczające uciążliwości związane z hałasem, koncentrując się na przebudowie i remoncie dróg gminnych. Poprawa stanu technicznego jezdni przyczyni się do redukcji hałasu generowanego przez ruch pojazdów, zwłaszcza w obszarach zabudowanych. Równa, dobrze utrzymana nawierzchnia zmniejszy wibracje i odgłosy toczenia kół, co bezpośrednio wpłynie na poprawę komfortu akustycznego mieszkańców i jakość ich codziennego otoczenia.

Gmina Legnickie Pole planuje wzmacniać działania związane z racjonalnym gospodarowaniem wodami, szczególnie w kontekście prowadzenia ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych. Działania te przyczynią się do poprawy ochrony środowiska wodnego, ograniczenia niekontrolowanego odprowadzania ścieków, zwiększenia efektywności kontroli i planowania inwestycji wodno-kanalizacyjnych oraz podniesienia świadomości mieszkańców w zakresie odpowiedzialnego gospodarowania ściekami.

Na terenie gminy będą prowadzone działania na rzecz poprawy gospodarki wodno-ściekowej. Planowana jest budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, a także remont i wyposażenie oczyszczalni ścieków wraz z wymianą pomp przy przepompowniach. Działania te wpisują się w szerszą strategię zrównoważonego rozwoju gminy oraz dążenie do spełnienia wymogów środowiskowych i sanitarnych.

Gmina planuje działania zmierzające do poprawy gospodarki odpadami i ograniczania ich powstawania poprzez odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych. Pozwoli to na bezpieczne i zgodne z przepisami unieszkodliwianie odpadów, ograniczy ich nielegalne składowanie, a także umożliwi odzysk cennych surowców oraz zmniejszy presję na środowisko i zdrowie mieszkańców.

Nasadzenia roślinności na terenie gminy wpłyną również pozytywnie na mikroklimat i estetykę otoczenia, tworząc przyjazną przestrzeń dla mieszkańców i przyrody.

Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP) w nowoczesny sprzęt zwiększy ich skuteczność w przeciwdziałaniu poważnym awariom i zagrożeniom.

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy Gminy Legnickie Pole odpowiedzialny będzie za sporządzanie i przedstawianie Radzie Gminy raportu z wykonania Programu, co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w programie.

3. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Na terenie gminy Legnickie Pole obowiązywał Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028, przyjęty uchwałą nr XXXVI.312.2021 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 grudnia 2021 r.

Zadania inwestycyjne zaplanowane do realizacji w ramach Programu i stopień ich wykonania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Zadania inwestycyjne zaplanowane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

Zakładany cel	Podjęte zadania	Zadania zrealizowane w latach 2021-2022	Zadania zrealizowane w latach 2023-2024
Poprawa jakości powietrza	Promocja transportu zbiorowego	Wydruk ulotki dotyczącej uruchomienia linii MPK nr 9 wraz z rozkładem jazdy oraz kolportaż na terenie gminy Legnickie Pole – nakład 3 tys. sztuk. Publikacja informacji o uruchomieniu MPK na portalach informacyjnych: lca.pl, tulegnica.pl, e-legnickie.pl.	-
	Monitoring emisji zanieczyszczenia powietrza	Usługa polegająca na profesjonalnym przetwarzaniu danych przychodzących z odczytów pomiarów jakości powietrza z zamontowanych przez Gminę urządzeń: — zbieranie pomiarów, — analiza pomiarów, — wizualizacja pomiarów, — przechowywanie odczytów historycznych z urządzeń. — Parametry jakości powietrza odczytywane przez urządzenie: — stężenie pyłów zawieszonych PM 2,5, — stężenie pyłów zawieszonych PM 10, — wilgotność, — ciśnienie, — temperatura powietrza (w stopniach Celsjusza).	Zakup ekranu LED wskazującego aktualną jakość powietrza. Usługa polegająca na profesjonalnym przetwarzaniu danych pochodzących z odczytów pomiarów jakości powietrza z należących do Usługobiorcy urządzeń zamontowanych przez Usługodawcę na podstawie umowy, w następującym zakresie: — zbieranie pomiarów, — analiza pomiarów, — wizualizacja pomiarów, — przechowywanie odczytów historycznych z Urzędzeń. Usługa będzie dotyczyć następujących parametrów jakości powietrza odczytywanych przez Urządzenia: — stężenie pyłów zawieszonych PM 2.5, — stężenie pyłów zawieszonych PM 10, — wilgotność, — ciśnienie, — temperatura powietrza (w stopniach Celsjusza).
	Montaż oświetlenia solarnego wzdłuż dróg gminnych	Zakup lamp solarnych i 1 lampy hybrydowej na terenie gminy Legnickie Pole.	Zamontowano łącznie 42 sztuki oświetlenia solarnego wzdłuż dróg gminnych.
Poprawa klimatu akustycznego	Modernizacje i remonty dróg gminnych	Modernizacja drogi w Nowej Wsi Legnickiej. Inwestycja objęła remont ok. 500 m. drogi. Zakres prac obejmował rozbiórkę starej nawierzchni jezdni i miejsc postojowych, wykonanie nowej nawierzchni jezdni i miejsc postojowych z kostki brukowej.	<u>Przebudowa ul. Dientzenhofera i ul. 9-go kwietnia w zakresie jezdni, chodników, zjazdów i miejsc postojowych-</u> w zakresie przebudowy nawierzchni jezdni, budowie chodników, miejsc postojowych, budowie kanalizacji

Zakładany cel	Podjęte zadania	Zadania zrealizowane w latach 2021-2022	Zadania zrealizowane w latach 2023-2024
		Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych relacji Raczkowa -Mąkolice. Celem inwestycji jest zapewnienie komfortu przejezdnych na trasie tych dwóch miejscowości. Remont drogi w obszarze osiedla w m. Gniewomierz. Remont dróg gminnych – ul. Janczarska i ul. Turecka. Długość remontowanego odcinka to 1,05 km. Zakres prac obejmował m.in. wykonanie nowej konstrukcji nawierzchni jezdni, remontu części jezdni poprzez nakładkę bitumiczną, wykonaniu zjazdów z kostki betonowej i z masy bitumicznej. Przebudowa drogi gminnej w m. Strachowice w ramach poprawy ruchu drogowego na przejściach dla pieszych. Łączna długość inwestycji wynosi ok. 189,00 m.b. Zakres prac obejmował rozebranie i wykorytowanie istniejącej nawierzchni, wykonanie nowej, jednolitej nawierzchni jezdni z masy bitumicznej wraz z całą konstrukcją. Przebudowa drogi gminnej w m. Gniewomierz w ramach poprawy ruchu drogowego na przejściach dla pieszych. Łączna długość inwestycji wynosiła ok. 58,00 m.b. Zakres inwestycji obejmował zdjęcie wierzchniej warstwy nawierzchni bitumicznej i wykonanie nowej, jednolitej nawierzchni jezdni z masy bitumicznej. Modernizacja drogi gminnej w m. Koisków.	deszczowej i budowie kanału technologicznego – 314,97 m.b. <u>Budowa wyniesionego przejścia dla pieszych w ramach poprawy bezpieczeństwa w pasie drogi gminnej przy ul. Księżnej Anny w m. Legnickie Pole – 660 m.b.</u> - budowa wyniesionego doświetlonego przejście dla pieszych, nawierzchni jezdni i chodników. <u>Przebudowa drogi gminnej w zakresie przebudowy jezdni oraz budowy chodnika i kanału technologicznego tzw. 14 obok strefy</u> - nawierzchni jezdni i chodników na dł.800 m.b. <u>„Remont chodnika w pasie drogi gminnej nr 07431 D (dz. nr 272) w miejscowości Gniewomierz”</u> remont chodnika o długości 315 m.b.: remont nawierzchni chodnika, regulacja wysokościowa zaworów oraz studzienek. <u>„Remont drogi gminnej w miejscowości Bartoszków”</u> remont obecnej nawierzchni na masę mineralno-asfaltową, wykonanie nowej konstrukcji – 1440 m.b. <u>„Przebudowa dróg gminnych w zakresie przebudowy nawierzchni drogi publicznej ul. Kossak-Szczuckiej oraz ul. A. Fredry w m. Legnickie Pole” – 514 m.b. drogi, 888 m.b. chodnika</u> nawierzchnia ograniczona krawężnikami, chodnik o szerokości 2,0 m ograniczony obrzeżami i krawężnikami oraz 8 miejsc postojowych, wpusty deszczowe odprowadzenie wody do istniejącej kanalizacji deszczowej. <u>„Remont drogi gminnej nr 007426 D (dz. nr 155/2) w miejscowości Nowa Wieś Legnicka” – 1091 m.b.</u> ścinka poboczy, korytowanie jezdni, wykonanie warstwy stabilizacji cementem istniejącego podłoża, wykonanie podbudowy z kruszywa, wykonanie warstwy wiążącej o gr. 5 cm, wykonanie zjazdów i dojeżdż do posesji, regulację istniejących studni i skrzynek wodociągowych celem

Zakładany cel	Podjęte zadania	Zadania zrealizowane w latach 2021-2022	Zadania zrealizowane w latach 2023-2024
			dostosowania do nowej nawierzchni, wykonanie warstwy ścieralnej 4 cm, wykonanie poboczy z kruszywa. <u>Wykonanie robót związanych wykonaniem nawierzchni na działce nr 9/47 w Legnickim Polu, gmina Legnickie Pole</u> podbudowa zasadnicza; nawierzchnie z kostki brukowej, Krawężniki betonowe najazdowe Obrzeża betonowe Ława pod krawężniki, obrzeża i ściek betonowy z oporem; Studzienki ściekowe – 52 m.b. <u>. Remont chodnika w miejscowości Gniewomierz- ETAP II</u> - korytowanie pod konstrukcję nawierzchni; - zbudowanie obrzeży; - profilowanie i zagęszczenie podłoża; - wykonanie podbudowy; - regulacja wysokościowa zaworów oraz studzienek; - wykonanie nawierzchni; - uprzątniecie terenu budowy – 155 m.b. <u>KSIEGINICE - droga dojazdowa do gruntów rolnych</u> nawierzchnia z masy mineralno- asfaltowej, wykonanie nowej konstrukcji nawierzchni jezdni, remont poboczy, regulację istniejących włazów, skrzynek wodociągowych – 449 m.b.
	Przebudowa drogi w miejscowości Koskowice	Prace remontowe w zakresie przebudowy drogi w miejscowości Koskowice. Inwestycja obejmowała odcinek 1,459 km w relacji Legnica – Ujazd Górny. Przebudowa drogi powiatowej nr 2177D relacji Legnica – Ujazd Górny	-
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno - ściekowej	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej	Wymiana niezainwentaryzowanej instalacji wodociągowej w m. Taczalin, Modernizacja infrastruktury wodociągowej w m. Nowa Wieś Legnicka, Modernizacja przepompowni ścieków w Koskowicach.	Modernizacja kanalizacji deszczowej poprzez wykonanie wpustów deszczowych umożliwiających odprowadzenie wody opadowej i roztopowej do istniejącej kanalizacji deszczowej w ramach zadania pn.: „Przebudowa dróg gminnych w zakresie przebudowy nawierzchni drogi publicznej ul. Kossak-Szczuckiej oraz ul. A. Fredry w m. Legnickie Pole”.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Zakładany cel	Podjęte zadania	Zadania zrealizowane w latach 2021-2022	Zadania zrealizowane w latach 2023-2024
	Rozbudowa oczyszczalni ścieków	Rozbudowa poletka osadowego – oczyszczalnia ścieków w m. Biskupice.	-
	Budowa i modernizacja sieci wodnokanalizacyjnej	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Gniewomierz, Przygotowanie dokumentacji technicznej dla przyszłych inwestycji w zakresie budowy sieci wodnokanalizacyjnej. Budowa sieci kanalizacyjnej sanitarnej i wodociągowej w m. Legnickie Pole – ul. Matejki i m. Strachowice – ul. Długosza, Budowa sieci wodociągowej w m. Gniewomierz, Łącznie w 2022r. wybudowane zostało 620 m sieci wodociągowej oraz 100 m sieci kanalizacyjnej.	1. Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Bartoszków na działce nr 527/11 (zrealizowane przez prywatnego inwestora- przejęte przez Gminę)- długość sieci 90 mb. 2. Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Taczałin na działce nr 290/4 i 367 (zrealizowane przez prywatnego inwestora- przejęte przez Gminę)- długość sieci 118 mb. 3. Budowa sieci wodociągowej- etap I na działkach nr 473/44, 398, 473/41, 473/43, 474/42 w miejscowości Legnickie Pole (zrealizowane przez prywatnego inwestora- przejęte przez Gminę) - długość sieci 254 mb. 4. Budowa instalacji wodociągowej na działkach nr 196/9, 196/17 i 196/23 w Legnickim Polu - (zrealizowane przez prywatnego inwestora- przejęte przez Gminę)- długość sieci 201,65 mb.
	Budowa PSZOK	Decyzja Starosty Legnickiego – pozwolenie na budowę.	-
Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój	Likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci lub usuwanie odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania/ magazynowania	Uprzątnięcie śmieci wraz z ich zagospodarowaniem w miejscowości Nowa Wieś Legnicka (obszar LSSE). Usunięcie i zagospodarowanie krzewów oraz samosiejek drzew, wywiezienie i zagospodarowanie ziemi wraz z towarzyszącymi odpadami, uprzątnięcie i wyrównanie terenu po zakończeniu prac. Uprzątnięcie odpadów zalegających na działce gminnej wraz z ich zagospodarowaniem (udostępnienie kontenera, ręczny załadunek odpadów przez pracowników, transport oraz utylizacja).	Likwidacja 3 nielegalnych wysypisk – Księginice działka 136/2, Kłębanowice działka 166/2 oraz Gniewomierz.
Zachowanie i poprawa walorów przyrodniczych	Wykonanie nasadzeń drzew (zakup sadzonek, palików, siatek ochronnych, pielęgnacja)	Wykonanie nasadzeń: – 19 lip, – 29 świerków, – 5 berberysów, – 4 pęcherznice.	Nasadzenia w związku z realizacją zadania : pn. „KOISZKÓW – KSIĘGINICE – OGONOWICE przeciwdziałanie erozji gleb i ruchom masowym ziemi na gruntach rolnych” pn. „RACZKOWA – KOISZKÓW przeciwdziałanie erozji

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Zakładany cel	Podjęte zadania	Zadania zrealizowane w latach 2021-2022	Zadania zrealizowane w latach 2023-2024
			gleb i ruchom masowym ziemi na gruntach rolnych” pn. „RACZKOWA – MIKOŁAJOWICE przeciwdziałanie erozji gleb i ruchom masowym ziemi na gruntach rolnych” dofinansowane z pomocy finansowej w formie dotacji celowej budżetu Województwa Dolnośląskiego Przesadzenie drzew z terenu nieruchomości 297 obręb Raczkowa, 337/6 obręb 315/2 obręb Legnickie Pole
	Inwentaryzacja pomników przyrody na terenie gminy wraz z ich oznakowaniem i przeprowadzeniem prac pielęgnacyjnych	Zakres prac dotyczący czterech pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Legnickie Pole. Wykonanie usługi inwentaryzacji dendrologicznej pomników przyrody zgodnie z zakresem prac tj. określenie rodzaju obiektu, określenie gatunku drzewa, zlokalizowanie drzew w terenie oraz ich oznakowanie tabliczkami „Pomnik Przyrody”, pobranie współrzędnych geograficznych dla każdego drzewa przy użyciu GPS, naniesienie na mapę lokalizacji tych drzew, wykonanie podstawowych pomiarów drzew: wysokość, szerokość korony, obwód pnia na 1,3 m, opis stanu fitosanitarnego drzew z wykonaniem podstawowej diagnostyki drzew, wydanie zaleceń pielęgnacyjnych dla każdego drzewa, wykonanie dokumentacji w formie papierowej oraz elektronicznej, wykonanie powyższych czynności dla wyszukanych oraz proponowanych drzew z terenu gminy Legnickie Pole, które nie są pomnikami, a spełniają kryteria drzew pomnikowych	-
Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla jednostek OSP z terenu gminy oraz ich doposażenie	Zakup materiałów i wyposażenia w sprzęt ratowniczo-gaśniczy niezbędny do działań.	Zakup sprzętu ratowniczo gaśniczego na doposażenia jednostek w sprzęt utrzymania gotowości bojowej, celem zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom gminy i gmin ościennych.
	System ostrzegania mieszkańców o nadzwyczajnych zagrożeniach	Powiadomienie mieszkańców o zagrożeniach poprzez sms, stronę internetową Urzędu Gminy.	Samorządowy Informator SMS, SISMS (przesyłanie wiadomości o zagrożeniach dla grupy publicznej i niepublicznej z terenu gminy), gminna strona www, fb gminny.

Źródło: Raporty z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” za lata 2021-2022 i 2023-2024

Powyższe zadania miały przede wszystkim na celu ochronę jakości powietrza, ochronę bioróżnorodności, zarządzanie odpadami, ograniczenie hałasu i odpowiednie gospodarowanie zasobami przyrody. Dzięki tym działaniom możliwe jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju i poprawa jakości życia zarówno obecnych, jak i przyszłych pokoleń.

4. Charakterystyka gminy

4.1. Położenie administracyjne

Gmina Legnickie Pole jest gminą wiejską położoną w środkowej części województwa dolnośląskiego, w powiecie legnickim. Zamieszkuje ją 5 334 mieszkańców⁴.

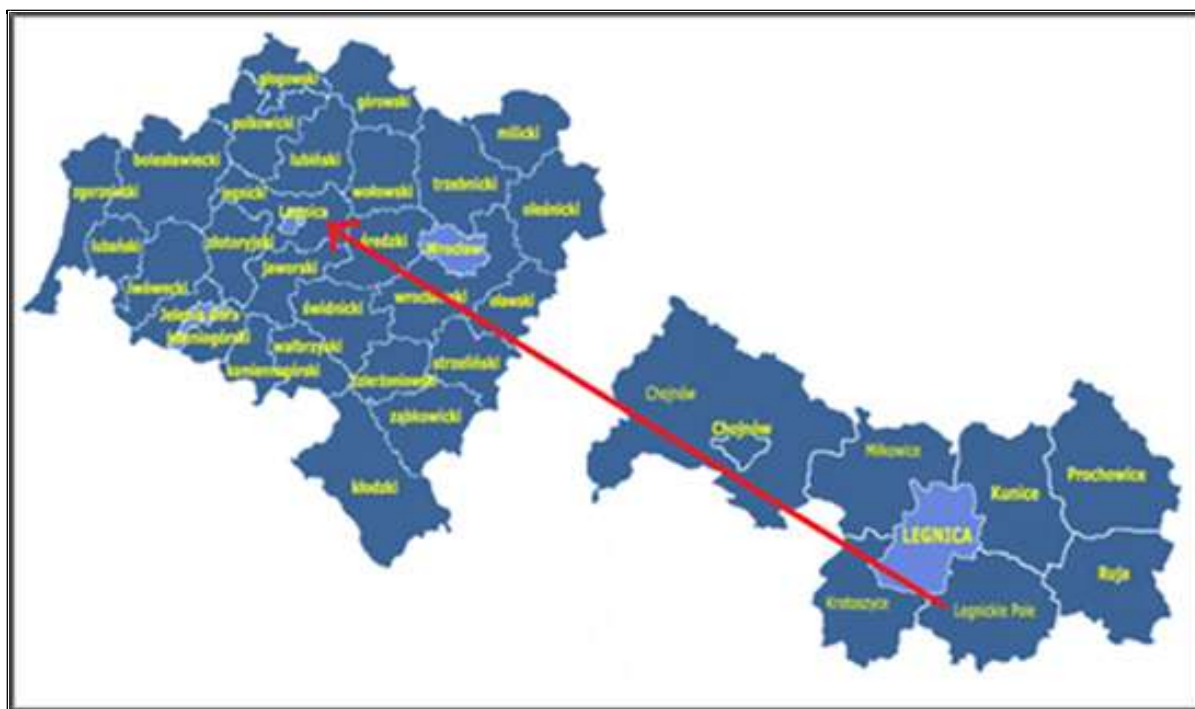
Gmina ta sąsiaduje z:

- miastem na prawach powiatu Legnica, województwo dolnośląskie,
- gminą wiejską Kunice, powiat legnicki, województwo dolnośląskie,
- gminą wiejską Mściwojów, powiat jaworski, województwo dolnośląskie,
- gminą wiejską Męcinka, powiat jaworski, województwo dolnośląskie,
- gminą wiejską Wądroże Wielkie, powiat jaworski, województwo dolnośląskie,
- gminą wiejską Ruja, powiat legnicki, województwo dolnośląskie,
- gminą wiejską Krotoszyce, powiat legnicki, województwo dolnośląskie.

Gmina Legnickie Pole oddalona jest od miasta Legnica o ok. 10 km, natomiast od Wrocławia o ok. 70 km.

⁴ Dane GUS, stan na 31.12.2023 r.

Rysunek 1. Położenie gminy Legnickie Pole na tle powiatu legnickiego i województwa dolnośląskiego

Źródło: Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”, za lata 2021-2022

4.2. Położenie geograficzne

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski terytorium gminy Legnickie Pole położone jest na obszarze gminy 3 mezoregionów: Równina Chojnowska, Równina Legnicka i Równina Wrocławska.

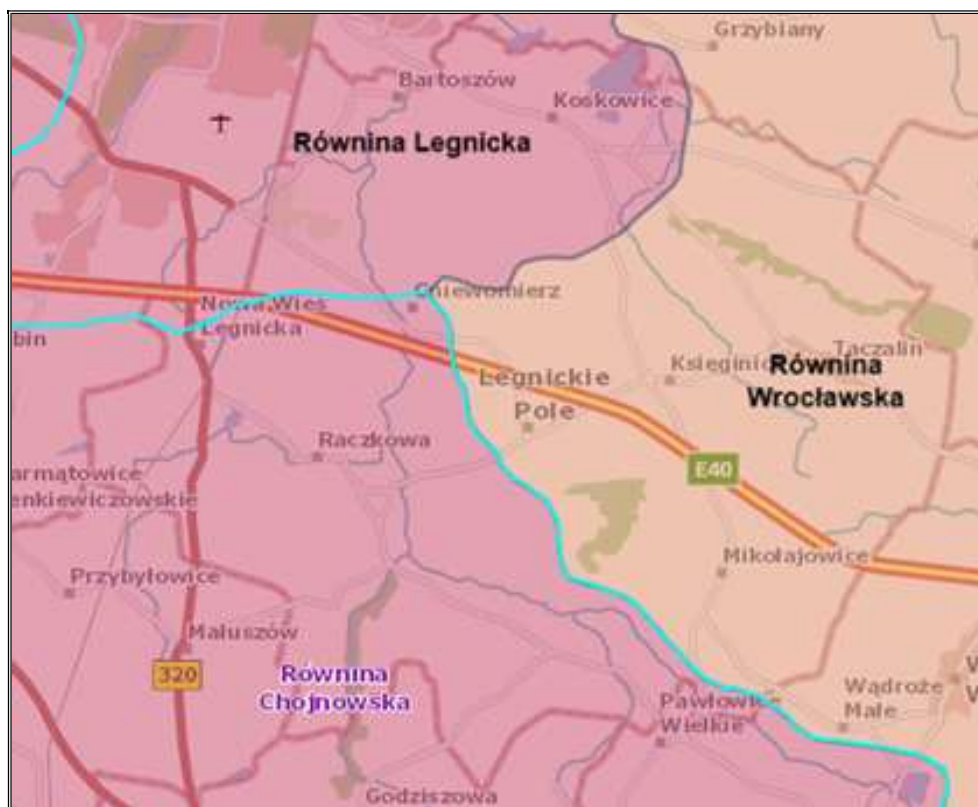
Tabela 2. Położenie Gminy Legnickie Pole wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski

Wyszczególnienie	Gmina Legnickie Pole		
Megaregion	Pozaałpejska Europa Środkowa		
Prowincja	Niż Środkowoeuropejski		
Podprowincja	Niziny Sasko-Łużyckie	Niziny Środkowopolskie	
Makroregion	Nizina Śląsko-Łużycka	Nizina Śląska	
Mezoregion	Równina Chojnowska	Równina Legnicka	Równina Wrocławska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie

<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd>
(dostęp: 09.05.2025 r.)

Rysunek 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Legnickie Pole

Źródło: Opracowanie własne na podstawie

<https://geologia.pgi.gov.pl/arcgis/home/webmap/viewer.html?layers=d5b0848edcf348f39292dd8c72c507bd>
(dostęp: 09.05.2025 r.)

4.3. Zagospodarowanie przestrzenne

Łączna powierzchnia gminy Legnickie Pole wynosi 8 539 ha⁵. W Gminie największą powierzchnię zajmują użytki rolne – 86,8% powierzchni gminy. Natomiast lasy i zadrzewienia zajmują 2,8% powierzchni⁶.

4.4. Infrastruktura techniczna

4.4.1. Transport

4.4.1.1. Drogi

Układ komunikacyjny jest kluczowym elementem struktury przestrzennej Gminy, odgrywając rolę szkieletu jej organizacji. Gęstość, stan techniczny oraz wzajemne powiązania sieci komunikacyjnej mają istotny wpływ na możliwości rozwojowe danego obszaru. Sieć dróg publicznych na terenie gminy Legnickie Pole obejmuje:

- autostrada A-4,
- droga wojewódzka nr 320 relacji Jawor – autostrada A-4,
- drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne.

Długość dróg gminnych wynosi 35,159 km, a długości dróg gminnych wg rodzaju nawierzchni wynosi:

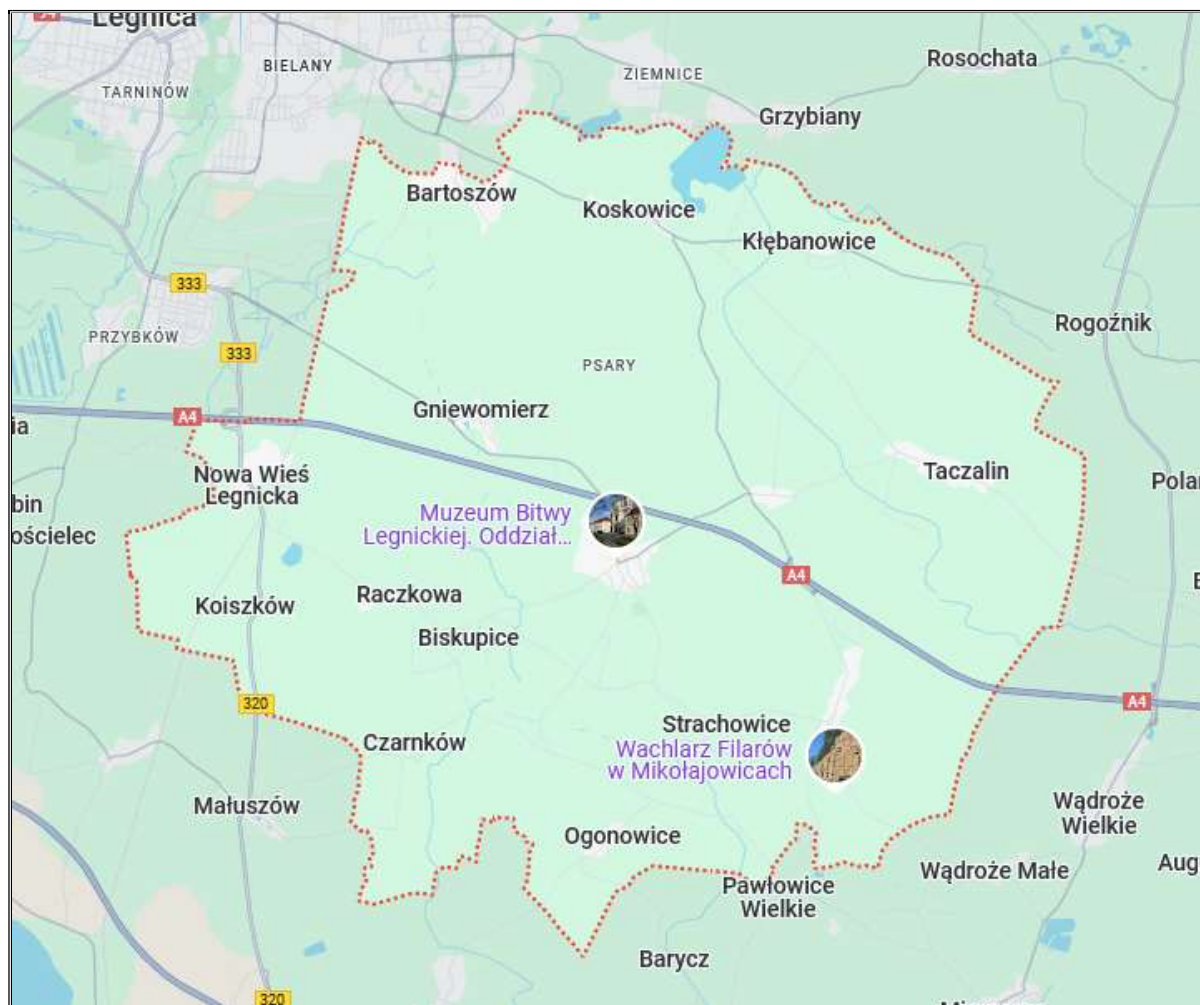
- nawierzchnia bitumiczna: 19,717 km,
- nawierzchnia betonowa: 0,100 km,
- nawierzchnia brukowcowa: 0,197 km,
- nawierzchnia tłuczniowa: 0,918 km,
- kostka: 0,662 km,
- wzmocniona żwirem, żużlem itp.: 9,700 km,
- naturalna: 3,865⁷.

⁵ Dane GUS, stan na 31.12.2024 r.

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Legnickie Pole, październik 2023 r.

⁷ Urząd Gminy Legnickie Pole

Rysunek 3. Drogi na terenie gminy Legnickie Pole

Źródło: <https://www.google.pl/maps/> (dostęp: 09.05.2025 r.)

Ruch samochodowy znacząco wpływa na jakość powietrza i poziom hałasu w otoczeniu. Spaliny emitowane przez pojazdy zawierają szkodliwe substancje chemiczne, takie jak tlenki azotu, dwutlenek węgla czy pyły zawieszone, które przyczyniają się do powstawania smogu i kwaśnych deszczów. Zanieczyszczenia te negatywnie oddziałują na zdrowie ludzi, prowadząc do chorób układu oddechowego, problemów sercowo-naczyniowych oraz innych dolegliwości zdrowotnych. Dodatkowo, ruch drogowy jest głównym źródłem hałasu w miastach i na terenach zurbanizowanych. Nadmierny hałas obniża komfort życia mieszkańców, wywołując stres, zaburzenia snu i inne problemy zdrowotne. Aby ograniczyć te negatywne skutki, konieczne jest modernizowanie infrastruktury drogowej, promowanie ekologicznych i zrównoważonych środków transportu oraz rozwój technologii pojazdów o niskiej emisji i cichej pracy. Takie działania są kluczowe dla poprawy jakości życia i ochrony środowiska.

4.4.1.2. Drogi dla rowerów

Długość dróg dla rowerów na terenie gminy wynosi 0,9 km⁸.

Na obszarze gminy nie ma wyznaczonych szlaków rowerowych⁹.

4.4.1.3. Kolej i lotnictwo

Przez teren gminy Legnickie Pole przebiega linia kolejowa nr 137 relacji Katowice – Legnica¹⁰.

Na terenie gminy Legnickie Pole nie ma zlokalizowanych lotnisk ani lądowisk¹¹.

4.4.2. Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło

Ze względu na rozproszony charakter zabudowy gminy Legnickie Pole nie funkcjonuje tam sieć ciepłownicza. Ogrzewanie budynków i mieszkań odbywa się zatem za pośrednictwem kotłowni lokalnych lub indywidualnych pieców, wykorzystujących głównie paliwa stałe¹².

4.4.3. Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną

Zasilanie gminy Legnickie Pole odbywa się za pośrednictwem sieci linii średniego napięcia, wyprowadzonych ze stacji 110/20 kV zlokalizowanych w miejscowościach: Górka, Przybków, Pawłowice i Jawor.

Linie wysokiego napięcia (110 kV) zlokalizowane na terenie gminy:

- nr S-103 o relacji Kąty Wrocławskie - Pawłowice,
- nr S-104 o relacji Klecina - Przybków,
- nr S-104a o relacji S-104 – Legnica Górka,
- nr S-418 o relacji Czarna – Legnica Górka,
- nr S-432 o relacji Przybków – Pawłowice,
- nr S-459 o relacji Górka – Przybków¹³.

⁸ Dane GUS, stan na 31.12.2023 r.

⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Legnickie Pole, październik 2023 r.

¹⁰ <https://mapa.plk-sa.pl/> (dostęp: 09.05.2025 r.)

¹¹ <https://caa-pl.maps.arcgis.com/apps/Viewer/index.html?appid=8d1080b126bd43918e7dea4569d8b574> (dostęp: 09.05.2025 r.)

¹² Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Legnickie Pole na lata 2020-2035

¹³ Jw.

4.4.4. Infrastruktura zaopatrzenia w gaz

Operatorem gazociągów na terenie gminy jest Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., Oddział we Wrocławiu. Przez obszar gminy Legnickie Pole przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 300¹⁴. Stopień gazyfikacji gminy wynosi 0,8%¹⁵.

5. Ocena stanu środowiska

5.1. Obszary przyszłej interwencji

5.1.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1.1 Klimat

Gmina Legnickie Pole zgodnie z regionalizacją klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w sudeckim regionie klimatycznym. Jest to klimat określany jako umiarkowany, ciepły, przejściowy, który kształtowany jest przez wpływy gór średnich. Charakteryzuje się on obniżonymi temperaturami i zwiększonymi opadami. Średnia roczna temperatura na terenie gminy Legnickie Pole wynosi ok. 9-10°C¹⁶. Średnia roczna suma opadów wynosi ok. 500-550 mm¹⁷. Średnia długość okresu wegetacyjnego wynosi ok. 235 dni¹⁸. Usłonecznienie na terenie gminy Legnickie Pole wynosi ok. 1 800-1 850 h¹⁹.

¹⁴ Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Legnickie Pole na lata 2020-2035

¹⁵ Dane GUS, stan na 31.12.2023 r.

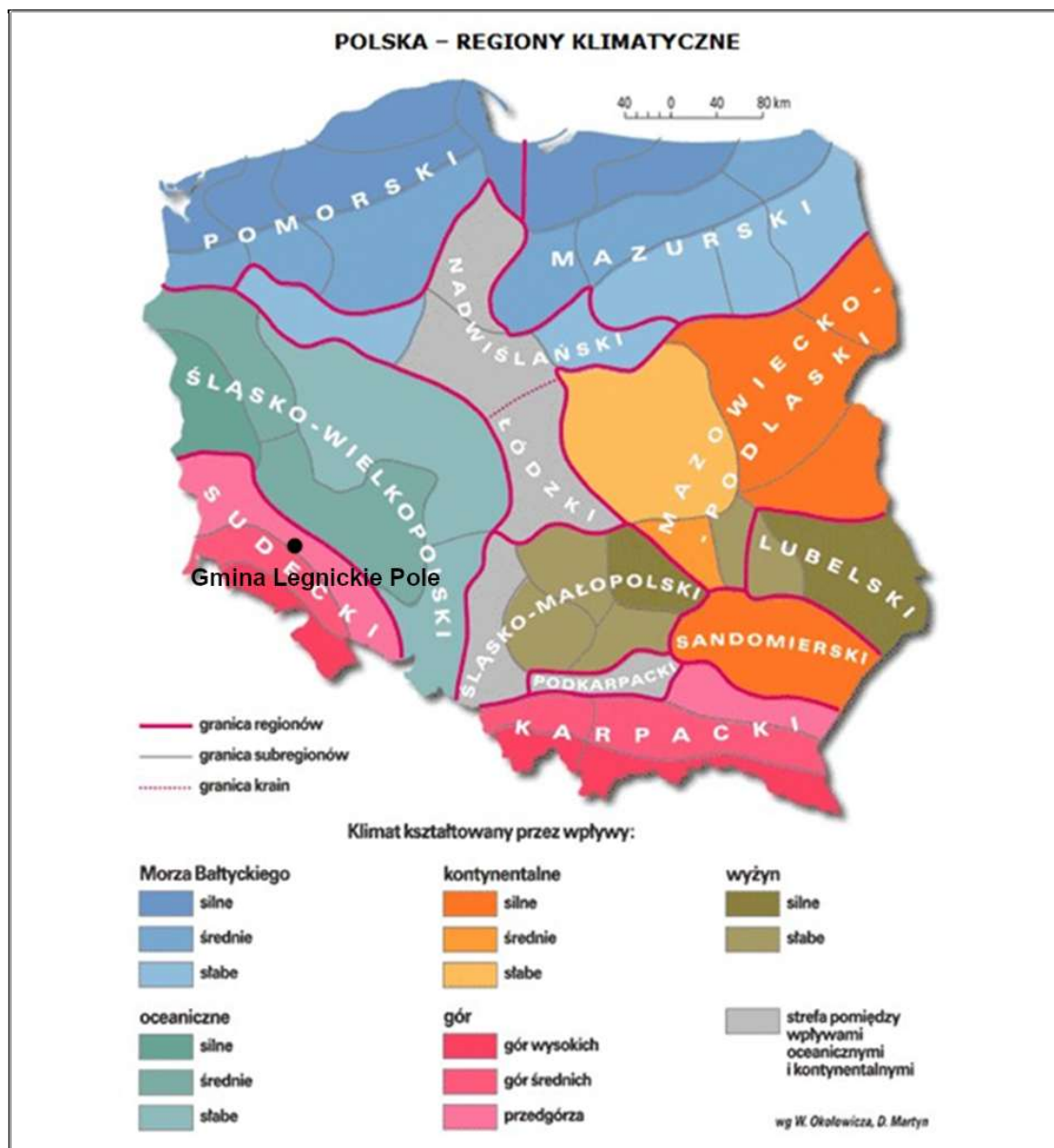
¹⁶ https://klimat.imgw.pl/pl/climate-maps/#Mean_Temperature/Yearly/1991-2020/1/Winter (dostęp: 09.05.2025 r.)

¹⁷ <https://klimat.imgw.pl/pl/climate-maps/#Precipitation/Yearly/1991-2020/1/Winter> (dostęp: 09.05.2025 r.)

¹⁸ http://rcin.org.pl/Content/58667/WA51_78605_r2016-t88-z1_Przeg-Geogr-Tomczyk.pdf (dostęp: 09.05.2025 r.)

¹⁹ <https://klimat.imgw.pl/pl/climate-maps/#Sunshine/Yearly/1991-2020/1/Winter> (dostęp: 09.05.2025 r.)

Rysunek 4. Dzielnice klimatyczne Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie źródła: <https://zpe.gov.pl/a/przeczytaj/DSCauhSet> (dostęp: 09.05.2025 r.)

Na terenie gminy w kwietniu 2024 r. miały miejsce przymrozki w miejscowościach: Bartoszków, Biskupice, Czarnków, Gniewomierz, Kłębanowice, Koisków, Koskowic, Księginice, Legnickie Pole, Lubień, Mąkolice, Mikołajowice, Nowa Wieś Legnicka, Ogonowice, Raczkowa, Strachowice, Taczalin²⁰.

²⁰ Urząd Gminy Legnickie Pole

5.1.1.2 Jakość powietrza

Jakość powietrza jest jednym z kluczowych zagadnień środowiskowych, gdyż ma bezpośredni wpływ na zdrowie ludzi i stan ekosystemów. Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza pochodzenia antropogenicznego są:

- energetyka (kopalnie, szyby wiertnicze, paliwa kopalne),
- przemysł (przemysł ciężki, metalurgiczny, farmaceutyczny),
- komunikacja (transport lądowy i wodny),
- działalność komunalno-bytowa (paleniska domowe, kotłownie lokalne, gospodarstwa rolne, gromadzenie i utylizacja odpadów)²¹.

Zanieczyszczenie powietrza na terenie gminy w dużej mierze wynika z tzw. „niskiej emisji”, czyli emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł znajdujących się na wysokości nieprzekraczającej 40 metrów. Problem ten szczególnie dotyczy obszarów zwartej zabudowy, które cechują się ograniczoną cyrkulacją powietrza. Głównym źródłem „niskiej emisji” jest ogrzewanie budynków mieszkalnych, zwłaszcza w budownictwie jednorodzinnym. Pomimo rosnącego zainteresowania ekologicznymi paliwami, wciąż powszechnie stosowane są nieekologiczne paliwa stałe, takie jak węgiel. Zjawisko to nasila się zwłaszcza w okresie grzewczym, prowadząc do okresowego pogorszenia jakości powietrza, szczególnie na terenach zamieszkałych oraz w ich bezpośrednim otoczeniu. Problem ten jest szczególnie dokuczliwy dla mieszkańców obszarów o ograniczonych możliwościach przewietrzania, co negatywnie wpływa na komfort życia i stan sanitarny powietrza w regionie.

Rzeczywista emisja zanieczyszczeń z jednego źródła może się różnić w zależności od:

- spalania węgla o różnej kaloryczności,
- opalania mieszkań drewnem,
- spalanie w domowych piecach części odpadów (szczególnie tworzyw sztucznych).

Środki transportu stanowią kolejne istotne źródło zanieczyszczenia powietrza na omawianym terenie. Najwyższe stężenia substancji emitowanych podczas spalania paliw w silnikach pojazdów obserwuje się wzdłuż tras o dużym natężeniu ruchu, szczególnie w obszarach zwartej zabudowy, gdzie wymiana powietrza jest ograniczona. Do głównych przyczyn nadmiernej emisji zanieczyszczeń z transportu zalicza się przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, niewłaściwe użytkowanie samochodów, liczne przestoje w ruchu spowodowane słabą organizacją oraz niską przepustowość lokalnych dróg. Czynniki te

²¹ Kraszewski D., Grzesińska D.; *Jesteś tym, czym oddychasz*, Kompendium wiedzy na temat niskiej emisji.

prowadzą do zwiększonego uwalniania szkodliwych substancji do atmosfery, co negatywnie wpływa na jakość powietrza i komfort życia mieszkańców.

Sieć drogowa w Gminie Legnickie Pole odgrywa kluczową rolę w lokalnym systemie komunikacyjnym, jednak przyczynia się również do zanieczyszczenia powietrza poprzez emisję gazów i pyłów pochodzących z pojazdów silnikowych. Szczególnie wzmożony ruch na autostradzie A-4, drodze wojewódzkiej nr 320 oraz na drogach lokalnych powoduje znaczną emisję dwutlenku węgla, tlenków azotu i innych substancji szkodliwych zarówno dla zdrowia mieszkańców, jak i dla środowiska naturalnego.

Ogrzewanie przy użyciu tradycyjnych kotłów węglowych i gazowych w lokalnych kotłowniach stanowi kolejne źródło zanieczyszczenia powietrza. Proces spalania paliw kopalnych prowadzi do emisji substancji takich jak tlenki siarki, tlenki azotu oraz pyły zawieszone, co znacząco pogarsza jakość powietrza i negatywnie wpływa na zdrowie mieszkańców.

Stan jakości powietrza w województwie dolnośląskim jest co roku oceniany na podstawie pomiarów prowadzonych na stacjach automatycznych i manualnych oraz wyników modelowania matematycznego. Stacje pomiarowe zlokalizowane są w taki sposób, aby pomiary poziomów stężeń zanieczyszczeń, prowadzone na nich zapewniały informacje o wielkościach stężeń na dużym obszarze.

Województwo dolnośląskie zostało podzielone na strefy podlegające ocenie stanu powietrza. Zgodnie z przyjętym podziałem, gmina Legnickie Pole należy do strefy dolnośląskiej.

Poniżej zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń w powietrzu. Dla potrzeb badań substancje, których poziom stężeń ma zostać zmierzony, zostały podzielone na 2 grupy: ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon troposferyczny (O₃), pył zawieszony PM₁₀, oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren), pył PM_{2,5}.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin: dwutlenek siarki (SO₂), tlenki azotu (NO_x), ozon (O₃).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref²²:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

²² Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim. Raport za rok 2024

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny i poziomy docelowy.

Poziom dopuszczalny – dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko, jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – docelowy poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II – poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

W poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji poszczególnych zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia ludzi i ochrony roślin dla strefy dolnośląskiej za 2024 rok.

Tabela 3. Wynikowe klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy
			Kryterium – poziom dopuszczalny								Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
			SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃	
Strefa dolnośląska	PL0204	2024	A	A	C	A	A1	A	A	A	C	C	A	A	C	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2024

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Rok	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
			Kryterium – poziom dopuszczalny		Kryterium - poziom docelowy	Kryterium - poziom celu długoterminowego
			SO ₂	NO _x		
Strefa dolnośląska	PL0204	2024	A	A	C	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2024

Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2024 w strefie dolnośląskiej wykazała przekroczenia następujących standardów imisyjnych:

- poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ dla stężeń 24h – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom docelowy benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom docelowy arsenu As w pyłe zawieszonym PM₁₀ – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom docelowy ozonu – klasa C (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin),
- poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D₂ (ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin).

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy dolnośląskiej były dotrzymane.

Gmina Legnickie Pole w 2024 r. znalazła się w obszarze przekroczeń standardów imisyjnych:

- poziom docelowy arsenu As w pyłe zawieszonym PM₁₀ – klasa C (ochrona zdrowia ludzi),
- poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D₂ (ochrona zdrowia ludzi).

Spalanie złej jakości paliw powoduje wysoką emisję do powietrza substancji mających negatywny wpływ na zdrowie ludzi, a także stan środowiska naturalnego. Dlatego na obszarze województwa dolnośląskiego wprowadzono uchwałę antysmogową. Uchwała antysmogowa na obszarze województwa dolnośląskiego, z wyłączeniem Gminy Wrocław i uzdrowisk, wprowadza ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwałę stosuje się do instalacji, w których następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 2024 poz. 266 ze zm.), w szczególności do kotłów, pieców oraz kominków, jeżeli:

1. dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
2. wydzielają ciepło poprzez:
 - a) bezpośrednie przenoszenie ciepła lub
 - b) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub
 - c) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza.

Na terenie gminy Legnickie Pole realizowany jest Program „Czyste Powietrze”, który jest rządową inicjatywą mającą na celu poprawę jakości powietrza w Polsce poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pochodzących z ogrzewania budynków. Celem programu jest modernizacja systemów grzewczych i poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych, co ma prowadzić do ograniczenia smogu, a także obniżenia rachunków za ogrzewanie. Program oferuje dotacje oraz preferencyjne pożyczki dla właścicieli

domów jednorodzinnych, którzy zdecydują się na inwestycje związane z wymianą starych pieców węglowych, poprawą termoizolacji budynków czy instalowaniem odnawialnych źródeł energii. Na terenie gminy Legnickie Pole funkcjonuje Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Programu „Czyste Powietrze”. Uruchomiony Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ma na celu ułatwienie mieszkańcom gminy aplikowanie o dofinansowanie w ramach Programu. Mieszkańcy mają możliwość uzyskania informacji na temat możliwości uzyskania dofinansowania oraz złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach ww. programu²³.

Gmina Legnickie Pole angażuje się również w realizację Programu „Ciepłe Mieszkanie”, który ma na celu poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych wielorodzinnych, szczególnie poprzez wymianę starych pieców, poprawę izolacji budynków i modernizację systemów grzewczych. Program ten jest skierowany do właścicieli i współwłaścicieli budynków mieszkalnych wielorodzinnych, którzy chcą zainwestować w termomodernizację swojego mieszkania²⁴.

Na terenie gminy Legnickie Pole znajduje się czujnik jakości powietrza, który umożliwia mieszkańcom bieżące monitorowanie stanu powietrza. Czujnik zlokalizowany jest w miejscowości Legnickie Pole przy ul. Plac Henryka Pobożnego 8A²⁵.

Odnawialne źródła energii

Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego, a w efekcie poprawa jakości powietrza może nastąpić także poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Odnawialnymi źródłami energii są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące przede wszystkim energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Efektywność pracy instalacji wykorzystujących energię odnawialną uzależniona jest jednak od potencjału wykorzystania poszczególnych źródeł i uwarunkowań obszaru, na którym zostaną zlokalizowane.

Z analizy poniższej mapy energii wiatru na wysokości 30 m nad poziomem gruntu wynika, iż energia wiatru na obszarze gminy wynosi ok. 750 kWh/m²/rok. Wskazuje to, że Gmina Legnickie Pole posiada umiarkowany potencjał pozyskiwania energii z wiatru. Na terenie gminy występują farmy wiatrowe²⁶.

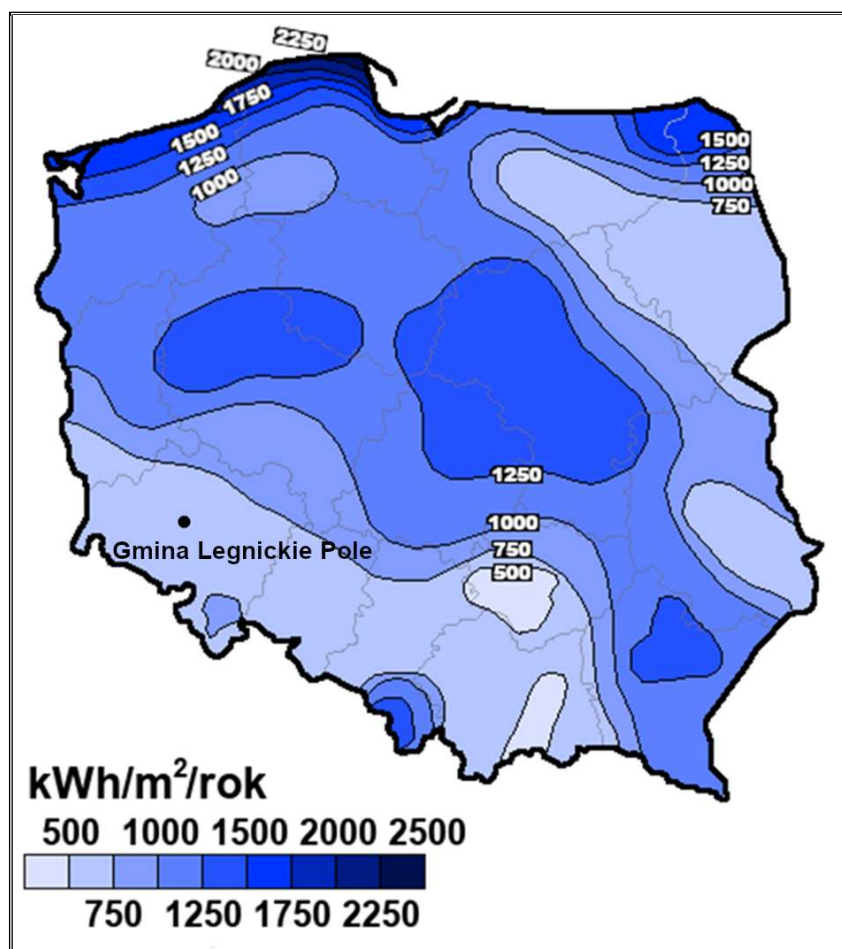
²³ <https://legnickiepole.pl/program-czyste-powietrze/> (dostęp: 09.05.2025 r.)

²⁴ <https://legnickiepole.pl/wstepny-nabor-do-ii-edycji-programu-ciepłe-mieszkanie/> (dostęp: 09.05.2025 r.)

²⁵ <https://panel.syngeos.pl/sensor/pm10?device=792> (dostęp: 09.05.2025 r.)

²⁶ Urząd Gminy Legnickie Pole

Rysunek 5. Położenie gminy Legnickie Pole na mapie energii wiatru w kWh/m²/rok na wysokości 30 m nad poziomem gruntu

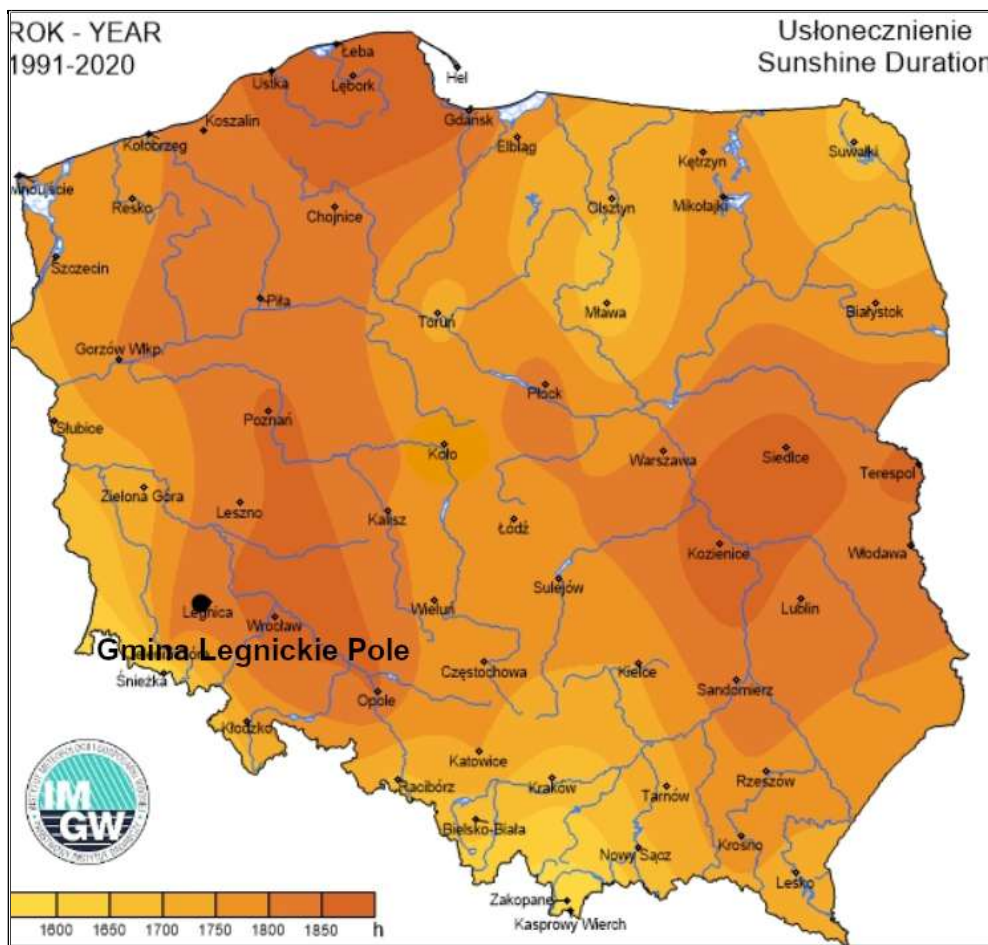

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

Położenie Gminy jest umiarkowanie korzystne pod kątem rozwoju instalacji wykorzystujących energię słoneczną. Uśłonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) wynosi na obszarze gminy około 1 800 – 1 850 godzin i należy do umiarkowanych w warunkach polskich. Oznacza to, że występuje tu umiarkowany potencjał do wykorzystania energii słonecznej na cele c.o. i c.w.u. Żłobek „Tęczowa Kraina” w Legnickim Polu wyposażony jest w instalację fotowoltaiczną²⁷.

²⁷ Raport o stanie Gminy Legnickie Pole za 2023 rok

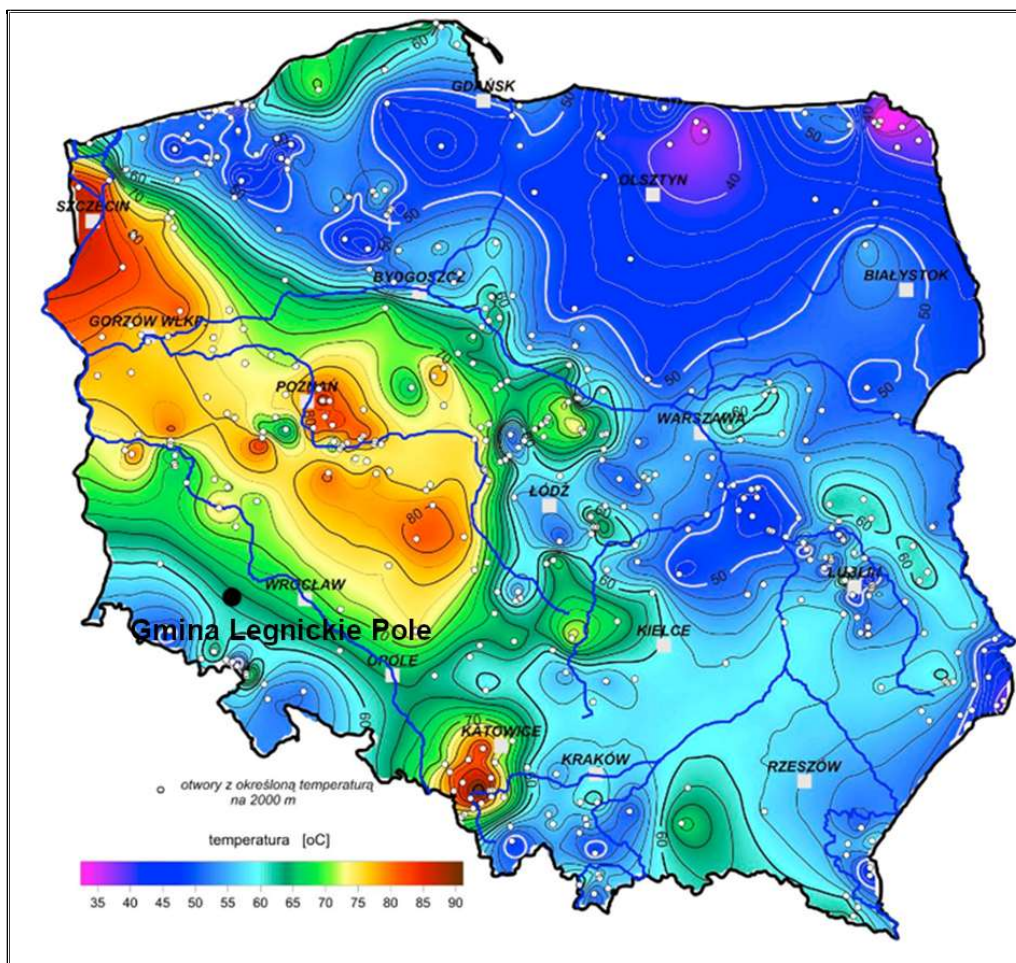
Rysunek 6. Położenie gminy Legnickie Pole na mapie usłonecznienia na terenie Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, <http://klimat.pogodynka.pl>

Temperatura wód geotermalnych zlokalizowanych na terytorium gminy Legnickie Pole na głębokości 2 000 m p.p.t. wynosi około 60-65°C. Uznaje się, że wydobycie wód geotermalnych jest opłacalne, gdy do głębokości 2 km temperatura osiąga 65°C. Należy jednak uwzględnić jeszcze inne czynniki determinujące opłacalność wydobywania – mineralizację, głębokość zalegania złoża czy wydajność eksploatacyjną. Na terenie gminy Legnickie Pole w gospodarstwach domowych istnieje możliwość wykorzystywania geotermii niskotemperaturowej poprzez pompy ciepła.

Rysunek 7. Położenie gminy Legnickie Pole na mapie rozkładu temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/> (dostęp: 09.05.2025 r.)

Do energii odnawialnej, poza wspomnianą energią wiatru, energią promieniowania słonecznego i energią geotermalną, zalicza się energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Teren gminy Legnickie Pole charakteryzuje się niskim potencjałem energetycznym cieków wodnych do lokalizacji instalacji wykorzystujących energię wody. Na terenie gminy nie ma zlokalizowanych Małych Elektrowni Wodnych²⁸.

Biomasa (np. w formie brykietu czy pelletu) może być wykorzystywana przez indywidualnych właścicieli nieruchomości na cele grzewcze. Staje się również możliwością dla tych, którzy posiadają grunty, gdzie ze względu na niską jakość gleb, nie opłaca się uprawiać roślin, ale można je wykorzystać pod uprawy roślin energetycznych, z których powstaje biomasa. Z kolei źródłem biogazu najczęściej są pozostałości z produkcji rolnej lub z oczyszczalni ścieków. Nie są one jednak wykorzystywane do produkcji biomasy ani biogazu na terenie gminy.

Poprawa jakości powietrza jest możliwa poprzez następujące działania:

²⁸ <https://www.mew.pl/narzedzia/mapa-mew> (dostęp: 09.05.2025 r.)

- ograniczenie stosowania tradycyjnych paliw na rzecz niskoemisyjnych źródeł energii,
- wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii,
- wykonywanie termomodernizacji budynków,
- wprowadzanie zmian technologicznych w zakładach przemysłowych zmierzających do eliminacji lub ograniczenia emisji szkodliwych gazów i pyłów do atmosfery,
- wprowadzanie pasów zieleni izolacyjnej wzdłuż tras komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie obiektów i urządzeń emitujących zanieczyszczenia.

5.1.1.3 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Tabela 5. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
— funkcjonowanie Programu Czyste Powietrze na terenie gminy oraz punktu informacyjno-konsultacyjnego w ramach Programu na terenie gminy, — funkcjonowanie Programu Ciepłe Mieszkanie, — czujnik jakości powietrza, — odnawialne źródła energii wykorzystywane na terenie gminy.	— przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu pod kątem ochrony zdrowia ludzi, — przekroczenie poziomu docelowego arsenu As w pyłe zawieszonym PM10 – klasa C (ochrona zdrowia ludzi), — korzystanie z nieekologicznych paliw stałych do ogrzewania budynków przez mieszkańców, — występowanie przymrozków.
Szanse	Zagrożenia
— edukacja ekologiczna mieszkańców, — rozwój nowych technologii energetycznych, bazujących na odnawialnych źródłach energii, — realizacja założeń programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej oraz uchwały antysmogowej dla województwa dolnośląskiego.	— rosnące koszty inwestycji OZE, — wzrost cen nośników energii wykorzystywanych na cele grzewcze, — wzrost natężenia ruchu na szlakach komunikacyjnych, — zmiany i ocieplenie klimatu.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.2. Zagrożenia hałasem

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Głównym źródłem emisji hałasu w Gminie Legnickie Pole są szlaki komunikacyjne:

- autostrada A-4,
- droga wojewódzka nr 320 relacji Jawor – autostrada A-4,
- drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne.

Źródłem hałasu na terenie gminy Legnickie Pole może być także linia kolejowa przebiegająca przez jej teren.

Hałas stanowi istotne zagrożenie dla zdrowia, wpływając negatywnie zarówno na jakość życia mieszkańców, jak i na funkcjonowanie zwierząt. Długotrwała ekspozycja na hałas może prowadzić do poważnych konsekwencji, takich jak zaburzenia snu, choroba niedokrwienna serca, obniżona koncentracja czy zwiększona drażliwość.

Aby zminimalizować hałas komunikacyjny, należy stosować ciche nawierzchnie drogowe, budować ekrany akustyczne oraz rozwijać infrastrukturę zieleni wzdłuż tras komunikacyjnych. Ważne jest także promowanie transportu publicznego, rowerowego i pieszego, a także wprowadzanie stref ograniczonej prędkości.

Ochroną akustyczną objęte są określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (np. tereny zamieszkałe, rekreacyjne, szpitale). Ograniczenie emisji hałasu może nastąpić m.in. poprzez stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu, ale również poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji obiektów przemysłowych, zapewnienie odpowiednich odległości terenów przeznaczonych pod nową zabudowę lub stosowanie odpowiednich barier akustycznych. Istotnym działaniem w zakresie ograniczania natężania hałasu jest także monitoring.

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu. Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się obowiązkowo co 5 lat dla:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy,
- głównych dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 milionów pojazdów w ciągu roku tj. ok. 8 200 poj./dobę,
- głównych linii kolejowych, po których rocznie przejeżdża ponad 30 000 pociągów,
- głównych portów lotniczych, na których odbywa się powyżej 50 000 operacji rocznie.

Standardy dotyczące klimatu akustycznego określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ¹⁾	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ¹⁾ c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez straty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długotrwały średni poziom dźwięku A w dB			
		Starty, lądowania i przeloty statków powietrznych		Linie elektroenergetyczne	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszyst- kim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszyst- kim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszyst- kim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszyst- kim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali, domów opieki społecznej c) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	55	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe c) Tereny mieszkaniowo-usługowe d) Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ¹⁾	60	50	50	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałas w środowisku

Monitoring klimatu akustycznego realizowany jest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., uwzględniającą wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE. Celem podsystemu monitoringu klimatu akustycznego jest gromadzenie, przetwarzanie i rozpowszechnianie informacji o stanie akustycznym środowiska. Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Działania te prowadzone są zarówno dla terenów objętych obowiązkiem sporządzania map strategicznych, jak i terenów pozostałych, na podstawie wyników pomiarów poziomów hałas lub innych metod oceny poziomu hałas. Wyniki pomiarów hałas w środowisku gromadzone są w systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska, w bazie danych EHAŁAS. Dane obejmują 4 kategorie źródeł hałas: droga, linie szynowe, lotnisko oraz instalacje i zakłady przemysłowe.

W ramach PMŚ nie prowadzono badań w zakresie monitoringu hałas komunikacyjnego na terenie gminy Legnickie Pole.

W 2024 roku na terenie gminy prowadzono badania w zakresie hałas przemysłowego. Pomiary zostały wykonane przez zakład w ramach obowiązkowych pomiarów okresowych (pomiar w trybie art. 147 ustawy Poś). Badania zostały zrealizowane w 2 punktach

pomiarowych w zakładzie „PPHU EKOPROD Jarosław Szczucki i Spółka Sp. J.”, który zajmuje się utylizacją odpadów i główny hałas pochodzi z instalacji oraz z prac transportowych. We wszystkich analizowanych punktach pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu określonych w decyzjach o dopuszczalnym hałasie.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drodze krajowej, która przebiega przez Gminę Legnickie Pole.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinka autostrady A-4, które przebiegają przez teren gminy Legnickie Pole, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach autostrady przebiegających przez teren gminy Legnickie Pole

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
A-4	W. LEGNICA WSCH. /UL. JAWORZYŃSKA/ - W. LEGNICKIE POLE /DP2176D/	44 665
	W. LEGNICKIE POLE /DP2176D/ - W. MIKOŁAJOWICE /DP2186D/	45 468
	W. MIKOŁAJOWICE /DP2186D/ - W. WĄDROŻE WIELKIE /DP2184D/	45 130

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 09.05.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem wynosił 13 568 poj./dobę (na drogach międzynarodowych: 25 489 poj./dobę oraz na pozostałych: 8 737 poj./dobę). Na odcinkach autostrady A-4 przebiegających przez teren gminy Legnickie Pole został przekroczony średni dobowy ruch roczny na drogach krajowych ogółem.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad można odczytać średni dobowy ruch roczny na drodze wojewódzkiej, która przebiega przez Gminę Legnickie Pole.

Charakterystykę wykonanych pomiarów odcinków dróg wojewódzkich, które przebiegają przez teren gminy Legnickie Pole, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej przebiegającej przez teren gminy Legnickie Pole

Numer drogi	Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem
320	W. LEGNICA WSCH. /A4/ - W. JAWOR PŁN. /S3/	7 403

Źródło: <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021> (dostęp: 09.05.2025 r.)

Średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich ogółem wynosił 4 231 poj./dobę. Na drodze wojewódzkiej nr 320 przebiegającej przez teren gminy został przekroczony średni dobowy ruch roczny na drogach wojewódzkich ogółem.

Na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021 wykonanego przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad wynika, że komunikacja może być źródłem hałasu na terenie gminy Legnickie Pole.

Na terenie gminy Legnickie Pole nie prowadzono dotychczas badań w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dotyczących poziomu hałasu komunikacyjnego i kolejowego w środowisku, mimo iż przez obszar gminy przebiegają zarówno drogi o wysokim natężeniu ruchu, jak i trasa kolejowa, które mogą być głównym źródłem hałasu. Wykonano pomiary hałasu przemysłowego, który nie wykazał przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu. Jednak długotrwałe narażenie mieszkańców na hałas komunikacyjny, przemysłowy i kolejowy może wywierać istotny wpływ na środowisko oraz zdrowie mieszkańców. Może powodować stres, dyskomfort, zaburzenia snu, a w konsekwencji bezsenność i inne problemy zdrowotne związane z brakiem odpoczynku. Zwiększa również ryzyko wystąpienia chorób serca, nadciśnienia oraz udarów mózgu. Hałas negatywnie wpływa na zdolność koncentracji, co utrudnia zarówno pracę dorosłych, jak i naukę dzieci. Ponadto zakłóca naturalne zachowania dzikich zwierząt, wpływając na ich komunikację i nawigację, co może prowadzić do migracji, zaburzeń w lokalnych ekosystemach oraz utraty bioróżnorodności. Aby ograniczyć te negatywne skutki, kluczowe jest regularne monitorowanie poziomu hałasu oraz wdrożenie środków zaradczych. Do skutecznych działań należą budowa i przebudowa dróg oraz budowa ścieżek rowerowych. Dzięki tym działaniom możliwe jest zmniejszenie poziomu hałasu i jego negatywnego wpływu na mieszkańców oraz środowisko.

5.1.2.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zagrożenie hałasem.

Tabela 12. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
— brak przekroczeń hałasu przemysłowego na terenie gminy.	— przekroczony średni dobowy ruch roczny wzdłuż autostrady A-4 na odcinkach przebiegającym przez teren gminy, — przekroczony średni dobowy ruch roczny na drodze wojewódzkiej nr 320 na odcinku przebiegającym przez teren gminy, — brak przeprowadzonych badań hałasu komunikacyjnego i kolejowego na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
— uwzględnianie w mpzp zapisów dotyczących ograniczania uciążliwości powodowanych przez hałas, — remonty nawierzchni dróg publicznych, — stosowanie rozwiązań technicznych lub technologicznych wpływających na ograniczenie emisji hałasu, — budowa ścieżek rowerowych.	— wzrost natężenia ruchu pojazdów na drogach, — rosnące koszty inwestycji drogowych.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.3 Pola elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne jest to pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwości od 0 Hz do 300 GHz.

W aktualnym stanie prawnym można wyróżnić promieniowanie:

- jonizujące, powstające w wyniku użytkowania substancji promieniotwórczych w energetyce jądrowej, ochronie zdrowia, przemyśle, badaniach naukowych, przed którym ochrona unormowana jest w ustawie z 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe,
- niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne, związane ze zmianami pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez źródła energetyczne i radiokomunikacyjne, przed którym ochronę reguluje ustawa Prawo ochrony środowiska, w dziale VI pod nazwą „Ochrona przed polami elektromagnetycznymi”.

Niejonizujące promieniowanie elektromagnetyczne w postaci pól elektromagnetycznych (PEM) zawsze występowało w środowisku naturalnym. Pochodzi ono od naturalnych źródeł, jakimi są np.: Słońce, Ziemia, zjawiska atmosferyczne. Natomiast sztuczne pola elektromagnetyczne zaczęły pojawiać się w środowisku ponad sto lat temu i były związane z techniczną działalnością człowieka.

Do źródeł promieniowania elektromagnetycznego, które występują na terenie gminy Legnickie Pole, należą m.in.:

- stacje i linie energetyczne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,

- urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne wykorzystywane w przemyśle, medycynie, policji, straży pożarnej.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, a także zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

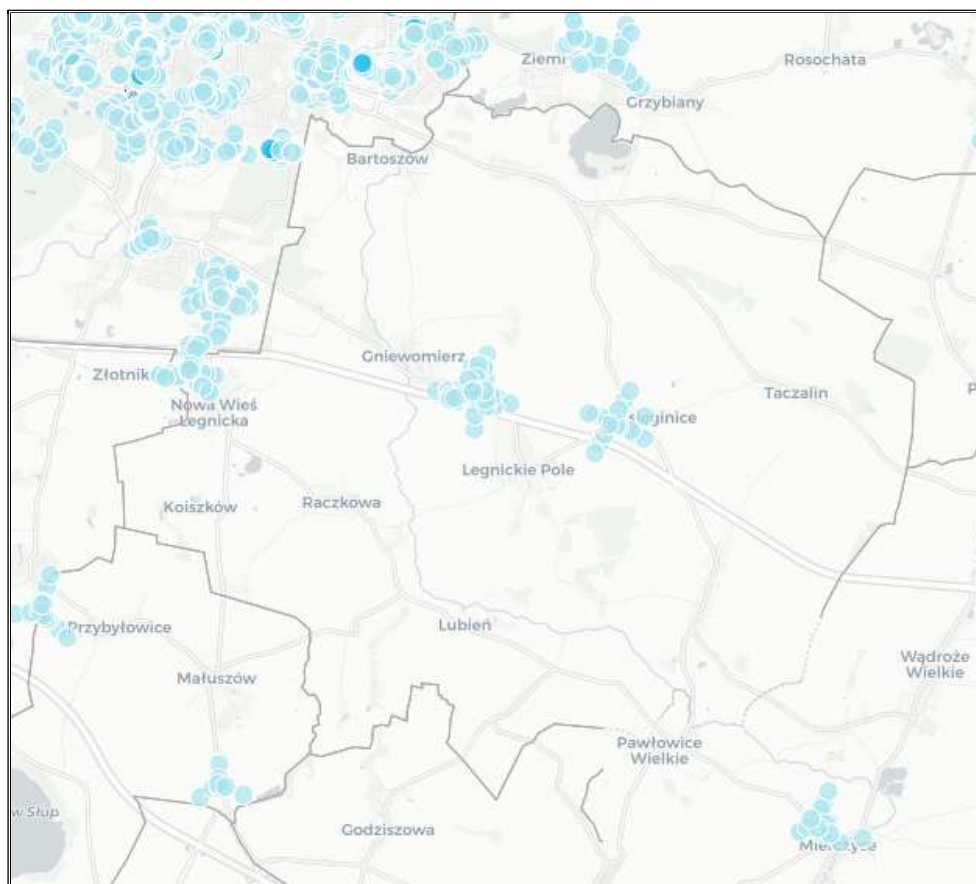
Linie wysokiego napięcia (110 kV) zlokalizowane na terenie gminy:

- nr S-103 o relacji Kąty Wrocławskie - Pawłowice,
- nr S-104 o relacji Klecina - Przybków,
- nr S-104a o relacji S-104 – Legnica Górka,
- nr S-418 o relacji Czarna – Legnica Górka,
- nr S-432 o relacji Przybków – Pawłowice,
- nr S-459 o relacji Górka – Przybków²⁹.

W lipcu 2021 r. Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy uruchomił, ogólnodostępny, bezpłatny System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne – SI2PEM. Dzięki niemu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi.

²⁹ Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Legnickie Pole na lata 2020-2035

Rysunek 8. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy Legnickie Pole

Legenda:

Wyniki pomiarów PEM

 Stacja bazowa

Źródło: <https://si2pem.gov.pl/> (dostęp: 09.05.2025 r.)

Badania natężeń pól elektromagnetycznych były prowadzone w ramach PMŚ na terenie gminy Legnickie Pole w 2021 roku w 1 punkcie pomiarowym zlokalizowanym w miejscowości Księginice, w latach 2023-2024 nie prowadzono badań. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Wyniki pomiaru natężenia pola elektromagnetycznego w 2021 r. na terenie gminy Legnickie Pole

Lp.	Lokalizacja punktu pomiarowego (ppk)	Współrzędne geograficzne	Data wykonania pomiaru	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu 3 MHz- 3 000 MHz [V/m]
1.	Legnickie Pole, Księginice	N: 51° 9' 6" E: 16° 16' 8"	15.09.2021	<0,8 (poniżej dolnego progu oznaczalności sondy)

Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych. Ponadto, minimalna wartość dopuszczalna dla zakresu częstotliwości objętej monitoringiem wynosi 28 V/m, zgodnie z obowiązującym, od początku 2020 roku, rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Istniejące urządzenia na terenie gminy Legnickie Pole nie stanowią większego zagrożenia. W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym należy jednak uwzględniać następujące działania: wprowadzać zakazy lokalizowania nowych obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi w pasach technologicznych wzdłuż linii elektroenergetycznych, a także ograniczać lokalizowanie stacji bazowych telefonii komórkowych emitujących promieniowanie elektromagnetyczne w postaci masztów antenowych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów mieszkaniowych oraz na terenach przeznaczonych pod funkcję mieszkaniową.

5.1.3.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne.

Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
— brak urządzeń powodujących większe zagrożenie w zakresie emisji szkodliwych fal elektromagnetycznych, — brak przekroczenia wartości dopuszczalnej pól elektromagnetycznych w środowisku.	— występowanie na terenie gminy linii wysokiego napięcia.
Szanse	Zagrożenia
— wprowadzenie systemu monitoringu środowiska - okresowe badania kontrolne poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, — modernizacja napowietrznej sieci energetycznej.	— rosnące zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet) i urządzenia emitujące pola elektromagnetyczne, — niska świadomość społeczna dotyczące pól elektromagnetycznych.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.4 Gospodarowanie wodami

5.1.4.1. Charakterystyka wód zlokalizowanych na terenie gminy

Gmina Legnickie Pole pod względem hydrograficznym należy do regionu wodnego Środkowej Odry, wchodzącego w skład obszaru dorzecza Odry.

Przez gminę Legnickie Pole przepływają dwie rzeki: Wierzbiak i Koiszówka oraz mniejsze: Kopanina, Smug oraz Chłodnik. Największym naturalnym zbiornikiem wodnym na obszarze gminy jest polodowcowe Jezioro Koskowickie o powierzchni 63,79 ha. Pozostałe wody stojące tworzą sieć niewielkich stawów i oczek wodnych, które jako zbiorniki małej retencji odgrywają kluczową rolę w utrzymaniu bilansu wodnego terenów rolniczych oraz wspierają funkcjonowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej³⁰.

5.1.4.2. Jednolite części wód powierzchniowych

Zgodnie z IIaPGW na terenie gminy Legnickie Pole występują zlewnie następujących JCWP:

- RW600010138889 – Chłodnik z jez. Koskowickim,
- RW60001113889 – Wierzbiak od Kojstkówki do Kaczawy,
- RW600011138999 – Kaczawa od Nysy Szalonej do ujścia,
- RW600009138871 – Wierzbiak od Kojstkówki,
- RW600010137899 – Cicha Woda,
- LW30740 – Koskowickie.

Zgodnie z wykazem JCWP obowiązującym w latach 2016-2021, Gmina Legnickie Pole znajduje się na terenie zlewni jednolitych części wód powierzchniowych:

³⁰ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

- LW30740 – Koskowickie,
- RW600016138872 – Wierzbiak od Chotli do Kojszkówki,
- RW600017137899 – Cicha Woda,
- RW600017138874 – Żurawek,
- RW600017138889 – Chłodnik z jez. Koskowickim,
- RW60001913889 – Wierzbiak od Kojszkówki do Kaczawy.

Monitoring wód powierzchniowych jest realizowany w odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), czyli oddzielnych i znaczących elementów wód powierzchniowych, takich jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne. Sporządzane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oceny wód powierzchniowych bazują na sieci punktów pomiarowo-kontrolnych (ppk) i odnoszą się do jakości całej JCWP. Zgodnie z wymaganiami prawnymi oceniany jest stan/potencjał ekologiczny, stan chemiczny i stan jakości wód.

Szczegółowe przepisy dotyczące rodzajów punktów pomiarowo-kontrolnych, wyboru jednolitych części wód do monitorowania, zakresu poszczególnych programów monitoringu, częstotliwości poboru prób oraz sposobu wykonywania oceny zawarte są w odpowiednich rozporządzeniach Ministra Infrastruktury.

Stan/potencjał ekologiczny określa się na podstawie klasyfikacji elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych poprzez nadanie jednolitej części wód powierzchniowych jednej z pięciu klas jakości (klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, natomiast klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły).

Klasyfikację stanu chemicznego określa się na podstawie wyników badań substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających. Przyjmuje się, że jednolita część wód powierzchniowych jest w dobrym stanie chemicznym, jeżeli wartości średnioroczne oraz stężenia maksymalne żadnego ze wskaźników nie przekraczają dopuszczalnych wartości określonych w rozporządzeniu „klasyfikacyjnym”. Przekroczenie środowiskowej normy jakości nawet w przypadku jednego wskaźnika powoduje obniżenie klasyfikacji stanu chemicznego do „poniżej stanu dobrego”.

Ocenę końcową **stanu wód** (stan dobry lub zły) przeprowadza się na podstawie oceny stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Dobry stan wód występuje wówczas, gdy stan ekologiczny jest na poziomie bardzo dobrym lub dobrym, przy jednoczesnym dobrym stanie chemicznym. W każdym innym przypadku mamy do czynienia ze złym stanem wód.

Na obszarze gminy Legnickie Pole znajdują się (w całości lub częściowo) jednolite części wód powierzchniowych przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 15. Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) na obszarze gminy Legnickie Pole

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Kod ppk	Nazwa ppk
PLRW600017138874	Żurawek	PL02S1401_0467	Żurawek - ujście do Wierzbiaka (m. Bartoszków)
PLRW600017138889	Chłodnik z jez. Koskowickim	PL02S1401_1317	Chłodnik - powyżej j. Koskowickiego
PLRW600017137899	Cicha Woda	PL02S1401_1299	Cicha Woda - most Rogów-Malczyce
PLRW600016138872	Wierzbak od Chotli do Kojstkówki	PL02S1401_1315	Wierzbak - poniżej m. Lubień
PLRW60001913889	Wierzbak od Kojstkówki do Kaczawy	PL02S1401_1316	Wierzbak - poniżej ujścia Kopaniny
PLLW30740	Koskowickie	PL02S1402_3459	Jez. Koskowickie - stan. 1

Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz ocena stanu wód poszczególnych JCWP za lata 2016 - 2021 na terenie gminy Legnickie Pole przedstawiona została w poniższej tabeli.

Dla JCWP Żurawek nie opracowano oceny ze względu na brak wyników (brak możliwości poboru prób z punktu reprezentatywnego).

Tabela 16. Ocena stanu wód JCWP na terenie gminy Legnickie Pole za lata 2016-2021

Lp.	Nazwa JCWP	Typ abiotyczny JCWP	Klasa elementów biologicznych	Obserwacje hydromorfologiczne	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa substancji specyficznych	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu wód
1.	Chłodnik z jez. Koskowickim	17	1	2	>2	-	umiarkowany potencjał ekologiczny	-	zły stan wód
2.	Cicha Woda	17	3	2	>2	-	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód
3.	Wierzbak od Chotli do Kojstkówki	16	3	3	>2	-	umiarkowany potencjał ekologiczny	-	zły stan wód
4.	Wierzbak od Kojstkówki do Kaczawy	19	3	2	>2	-	umiarkowany potencjał ekologiczny	-	zły stan wód
5.	Koskowickie	3b	5	-	>2	-	zły stan ekologiczny	-	zły stan wód

Legenda:

Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych
1	1	1
2	2	2
3	3	>2
4	4	
5	5	

Klasyfikacja stanu ekologicznego

1	bardzo dobry
2	dobry
3	umiarkowany
4	słaby
5	zły

Klasyfikacja potencjału ekologicznego

2	maksymalny lub dobry
3	umiarkowany
4	słaby
5	zły

	silnie zmieniona lub sztuczna JCWP
	naturalna JCWP

Klasyfikacja stanu chemicznego

stan chemiczny dobry
stan chemiczny poniżej dobrego

Ocena stanu wód

dobry stan wód
zły stan wód

Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Na podstawie rozporządzenia „klasyfikacyjnego” stan wód badanych JCWP na terenie gminy Legnickie Pole określono jako zły.

Na terenie gminy Legnickie Pole nie odnotowano JCWP o dobrym stanie/potencjale ekologicznym.

W JCWP Koskowickie stan ekologiczny określono jako zły. Miała na to wpływ klasa elementów biologicznych (fitoplankton) oraz parametry fizykochemiczne (przezroczystość, przewodność w 20°C, azot ogólny, fosfor ogólny). Pozostałe JCWP charakteryzowały się umiarkowanym potencjałem ekologicznym. Na taką klasyfikację w trzech JCWP miały wpływ zarówno klasa elementów biologicznych, jak i klasa elementów fizykochemicznych (przewodność w 20°C, substancje rozpuszczone, twardość ogólna, związki azotu i fosforu).

W przypadku JCWP Chłodnik z jez. Koskowickim umiarkowany potencjał ekologiczny (pomimo 1 klasy elementów biologicznych) jest wynikiem klasyfikacji parametrów fizykochemicznych (BZT₅, substancje rozpuszczone, PEW, twardość ogólna, związki azotu i fosforu).

W JCWP Cicha Woda, gdzie prowadzony był monitoring diagnostyczny, oznaczone zostały substancje priorytetowe. Ich wyniki wskazały na stan chemiczny poniżej dobrego. O takiej klasyfikacji zdecydowały podwyższone stężenia difenyloeterów bromowanych, rtęci i jej związków i heptachloru w biocie, niklu i jego związków oraz benzo(a)pirenu w wodzie.

W latach 2022 i 2023 wykonano klasyfikację poszczególnych wskaźników i grup wskaźników charakteryzujących jakość wód na terenie gminy Legnickie Pole, której wyniki przedstawiono w tabelach poniżej.

Tabela 17. Klasyfikacja wskaźników charakteryzujących stan JCWP na terenie gminy Legnickie Pole (rok 2022)

Lp.	Nazwa JCWP	Typ abiotyczny JCWP	Klasa elementów biologicznych	Obserwacje hydromorfologiczne	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa substancji specyficznych	Wskaźniki charakteryzujące stan ekologiczny, których wartości przekraczają klasę II (stan dobry)	Wskaźniki charakteryzujące stan chemiczny, których wartości przekraczają stan dobry
1.	Cicha Woda	PNp	3	1	>2	-	makrofity, BZT ₅ , PEW, azot azotanowy, azot ogólny	difenyloetery bromowane (biota), rtęć i jej związki (biota), nikiel i jego związki, benzo(a)piren (biota i woda), benzo(g,h,i)perylen
2.	Chłodnik z jez. Koskowickim	PNp	4	3	>2	-	makrobezkręgowce bentosowe, BZT ₅ , PEW, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V)	-
3.	Wierzbak do Kojstkówki	PN	4	3	>2	-	fitobentos, makrobezkręgowce bentosowe, BZT ₅ , PEW, azot amonowy, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V), fosfor ogólny	-
4.	Wierzbak od Kojstkówki do Kaczawy	RzN	5	3	>2	-	makrobezkręgowce bentosowe, BZT ₅ , PEW, azot amonowy, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V), fosfor ogólny	-

PEW - przewodność w 20°C

Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

Tabela 18. Klasyfikacja wskaźników charakteryzujących stan JCWP na terenie gminy Legnickie Pole (rok 2023)

Lp.	Nazwa JCWP	Typ abiotyczny JCWP	Klasa elementów biologicznych	Obserwacje hydromorfologiczne	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa substancji specyficznych	Wskaźniki charakteryzujące stan ekologiczny, których wartości przekraczają klasę II (stan dobry)	Wskaźniki charakteryzujące stan chemiczny, których wartości przekraczają stan dobry
1.	Cicha Woda	PNp	-	-	>2	-	-	nikiel i jego związki, benzo(a)piren benzo(g,h,i)perylen
2.	Wierzbiak do Kojstkówki	PN	-	-	>2	-	PEW	-
3.	Wierzbiak od Kojstkówki do Kaczawy	RzN	-	-	>2	-	PEW	nikiel i jego związki

PEW - przewodność w 20°C

Legenda:

Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych
1	1	1
2	2	2
3	3	>2
4	4	
5	5	

Źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

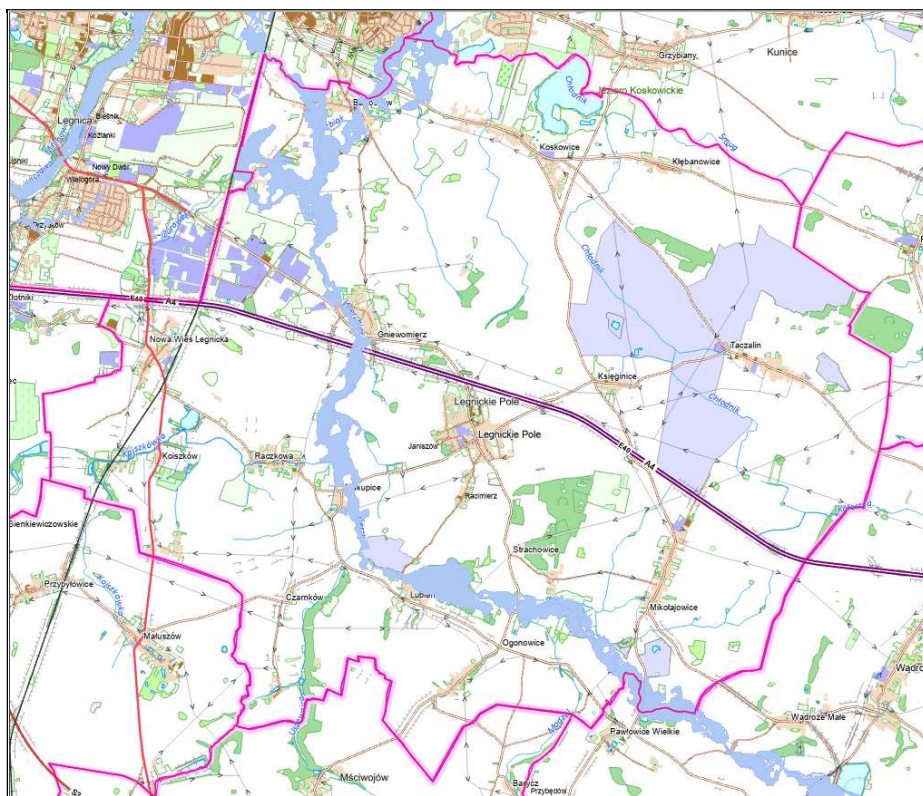
Ocena za lata 2019 – 2024 zostanie opublikowana w drugiej połowie 2025 roku.

Edukacja ekologiczna odgrywa kluczową rolę w ochronie zasobów wodnych przed zanieczyszczeniami. Świadomość społeczeństwa na temat skutków zanieczyszczeń, metod ich redukcji oraz działań na rzecz ochrony wód ma bezpośredni wpływ na jakość ekosystemów wodnych i zdrowie ludzi. Włączenie tematyki ochrony wód do programów szkolnych, organizowanie kampanii społecznych oraz warsztatów praktycznych pozwala lepiej zrozumieć problem i zachęca do podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Współpraca instytucji edukacyjnych, samorządów oraz organizacji pozarządowych przyczynia się do budowania społeczeństwa świadomego ekologicznie i gotowego do działań na rzecz ochrony wód.

5.1.4.3. Zagrożenie i ryzyko powodziowe

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza możliwość wystąpienia tam zjawiska powodzi³¹. Na terenie gminy Legnickie Pole występuje zagrożenie powodziowe, co przedstawiono na poniższej mapie.

Rysunek 9. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie gminy Legnickie Pole

Legenda:

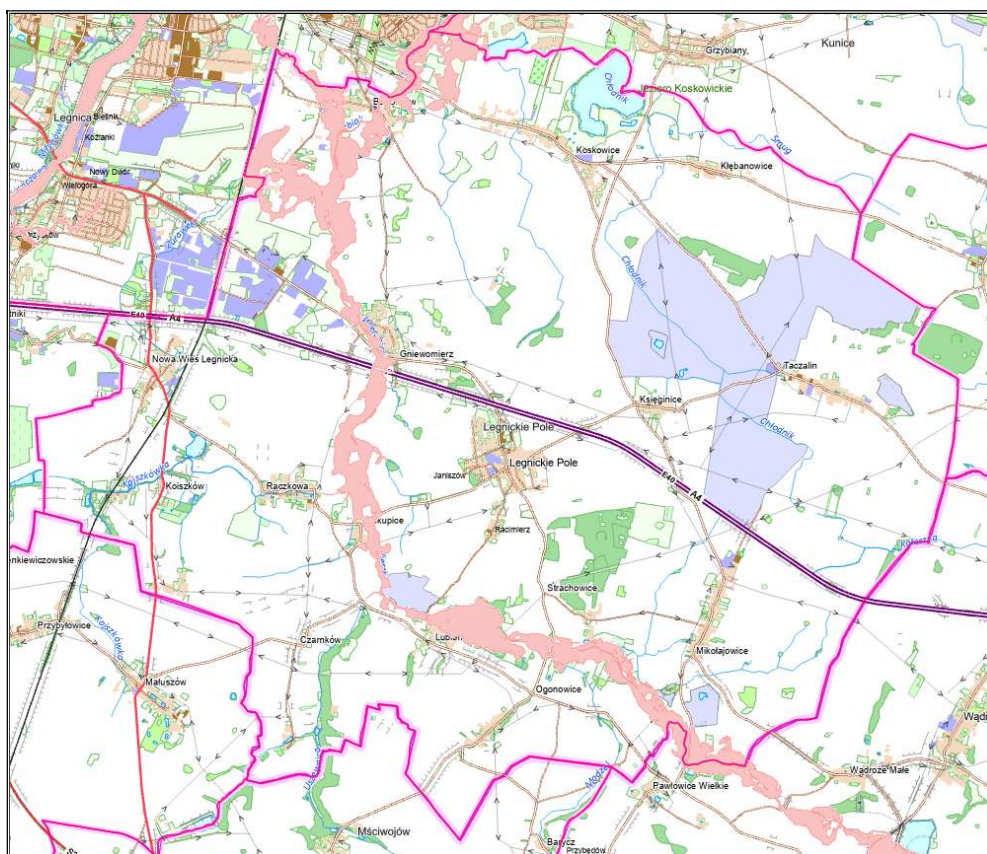
 - teren zagrożenia powodziowego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/> (dostęp: 12.05.2025 r.)

³¹ https://powodz.gov.pl/pl/o_mapach (dostęp: 12.05.2025 r.)

Ryzyko powodzi oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej. Na terenie gminy Legnickie Pole występuje ryzyko powodziowe, co przedstawiono na poniższej mapie.

Rysunek 10. Mapa ryzyka powodziowego w obrębie gminy Legnickie Pole

Legenda:

 - teren ryzyka powodziowego

Źródło: <https://mapy.geoportal.gov.pl/> (dostęp: 12.05.2025 r.)

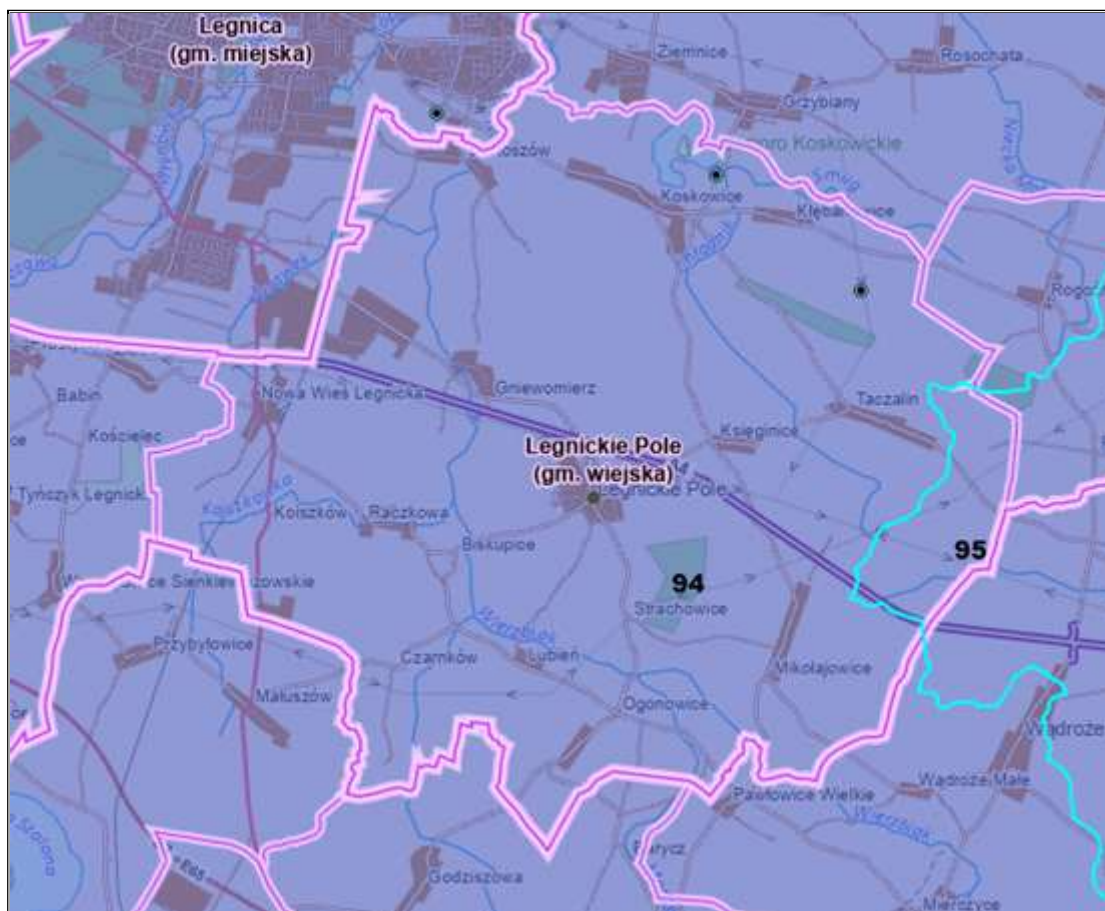
Zagrożenie powodzią ma wielowymiarowy wpływ na ochronę środowiska. Wymaga ono podejścia integrującego różne aspekty zarządzania zasobami naturalnymi i adaptacji do zmian klimatycznych, aby minimalizować negatywne skutki i chronić różnorodność biologiczną oraz zdrowie ekosystemów. Przykładem negatywnego oddziaływania powodzi na środowisko może być erozja gleby, która wpływa na jej strukturę i żyzność. Erozja może prowadzić do utraty warstwy wierzchniej gleby, która jest najbogatsza w składniki odżywcze. Zarządzanie zasobami wodnymi może odbywać się poprzez budowę zbiorników retencyjnych, czy wałów przeciwpowodziowych, co wpłynie pozytywnie na środowisko i lokalne ekosystemy.

We wrześniu 2024 roku na terenie gminy wystąpiła powódź w miejscowościach: Mikołajowice, Legnickie Pole, Gniewomierz, Raczkowa, Lubień, Taczalin, Biskupice³².

5.1.4.4. Jednolite części wód podziemnych

Według podziału Polski na 174 JCWPd, teren gminy Legnickie Pole leży na obszarze jednolitych części wód podziemnych: JCWPd nr 94 (PLGW600094) i JCWPd nr 95 (PLGW600095).

Rysunek 11. JCWPd na terenie gminy Legnickie Pole

Legenda:

 - granica JCWPd

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/?page=Wody-podziemne> (dostęp: 12.05.2025 r.)

Na terenie gminy Legnickie Pole nie prowadzono badań wód podziemnych ramach PMŚ.

5.1.4.5. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Główny zbiornik wód podziemnych (GZWP) to zespół przepuszczalnych utworów wodonośnych o znaczeniu użytkowym, którego granice są określone parametrami

³² Urząd Gminy Legnickie Pole

hydrogeologicznymi lub warunkami hydrodynamicznymi oraz warunkami formowania się zasobów wód podziemnych, wydzielony ze względu na jego szczególne znaczenie dla obecnego i perspektywicznego zaopatrzenia w wodę, spełniający określone kryteria ilościowe i jakościowe: wydajność potencjalnego otworu studziennego powyżej 70 m³/h, wydajność ujęcia powyżej 10 000 m³/d, wodoprzewodność warstwy wodonośnej wyższa niż 10 m²/h, woda nadająca się do zaopatrzenia ludności w stanie surowym lub po jej ewentualnym prostym uzdatnieniu przy pomocy stosowanych obecnie i uzasadnionych ekonomicznie technologii. W obszarach deficytowych w wodę kryteria ilościowe przyjęte dla GZWP mogą być niższe, lecz wyróżniające zbiornik o znaczeniu praktycznym na tle ogólnie mniej korzystnych warunków hydrogeologicznych.

Gmina Legnickie Pole nie jest zlokalizowana w obszarze Głównych Zbiorników Wód Podziemnych³³.

5.1.4.6. Zagrożenia mogące wpłynąć na jakość wód powierzchniowych i podziemnych

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych wynika głównie z działalności człowieka, zarówno bezpośredniej, jak i pośredniej, obejmującej rolnictwo, działalność gospodarczą oraz poziom urbanizacji terenu. Do potencjalnych zagrożeń wpływających na zasoby i jakość wód na terenie gminy zalicza się m.in. spływ powierzchniowy zanieczyszczeń, obciążonych zwłaszcza związkami biogennymi, takimi jak azot i fosfor, pochodzącymi z rolnictwa. Problem ten nasila nadmierne stosowanie chemicznych środków ochrony roślin oraz niewłaściwe praktyki agrotechniczne. Długotrwały i nadmierny spływ składników biogennych prowadzi do przeżyźnienia wód, zjawiska znanego jako eutrofizacja. Proces ten wywołuje szereg negatywnych konsekwencji, takich jak zakwity wód (gwałtowny rozwój makrofytów i toksycznych glonów, w tym sinic), zakwaszenie wód, pogłębianie stref beztlenowych, spadek przezroczystości wody, wymieranie ryb, a także znaczne pogorszenie walorów użytkowych, przyrodniczych i rekreacyjnych wód. Stopniowa degradacja zbiorników wodnych może doprowadzić do ich całkowitego zaniku w wyniku zarastania. Eutrofizacja stanowi poważne zagrożenie dla polskich wód powierzchniowych, głównie z powodu nadmiernego stosowania nawozów i środków ochrony roślin, które przedostają się do wód w wyniku spływów powierzchniowych.

Dodatkowym źródłem presji na środowisko wodne jest niedostateczna infrastruktura sanitarna na terenie gminy. W obszarach nieskanalizowanych mieszkańcy korzystają z bezodpływowych zbiorników (szamb), opróżnianych przez wyspecjalizowane firmy. W przypadku nieszczelnych szamb istnieje ryzyko skażenia gleby i wód w okolicy posesji. Bakteriologiczne

³³ <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/?page=Wody-podziemne> (dostęp: 12.05.2025 r.)

zanieczyszczenia mogą stanowić bezpośrednie zagrożenie zdrowotne, a chemiczne przedostają się do gleby i roślin, w tym warzyw i zbóż. Szkodliwe związki chemiczne mogą rozprzestrzeniać się na większe odległości, prowadząc do skażenia wód podziemnych, co dodatkowo pogarsza stan środowiska wodnego.

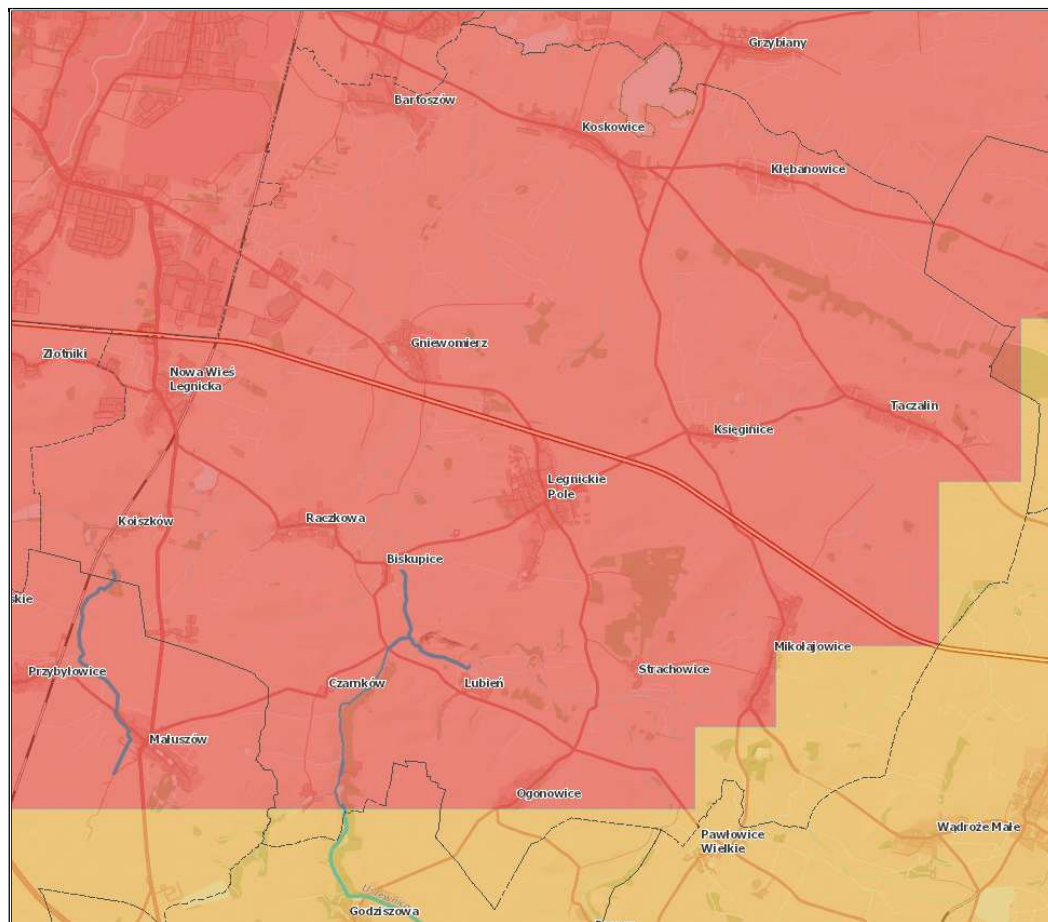
5.1.4.7. Zagrożenie suszą

Suszę na danym terenie opisać można według podziału na:

- suszę atmosferyczną,
- suszę rolniczą na terenach rolnych i leśnych,
- suszę hydrologiczną,
- suszę hydrogeologiczną.

Susza atmosferyczna jest to okres, w którym opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak. Bezpośrednim skutkiem niedoboru opadów jest narastający w czasie niedosyt wilgotności, ujawniający się szczególnie intensywnie w ciepłej porze roku, wzmagający inwestycyjne parowanie oraz ewapotranspirację (wskaźnik klimatyczny mówiący o tym, jak szybko mogłoby zachodzić parowanie, gdyby dostępność wody była wystarczająca). Powyższe prowadzi do naruszenia zasobów wód glebowych i powierzchniowych. W zależności od warunków środowiska przyrodniczego, jego zmienności przestrzennej oraz zagospodarowania i zapotrzebowania na wodę, susza atmosferyczna może aktywować kolejno suszę rolniczą, hydrologiczną oraz hydrogeologiczną. Teren gminy Legnickie Pole jest w przewadze ekstremalnie zagrożony suszą atmosferyczną, jednak w południowej części gminy występuje silne zagrożenie suszą atmosferyczną, co ukazano na poniższym rysunku.

Rysunek 12. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie gminy Legnickie Pole

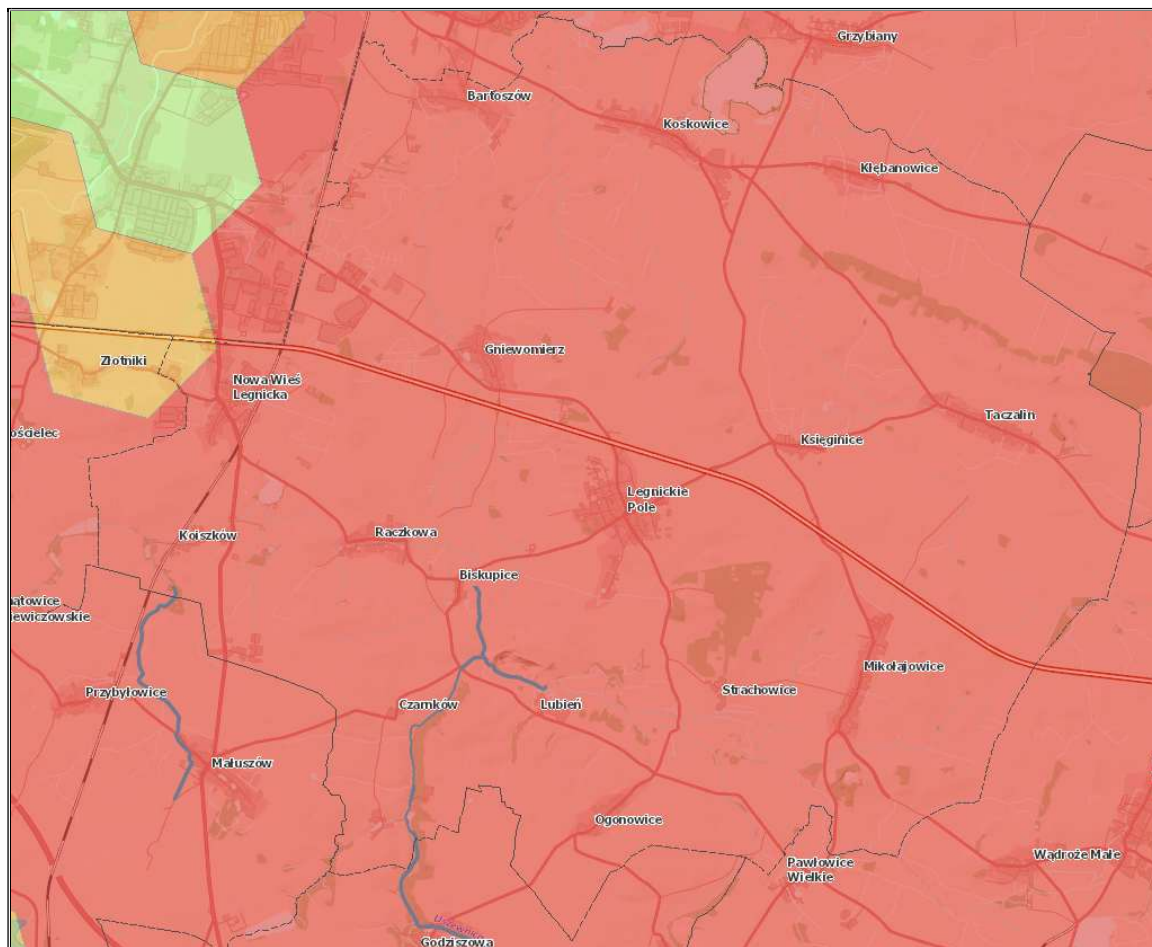
Legenda:

- klasa II - umiarkowanie zagrożone
 klasa III - silnie zagrożone
 klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 12.05.2025 r.)

Susza rolnicza to okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Nazywana jest również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej. Zaznaczyć należy, iż nie każdy okres bezopadowy i jednoczesny spadek wilgoci glebowej jest suszą rolniczą. Warunkiem zaistnienia suszy rolniczej jest wystąpienie zmian w stanie roślinności, tj. wystąpienia objawów stresu wodnego, spadku w biomase i ograniczeń plonowania. Czas wystąpienia deficytu zasobów wodnych w glebie oraz ich dotkliwość zależą bezpośrednio od właściwości retencyjnych gleby – są zatem zmienne w czasie oraz w przestrzeni, stosownie do rozkładu przestrzennego typów gleb. Susza rolnicza prowadzi do wytworzenia strat bezpośrednich w ekosystemach naturalnych, ale przede wszystkim skutkuje stratami w produkcji rolnej i leśnej. Teren gminy Legnickie Pole jest w przewadze ekstremalnie zagrożony suszą rolniczą, niewielki fragment w zachodniej części gminy jest silnie zagrożony suszą rolniczą co ukazano na poniższym rysunku.

Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie gminy Legnickie Pole

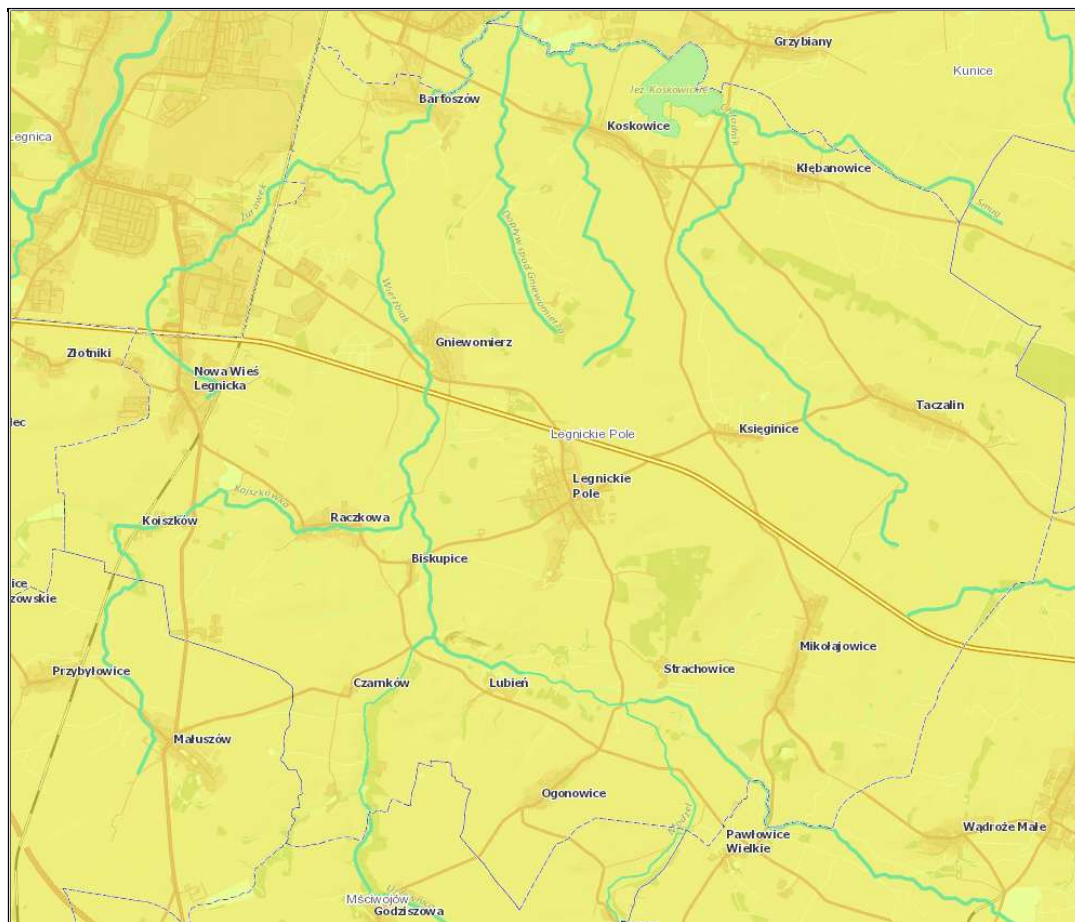
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 12.05.2025 r.)

Susza hydrologiczna to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do sytuacji przeciętnej w wieloleciu. Susza hydrologiczna jest z reguły kolejnym etapem pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej, ale może również ujawnić się i przebiegać po zakończeniu okresu bezopadowego. Na terenie gminy Legnickie Pole występuje umiarkowane zagrożenie suszą hydrologiczną.

Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie gminy Legnickie Pole

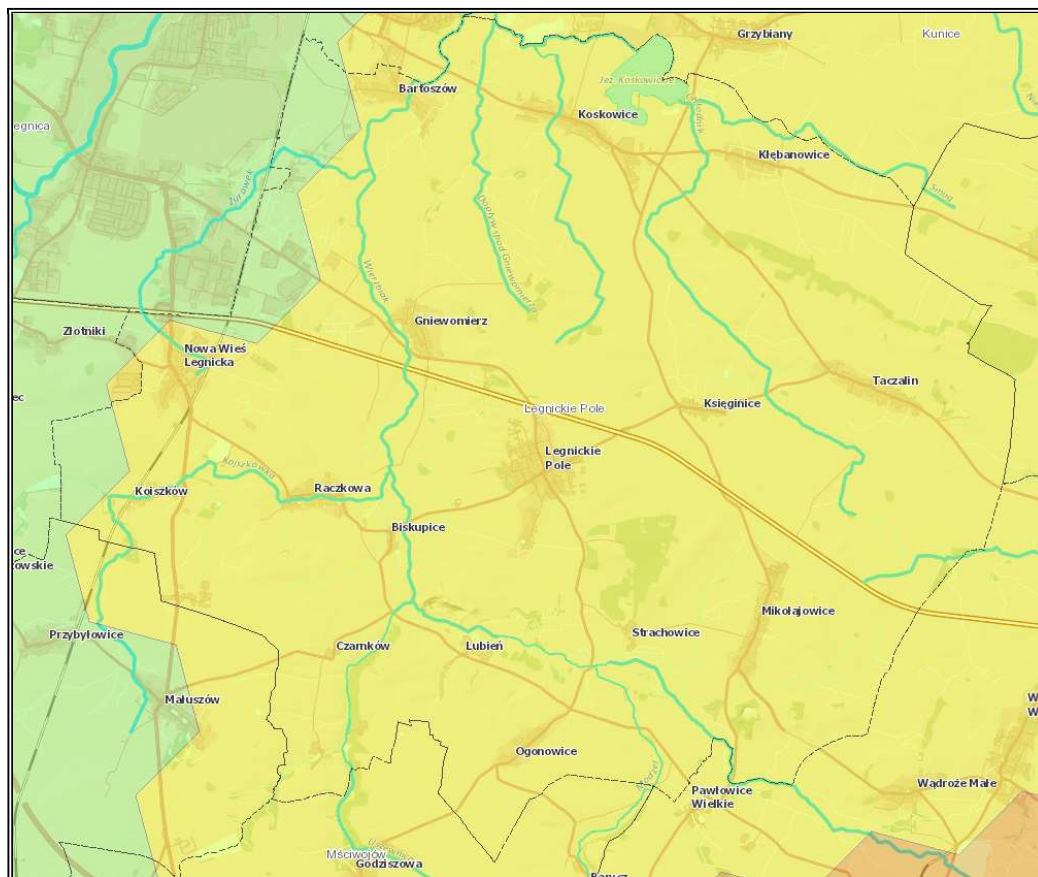
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 12.05.2025 r.)

Susza hydrogeologiczna, nazywana również niżówką hydrogeologiczną, przejawia się obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poniżej stanów niskich ostrzegawczych. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni. Jak przedstawiono na mapie poniżej teren gminy Legnickie Pole jest w przewadze umiarkowanie zagrożony suszą hydrogeologiczną, niewielkie fragmenty w zachodniej części gminy są natomiast słabo zagrożone.

Rysunek 15. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Legnickie Pole

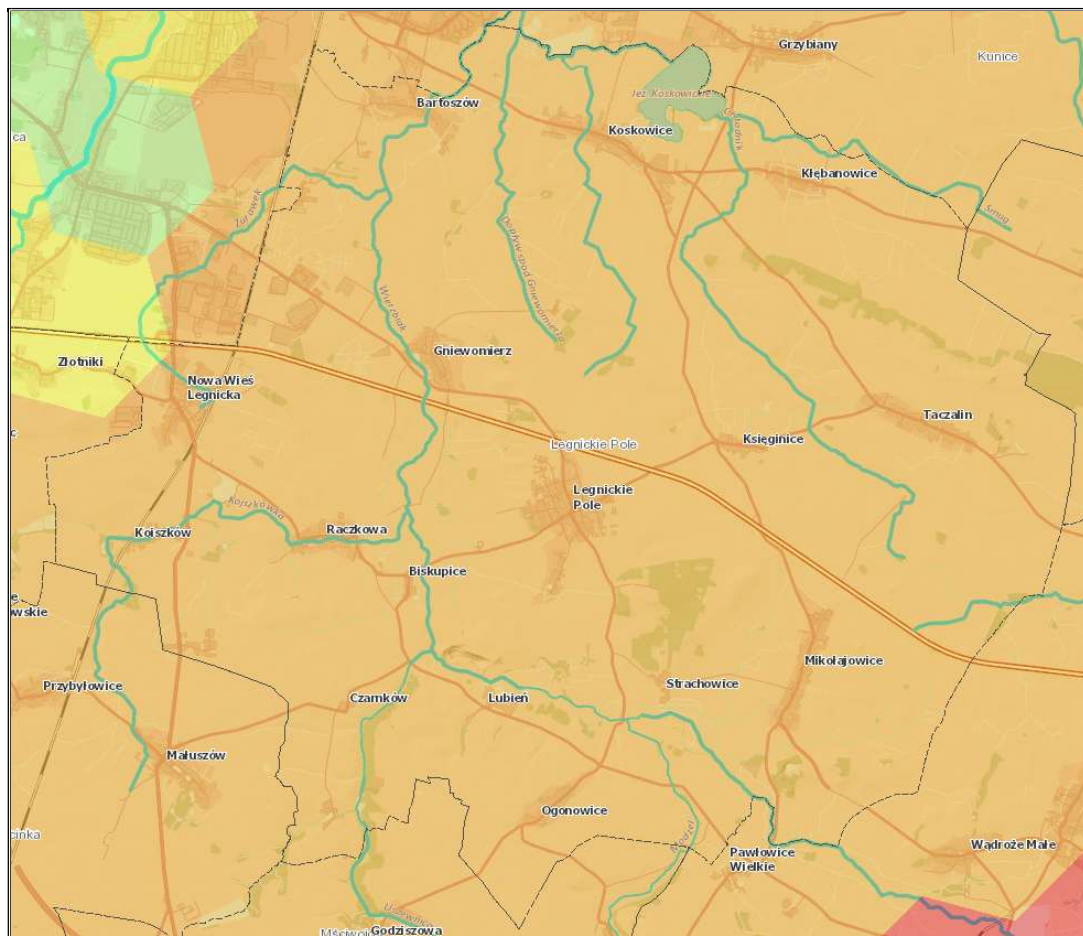
Legenda:

- klasa I - słabo zagrożone
- klasa II - umiarkowanie zagrożone
- klasa III - silnie zagrożone
- klasa IV - ekstremalnie zagrożone

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 12.05.2025 r.)

Zestawienie łączne wyników zagrożenia suszą dostarcza istotnych wniosków diagnostycznych z punktu widzenia planowania w gospodarowaniu wodą. Gmina Legnickie Pole jest w przewadze silnie zagrożona suszą z niewielkim fragmentem znajdującym się w zachodniej części, gdzie występuje umiarkowane zagrożenie suszą.

Rysunek 16. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy Legnickie Pole

Legenda:

- słabo zagrożone suszą
- umiarkowanie zagrożone suszą
- silnie zagrożone suszą
- ekstremalnie zagrożone suszą

Źródło: Opracowanie własne na podstawie portalu Hydroportal; <http://wody.isok.gov.pl/> (dostęp: 12.05.2025 r.)

Zjawisko suszy powoduje nadmierne odparowywanie wody z gleby, co prowadzi do jej przesuszenia i ma bezpośredni wpływ na zdolność gleby do utrzymania życia roślin. Susza sprzyja wysychaniu roślinności, co zwiększa ryzyko wystąpienia pożarów lasów i obszarów trawiastych. Sucha roślinność staje się łatwopalnym materiałem. Spadek poziomu wód gruntowych i powierzchniowych może prowadzić do zmniejszenia dostępności wody pitnej dla społeczności lokalnych. Konieczność ograniczania zużycia wody może wpływać na codzienne życie ludzi, a także na sektor gospodarczy. W związku z tym, zarządzanie skutkami suszy wymaga holistycznego podejścia, które obejmuje zarówno działania prewencyjne, jak i adaptacyjne, mające na celu minimalizację negatywnych skutków tego zjawiska na środowisko, rolnictwo i społeczeństwo.

W celu przeciwdziałania skutkom suszy sporządzony został Plan przeciwdziałania skutkom suszy, przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. W Planie tym zawarto „katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy”, co odpowiada brzmieniu art. 184 ust. 2 pkt 4 ustawy – Prawo wodne przed jego nowelizacją.

5.1.4.8. Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gospodarowanie wodami.

Tabela 19. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
— monitoring wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez GIOŚ.	— zły stan wód powierzchniowych, — brak monitoringu wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez GIOŚ, — silne i umiarkowane zagrożenie suszą na terenie gminy, — zagrożenie i ryzyko powodziowe występujące na terenie gminy, — wystąpienie powodzi w 2024 r. na terenie gminy, — zbiorniki bezodpływowe znajdujące się na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
— wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie ilości punktów monitoringowych wód, — prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni, — kontynuacja działań z zakresu ochrony wód, — rozwój „systemu retencjonowania wody” w postaci rozbudowy tzw. małej retencji, — dofinansowanie na likwidację zbiorników bezodpływowych i budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.	— działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód, — gwałtowne zjawiska powodziowe mogą spowodować powódzie i podtopienia.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.5 Gospodarka wodno-ściekowa

5.1.5.1. Infrastruktura wodociągowa

Na przełomie lat 2020-2023 długość czynnej sieci rozdzielczej utrzymuje się na stałym poziomie, a liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wzrosła o 95 sztuk. Niewielki spadek nastąpił natomiast w przypadku stopnia zwodociągowania, ponieważ w 2020 r. wynosił 89,9%, a w 2023 r. spadł do 89,8%. Szczegółowe dane dotyczące infrastruktury wodociągowej przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 20. Sieć wodociągowa na terenie gminy Legnickie Pole w latach 2020-2023³⁴

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2020	2021	2022	2023
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	74,6	74,6	74,6	74,6
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 278	1 313	1 356	1 373
Awarie sieci wodociągowej	szt.	8	5	3	3
Stopień zwodociągowania gminy	%	89,9	90,3	93,7	89,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <http://bdl.start.gov.pl/BDL/start> (dostęp: 12.05.2025 r.)

Gmina Legnickie Pole nie posiada własnych ujęć wody ani stacji uzdatniania, zaopatrzenie w wodę realizowane jest na podstawie umowy z Legnickim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.³⁵.

Na terenie gminy Legnickie Pole nie występują strefy ochronne ujęć wody³⁶.

Przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągów sieciowych na terenie powiatu legnickiego i miasta Legnica za II półrocze 2023 r. stwierdzona została przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Legnicy pismem znak: HK.903.1.14.2024.RL dnia 20 lutego 2024 r.

Sprawozdanie z badań próbki wody do spożycia sieci wodociągów Nowa Wieś Legnicka, przy budynku nr 52, gmina Legnickie Pole znajdują się na stronie Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej Legnickie Pole Sp. z o.o. w zakładce jakość wody³⁷.

5.1.5.2. Infrastruktura kanalizacyjna

Na przełomie lat 2020-2023 długość czynnej sieci kanalizacyjnej pozostaje na stałym poziomie. Natomiast liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wzrosła o 72 sztuki. W 2023 r. stopień skanalizowania gminy wynosił 86,6%. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 21. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Legnickie Pole w latach 2020-2023³⁸

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2020	2021	2022	2023
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	75,6	75,6	75,6	75,6

³⁴ W momencie opracowania dokumentu dane za 2024 r. nie były jeszcze dostępne.

³⁵ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028

³⁶ Uchwała nr XXII.181.2020 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Legnickie Pole oraz uchwała nr XXV/325/20 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Legnica

³⁷ <http://www.gzgk.legnickiepole.pl/> (dostęp: 12.05.2025 r.)

³⁸ W momencie opracowania dokumentu dane za 2024 r. nie były jeszcze dostępne.

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2020	2021	2022	2023
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 274	1 300	1 330	1 346
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	70	64	84	86
Stopień skanalizowania gminy	%	88,2	88,0	90,7	86,6
Ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	26	26	75	76
Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	8	8	25	25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <http://bdl.start.gov.pl/BDL/start> (dostęp: 12.05.2025 r.)
Gmina Legnickie Pole należy do aglomeracji Legnica i Legnickie Pole:

- uchwała nr XXV/325/220 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Legnica. W skład aglomeracji wchodzi: miasto Legnica, gmina Kunice, gmina Krotoszyce, gmina Ruja, miejscowości z terenu gminy Legnickie Pole: Bartoszków, Koskowice, Kłębanowice, część Nowej Wsi Legnickiej (Obszar LSSE),
- uchwała nr XXII.181.2020 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Legnickie Pole. W skład aglomeracji wchodzi miejscowości: Legnickie Pole, Gniewomierz, Nowa Wieś Legnicka, Raczkowa, Biskupice, Koisków, Mąkolice, Czarnków, Lubień, Ogonowice, Mikołajowice, Księginice, Taczalin, Psary, Strachowice.

Na terenie gminy Legnickie Pole zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków w Biskupicach. Oczyszczalnia ścieków spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunki, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych³⁹.

Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu w oczyszczalni na terenie gminy wynoszą:

- BZT5 – 18,84 mgO₂/l,
- ChZT – 19,35 mgO₂/l,
- zawiesina ogólna – 25,40 mg/l⁴⁰.

³⁹ Sprawozdanie KPOŚK za 2024 r., Legnickie Pole

⁴⁰ Sprawozdanie KPOŚK za 2024 r., Legnickie Pole

5.1.5.3 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa.

Tabela 22. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
— wysoki stopień zwodociągowania i skanalizowania Gminy, — spełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r., jeśli chodzi o średnie roczne stężenia ładunków zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych w oczyszczalni ścieków w Biskupicach, — rosnąca liczba przyłączy do sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej.	— występowanie na terenie gminy zbiorników bezodpływowych.
Szanse	Zagrożenia
— rozbudowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnej, — prowadzenie kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe.	— ryzyko niewłaściwego zagospodarowania nieczystości ciekłych przez właścicieli, — awarie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.6 Zasoby geologiczne

Teren gminy Legnickie Pole leży w obrębie Bloku Przedsudeckim, gdzie budujące go skały metamorficzne są przykryte luźnymi osadami kenozoicznymi. Na powierzchni dominują osady plejstoceny i holoceny, głównie wodnolodowcowe i zwałowe piaski oraz żwiry, z niewielkimi płatami osadów lodowcowych. Od południowego wschodu na teren gminy wkraczają zachodnie fragmenty Wzgórz Strzegomskich, charakteryzujące się izolowanymi wzniesieniami wyspowymi, których wysokość i kształt wynikają z litologii podłoża. Strukturę podłoża widać także w niemal krawędziowym przejściu od Wzgórz Strzegomskich do Równiny Jaworskiej⁴¹.

Teren gminy prezentuje typowy krajobraz polodowcowy, łagodnie falisty, z powierzchnią nieznacznie opadającą ku północno-zachodnim obniżeniom, o relatywnie niskich wysokościach bezwzględnych i łagodnych nachyleniach zboczy. Liczne pagórkowate wzniesienia nadają mu charakter równiny pagórkowatej.

⁴¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Legnickie Pole, październik 2023 r.

Rysunek 17. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Legnickie Pole

Legenda:

1. Piaski, żwiry i mułki rzeczne.
2. Lessy.
3. Iły, mułki, piaski, żwiry z węglem brunatnym.
4. Żwiry, piaski, głazy i gliny moren czołowych.
5. Gliny zwałowe, ich zwietrzeliny oraz piaski i żwiry lodowcowe.
6. Fyllity, łupki ilaste i krzemionkowe, wapienie, kwarcyty, diabazy, keratofiry i zieleńce.
7. Gnejsy, amfibolity, migmatyty.
8. Bazaltoidy.
9. Piaski i żwiry sandrowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL; <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy> (dostęp: 12.05.2025 r.)

Obszary górnicze i złoża kopalin

Na terenie gminy Legnickie Pole zlokalizowanych jest 12 złóż kopalin i 3 obszary górnicze. Ogólną charakterystykę złóż kopalin i obszarów górniczych przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 23. Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Legnickie Pole

Nr złoża	Nazwa złoża	Powierzchnia [ha]	Stan zagospodarowania
KN 1405	Gniewomierz	49,9000	PIASKI I ŻWIRY - złoże rozpoznane wstępnie P
KN 16201	Księginice	4,8703	PIASKI I ŻWIRY - złoże eksploatowane okresowo T
KN 1406	Lubień	66,2500	PIASKI I ŻWIRY - złoże rozpoznane wstępnie P
KD 950	Lubień	17,7000	KAMIENIE ŁAMANE I BLOCZNE - złoże zagospodarowane E
KD 938	Mikołajowice	5,9300	KAMIENIE ŁAMANE I BLOCZNE- eksploatacja złoża zaniechana Z
RF 19960	Mikołajowice	36,2661	RUDY ŻŁOTA - złoże rozpoznane szczegółowo R
KD 21101	Mikołajowice I	10,4864	KAMIENIE ŁAMANE I BLOCZNE - złoże rozpoznane szczegółowo R
KN 3462	Nowa Wieś Legnicka	4,1700	PIASKI I ŻWIRY - złoże skreślone z bilansu zasobów M
KN 9620	Nowa Wieś Legnicka I	1,8000	PIASKI I ŻWIRY - eksploatacja złoża zaniechana Z
KZ 116	Taczalin	0,7962	KWARCE ŻYŁOWE - eksploatacja złoża zaniechana Z
KZ 20498	Taczalin 1	2,2022	KWARCE ŻYŁOWE - złoże rozpoznane szczegółowo R
KZ 118	Taczalin II	99 999,9900	KWARCE ŻYŁOWE - złoże skreślone z bilansu zasobów M

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 12.05.2025 r.)

Tabela 24. Aktualne obszary górnicze na obszarze gminy Legnickie Pole

Nazwa przestrzeni	Typ	Nr w rejestrze	Położenie
Księginice	OG	10-1/5/427	Księginice, dz. 157/7
Lubień III	OG	10-1/1/61c	Lubień

Nazwa przestrzeni	Typ	Nr w rejestrze	Położenie
Taczalin III	OG	10-1/6/515	Taczalin

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych (dostęp: 12.05.2025 r.)

Na terenie gminy w miejscowości Lubień działa Holcim Kopalnia Bazaltu Lubień⁴².

Osuwiska

Osuwisko jest przemieszczeniem mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzeliny i mas skalnych podłoża spowodowanym siłami przyrody lub działalnością człowieka.

Zgodnie z mapą dostępną na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego (System Oslony Przeciwośuwiskowej SOPO), na terenie gminy nie występują osuwiska ani tereny zagrożone osuwiskami⁴³.

5.1.6.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne.

Tabela 25. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
— złoża kopalin i obszary górnicze zlokalizowane na terenie gminy, — brak terenów zagrożonych osuwiskiem.	— działalność wydobywcza na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
— podejmowanie działań zapobiegawczych przemieszczaniu się mas ziemnych, — ochrona kopalin w planach zagospodarowania przestrzennego, — nacisk na rekultywację terenów po zakończonych eksploatacjach kopalin.	— niewystarczające środki finansowe na inwestycje z zakresu ochrony powierzchni ziemi, — ryzyko występowania miejsc nielegalnej eksploatacji kopalin.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.7 Gleby

Jakość gleb w istotny sposób wpływa na potencjał jednostek samorządu terytorialnego. Gleby dobrej jakości oznaczają nie tylko zdrowe i wysokie plony, ale także warunkują prawidłowy rozwój człowieka, gdyż wraz z pożywieniem roślinnym i zwierzęcym dostarczają odpowiedniej ilości wysokokalorycznych składników odżywczych, witamin, substancji mineralnych, niezbędnych do budowy i właściwego funkcjonowania organizmu. Razem z pożywieniem człowiek pobiera składniki korzystne, jak i niekorzystne dla swego rozwoju. Jakość gleb ma

⁴² Urząd Gminy Legnickie Pole

⁴³ <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3> (dostęp: 12.05.2025 r.)

wpływ na rozmieszczenie upraw rolniczych, ale zależy ona również od odpowiedniej wilgotności, nawożenia mineralno-organicznego, warunków termicznych oraz opadów atmosferycznych.

Na stan gleb wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego:

- intensywne rolnictwo – stosowanie wysoko wydajnych maszyn, technik uprawy i hodowli, nadmierne wykorzystywanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, co może prowadzić do degradacji chemicznej gleb (przeciążenie nadmierną ilością substancji chemicznych, w tym metalami ciężkimi, co prowadzi do zakwaszenia, zasolenia, alkalizacji, zmian jakościowych i ilościowych w próchnicy) oraz degradacji fizycznej gleb (utrata określonej masy gleby, zmiany struktury gleby, nadmierne zagęszczenie i niekorzystne zmiany stosunków wodnych, erozja spowodowana niewłaściwym użytkowaniem gruntów),
- działalność zakładów produkcyjno-usługowych – przyczyniająca się głównie do degradacji chemicznej gleb, na skutek emisji szkodliwych substancji do atmosfery, odprowadzania ścieków,
- komunikacja i transport samochodowy – przyczyniający się do zanieczyszczenia gleb położonych w bezpośrednim sąsiedztwie intensywnie użytkowanych szlaków komunikacyjnych (degradacja chemiczna).

Ponadto negatywny wpływ na jakość gleb wywierają: składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych, wypalanie traw, palenie odpadów na powierzchni ziemi, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do środowiska, nieszczelne szamba.

Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, usługowej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych. Procesy degradacji gleb związane są przede wszystkim z:

- rejonami intensywnej produkcji rolnej i hodowlanej,
- intensywniej melioracji gleb,
- rejonami budowy nowych osiedli mieszkaniowych,
- trasami komunikacyjnymi,
- terenami eksploatacji kopalin lub wyrobisk poeksploatacyjnych.

Przekształcenia mechaniczne gleb powodowane są przez zabudowę terenu, utwardzanie i ucięcie podłoża, zdjęcie pokrywy glebowej lub jej wymieszanie z elementami obcymi (np. gruzem budowlanym) oraz w wyniku formowania wykopów i wyrównań. Ważnym czynnikiem jest emisja zanieczyszczeń powietrza i opad zanieczyszczeń oraz procesy chemicznej degradacji gleb przez niewłaściwie prowadzoną gospodarkę ściekową i odpadową.

Na obszarze gminy Legnickie Pole przeważają gleby żyzne, cechujące się wysoką jakością i klasą bonitacyjną (grunty rolne klasy I–IIIB oraz użytki rolne klasy I–III), które zajmują około 80,0% wszystkich gruntów rolnych. Gleby o niższej jakości (klasy V i VI) występują jedynie w pojedynczych, niewielkich enklawach, stanowiąc około 3,0% powierzchni. Wśród gruntów ornych dominują kompleksy pszenne (o przydatności bardzo dobrej, dobrej i wadliwej), obejmujące 88,9% areалу, natomiast w strukturze użytków zielonych przeważają użytki zielone średnie, które stanowią 80,0% powierzchni. Dominującymi typami gleb są gleby brunatne oraz bielcowe, zaś w dolinach rzek i strumieni spotyka się mady⁴⁴.

Badania monitoringowe gleb

Monitoring chemizmu gleb gruntów ornych Polski w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzi Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach – Państwowy Instytut Badawczy na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Obowiązek prowadzenia badań wynika z zapisów krajowych aktów prawnych m.in. ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.).

Na obszarze gminy Legnickie Pole nie jest zlokalizowany żaden stały punkt pomiarowo-kontrolny, zatem nie jest ona objęta monitoringiem chemizmu gleb ornych realizowanych w ramach obowiązującego Państwowego Monitoringu Środowiska⁴⁵.

Historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi to zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed tą datą. Ocenia się je na podstawie przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi⁴⁶.

Na terenie gminy Legnickie Pole nie występują historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi⁴⁷.

5.1.7.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gleby.

⁴⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Legnickie Pole, październik 2023 r.

⁴⁵ https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary (dostęp: 13.05.2025 r.)

⁴⁶ <https://www.gov.pl/web/rdos-gorzow-wielkopolski/historyczne-zanieczyszczenie-powierzchni-ziemi> (dostęp: 13.05.2025 r.)

⁴⁷ <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 13.05.2025 r.)

Tabela 26. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
— brak historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi zlokalizowanych na terenie gminy, — występowanie żyznych gleb, cechujących się wysoką jakością i klasą bonitacyjną.	— brak stałego punktu pomiarowo kontrolnego monitoringu gleb na obszarze gminy.
Szanse	Zagrożenia
— wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — popularyzacja rolnictwa ekologicznego, — restrykcyjne normy środowiskowe dla przedsiębiorstw wpływające na zapobieganie skażeniu gleb, — rozwój sieci kanalizacyjnej.	— postępująca urbanizacja i fragmentacja terenu, — erozja wodna i wietrzna, — ryzyko degradacji gleb w związku z działalnością rolniczą i używaniem sztucznych nawozów.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka odpadami jest jednym z ważniejszych zadań w kwestii ochrony środowiska. Niewłaściwe postępowanie z odpadami wywiera negatywny wpływ na otaczającą przyrodę, zdrowie ludzi oraz warunki bytowe. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami oraz ograniczenie ich powstawania.

Na obszarze gminy Legnickie Pole obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku, który określa szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Legnickie Pole przyjęty uchwałą nr X.101.2019 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 30 października 2019 r., zmieniony uchwałą nr XV.122.2020 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 31 marca 2020 r., głównie poprzez ustalenie m.in.:

1. Wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości.
2. Rodzaju i minimalnej pojemności pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, w tym na terenach przeznaczonych do użytku publicznego oraz na drogach publicznych, warunki rozmieszczenia tych pojemników i worków oraz utrzymania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
3. Częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego,
4. Innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,
5. Obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku,
6. Wymagań odnośnie utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej,

7. Obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji oraz terminów jej przeprowadzania.

Za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych na terenie gminy odpowiedzialne jest Przedsiębiorstwo Usługowo – Produkcyjne i Handlowe COM-D Sp. z o.o. w Jaworze⁴⁸.

Gmina Legnickie Pole uruchomiła mobilne punkty selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (mPSZOK), w ramach których mieszkańcy mogli przekazywać tzw. odpady „problemowe”. Do tej kategorii zaliczono:

- zużyty sprzęt RTV i AGD,
- odpady wielkogabarytowe (meble m.in. tapczany, stoły, fotele, materace, dywany, wykładziny, meble ogrodowe, pergole, sprzęt sportowy i rekreacyjny, np. rowery, sanki, narty; duże zabawki; wózki dziecięce),
- zużyte opony od samochodów osobowych⁴⁹.

W przypadku łącznej masy odpadów komunalnych odebranych przez mPSZOK w 2024 roku można zauważyć znaczny wzrost w stosunku do 2022 roku o 44,62 Mg. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 27. Masa odpadów „problemowych” odebranych przez mPSZOK w latach 2022-2024

Odpady „problemowe”	2022	2023	2024
Zużyty sprzęt RTV i AGD [Mg]	7,04	9,06	11,40
Odpady wielkogabarytowe [Mg]	39,46	43,02	70,98
Zużyte opony [Mg]	10,02	12,20	18,76
Łącznie	56,52	64,28	101,14

Źródło: Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Legnickie Pole za lata 2022-2024

Na przestrzeni lat 2022-2024 łączna masa odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Legnickie Pole wzrosła o 218,51 Mg, tj. 6,99%, co może świadczyć o zwiększonej produkcji odpadów. Szczegóły w podziale na rodzaje odpadów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 28. Masa odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w latach 2022-2024 [Mg]

Rodzaj odpadu	2022	2023	2024
Opakowania z papieru i tektury	77,48	81,30	89,36
Zmieszane odpady opakowaniowe	197,38	212,80	226,22

⁴⁸ Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Legnickie Pole za lata 2022-2024

⁴⁹ Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Legnickie Pole za lata 2022-2024

Rodzaj odpadu	2022	2023	2024
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	5,96	1,30	0,00
Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,00	0,00	0,16
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	17,12	5,66	16,80
Opakowania ze szkła	155,78	143,96	151,28
Zużyte opony	10,02	12,20	18,76
Urządzenia zawierające freony	2,22	4,68	5,16
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,18	1,88	2,02
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,64	2,50	4,22
Opady ulegające biodegradacji	723,82	784,90	748,10
Odpady wielkogabarytowe	44,72	50,04	77,18
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 888,00	1 866,26	2 006,57
Łącznie	3 127,32	3 167,48	3 345,83

Źródło: Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Legnickie Pole w latach 2022-2024
Gmina Legnickie Pole w latach 2022-2023 osiągnęła poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, natomiast w 2024 r. gminie nie udało się osiągnąć obowiązkowego poziomu, który wynosił 45%, gmina osiągnęła poziom 36,46%. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 29. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych przez Gminę Legnickie Pole w latach 2022-2024

Rok	Obowiązkowe poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych
2022	25%	36,00%
2023	35%	37,00%
2024	45%	36,46%

Źródło: Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Legnickie Pole w latach 2022-2024

Na stronie internetowej Gminy Legnickie Pole publikowane są materiały edukacyjne związane z gospodarką odpadami, opisujące m.in. jak prawidłowo segregować odpady, czy też wpływ recyklingu na otaczające środowisko⁵⁰.

Według danych GUS na dzień 31.12.2023 r. na terenie gminy Legnickie Pole zlokalizowanych jest 13 dzikich wysypisk⁵¹. Aktualnie w likwidacji znajduje się składowisko odpadów zlokalizowane w miejscowości Nowa Wieś Legnicka - Ekoprofit Sp. z o. o.⁵²

Na terenie gminy funkcjonuje firma zajmująca się skupem i przetwarzaniem złomu ZŁOM-TRANS Sp. z o. o. w miejscowości Bartoszków⁵³.

Na terenie gminy Legnickie Pole odpady inne niż komunalne występują w niewielkich ilościach. Ich obecność związana jest głównie z prowadzoną działalnością rolniczą oraz funkcjonowaniem lokalnych zakładów przemysłowych. Wśród tych odpadów mogą pojawić się niewielkie ilości odpadów poprodukcyjnych oraz, sporadycznie, odpadów o charakterze niebezpiecznym, jednak ich udział w ogólnej strukturze odpadów jest nieznaczny.

Do gospodarki odpadami zaliczyć należy również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. Azbest stanowi zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, gdy ulegnie uszkodzeniu np. (łamanie, cięcie) lub gdy dojdzie do jego korozji. Wynikiem wskazanych procesów jest uwalnianie włókien tego minerału do powietrza i możliwość ich wdychania, dostawania się do układu oddechowego i uszkodzania pęcherzyków płucnych.

Na terenie gminy Legnickie Pole obowiązuje „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Legnickie Pole na lata 2015-2032” przyjęty uchwałą nr XVI/96/2016 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 9 lutego 2016 r. Celem opracowania Programu jest zaplanowanie bezpiecznego dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcia wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy.

Mieszkańcy Gminy Legnickie Pole mogą ubiegać się o dofinansowanie kosztów związanych z utylizacją azbestu. Dofinansowanie obejmuje demontaż, transport i unieszkodliwianie płyt zawierających azbest⁵⁴.

Suma unieszkodliwionego azbestu dotychczas wynosi 69 619 kg, ilość zinwentaryzowanego azbestu 1 136 764 kg, zatem pozostałego do unieszkodliwienia – 1 067 145 kg⁵⁵. Oznacza to, iż unieszkodliwiono 6,12% zinwentaryzowanego azbestu.

⁵⁰ <https://legnickiepole.pl/dla-mieszkancow/gospodarka-odpadami/> (dostęp: 13.05.2025 r.)

⁵¹ Dane GUS, stan na 31.12.2023 r.

⁵² Urząd Gminy Legnickie Pole

⁵³ Jw.

⁵⁴ <https://legnickiepole.pl/usun-azbest-z-dachu-informacja-dla-mieszkancow/> (dostęp: 13.05.2025 r.)

⁵⁵ <https://bazaazbestowa.gov.pl/> (dostęp: 13.05.2025 r.)

Podjęte przez Gminę kroki są istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i zdrowia publicznego. Niezbędne jest dalsze zaangażowanie, edukacja mieszkańców na temat zagrożeń związanych z azbestem oraz pozyskiwanie środków na utylizację tego materiału. W ten sposób Gmina może skutecznie chronić zarówno swoich mieszkańców, jak i środowisko naturalne przed szkodliwym wpływem azbestu.

5.1.8.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 30. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
— prowadzenie działań z zakresu usuwania azbestu na terenie gminy, — osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w 2022 i 2023 roku, — likwidacja składowiska odpadów zlokalizowanego na terenie gminy, — dofinansowanie kosztów związanych z utylizacją azbestu.	— niewystarczający stopień usunięcia wyrobów azbestowych na terenie gminy, — występowanie dzikich wysypisk na terenie gminy, — wzrost odebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, — nieosiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w 2024 roku.
Szanse	Zagrożenia
— ciągła edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, — dofinansowanie usuwania wyrobów zawierających azbest ze środków zewnętrznych.	— rosnące koszty systemu gospodarowania odpadami, — powstawanie dzikich wysypisk.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.9 Zasoby przyrodnicze

Tereny leśne gminy Legnickie Pole zarządzane są przez Nadleśnictwo Legnica⁵⁶.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na terenie gminy Legnickie Pole zgodnie z danymi GUS na koniec 2023 r. wynosiła 187,82 ha. Lesistość na terenie gminy wynosi 2,10%. Szczegółowe dane na temat lasów i gruntów leśnych zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 31. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Legnickie Pole⁵⁷

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2023
Powierzchnia gruntów leśnych		
Ogółem	ha	187,82

⁵⁶ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy> (dostęp: 13.05.2025 r.)

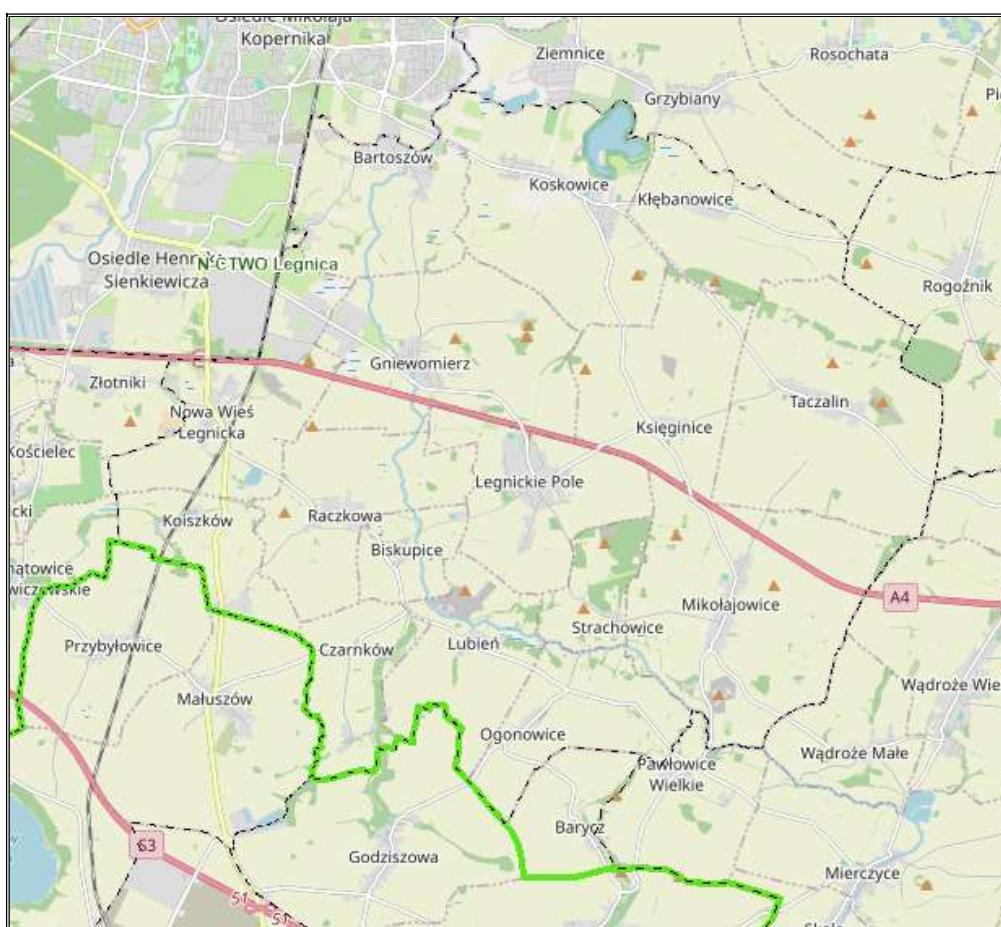
⁵⁷ W momencie opracowania dokumentu dane za 2024 r. nie były jeszcze dostępne.

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2023
Lesistość	%	2,10
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	155,29
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	150,79
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	150,79
Grunty leśne prywatne	ha	32,53
Powierzchnia lasów		
Lasy ogółem	ha	183,07
Lasy publiczne ogółem	ha	150,54
Lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	146,04
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	146,04
Lasy publiczne Skarbu Państwa w zasobie Własności Rolnej SP	ha	0,00
Lasy publiczne gminne	ha	4,50
Lasy prywatne ogółem	ha	32,53

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start> (dostęp 13.05.2025 r.)

Na rysunku poniżej zaprezentowano mapę obszarów leśnych w Gminie Legnickie Pole.

Rysunek 18. Mapa obszarów leśnych w Gminie Legnickie Pole

Legenda:

- obszary leśne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://www.bdl.lasy.gov.pl> (dostęp: 13.05.2025 r.)

Zadrzewienia i obszary leśne są ważnym czynnikiem retencji i stabilizacji warunków wodnych, zmniejszają zagrożenie powodziowe, łagodzą niedobory wód, chronią gleby przed erozją oraz poprawiają warunki aerosanitarne.

Flora

Na terenie gminy Legnickie Pole zlokalizowane są rzadkie i objęte ochroną prawną stanowiska roślin, najczęściej spotykane na terenach podmokłych:

- Róża francuska (*Rosa gallica*),
- Podkołan biały (*Platanthera bifolia*),
- Dziewięsił bezłodygowy (*Carlina acaulis*),
- Centuria pospolita (*Centarium erythraea*),
- Pierwiosnka wyniosła (*Primula elatior*),
- Pierwiosnka lekarska (*Primula veris*),
- Konwalia majowa (*Convallaria majalis*),
- Kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*),
- Jaskier wielki (*Ranunculus lingua*),
- Jaskier kosmaty (*Ranunculus lanquinosus*),
- Gorysz siny (*Peucedanum cervaria*),
- Łączeń baldaszkowy (*Butomus umbellatus*),
- Ostrożeń siny (*Cirisium canum*),
- Pływacz zwyczajny (*Utricularia vulgaris*),
- Głóg dwuszyjkowy (*Cratageus laevigata*),
- Tojeść bukietowa (*Lysimachia thyrsoflora*),
- Zanokcica murowa (*Asplenium ruta-muraria*),
- Przywrotnik pasterski (*Alchemia monticola*)⁵⁸.

Fauna

Najcenniejszym przyrodniczo obszarem gminy jest otoczenie Jeziora Koskowickiego, gdzie zachowały się lęgowe populacje około 30 gatunków ptaków wodno-błotnych, w tym błotniak stawowy, czajka, czernica, łyska, perkozek, pokląskwa, świergotek łąkowy oraz remiz. W wodach jeziora i przyległych zbiornikach występuje również około 20 gatunków ryb, m.in.

⁵⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Legnickie Pole, październik 2023 r.

ukleja, amur, ciernik, karaś srebrzysty, karaś pospolity, okoń, sandacz, słonecznica, tołpyga biała, lin, karp, płoć, leszcz, szczupak i sum oraz rozpiór. Na terenie gminy stwierdzono obecność licznych gatunków nietoperzy, m.in. borowca wielkiego, gacka, nocka karłowatego, mroczka późnego, Natterera i nocka rudego. Wśród ssaków dominują jelenie, sarny, dziki i zajęce, natomiast gryzonie reprezentują norniki, myszy i ryjówki. Poza tym licznie gniazdują: gawrony, skowronki, wrony, wróble, a także kuropatwy, przepiórki i bażanty. Równowagę drapieżników zapewniają jastrzęb, myszołów, puszczyk i inne sowy. W strumieniach i kanałach płynących przez gminę spotyka się natomiast lipienie i pstrągi⁵⁹.

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Na terenie gminy Legnickie Pole znajdują się następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody Jezioro Koskowickie,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Wysoczyzna Taczalińska,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Mokradła Gniewomierskie,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Złoty Las,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Łąki Książęce,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dolina Uszewicy,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dębowa Dolina Kojszówki,
- 55 pomników przyrody.

Rezerwat przyrody Jezioro Koskowickie – obszar o powierzchni 63,79 ha. Powstał na mocy rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Jezioro Koskowickie”. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest zarządzenie Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 30 września 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Koskowickie”.

Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych, krajobrazowych i turystycznych naturalnego zbiornika wodnego z bogatą, lęgową populacją ptaków wodno-błotnych, chronionych gatunków ryb, dużych zbiorowisk szuwarowych i dobrze wykształconych zespołów narecznicy błotnej i oczeretu jeziornego.

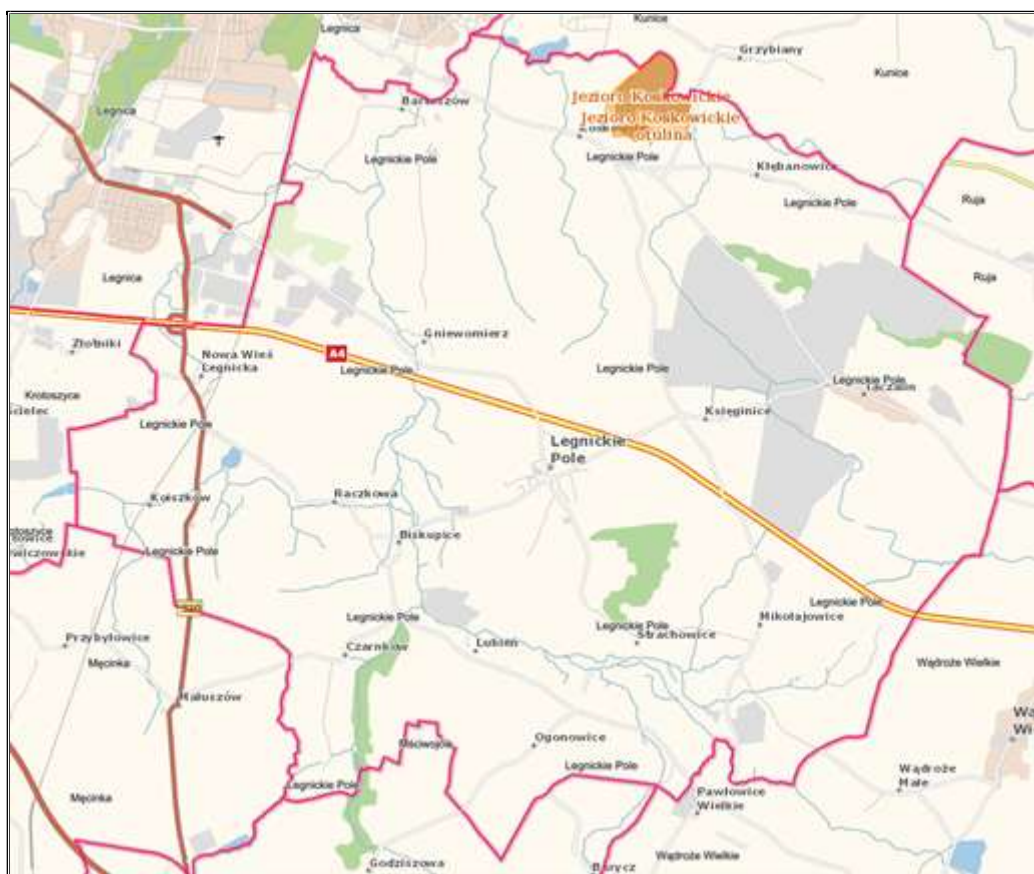
⁵⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Legnickie Pole, październik 2023 r.

Tabela 32. Charakterystyka rezerwatu przyrody Jezioro Koskowickie

Rodzaj rezerwatu	wodny
Typ rezerwatu	faunistyczny
Podtyp rezerwatu	ptaków
Typ ekosystemu	wodny
Podtyp ekosystemu	jezior mezotroficznych i eutroficznych oraz stawów

Źródło: Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody (dostęp: 13.05.2025 r.)

Rysunek 19. Rezerwat przyrody na terenie gminy Legnickie Pole

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 13.05.2025 r.)

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Wysoczyzna Taczalińska – obszar o powierzchni 13,80 ha. Powstał na mocy uchwały nr XIII/66/2004 Rady Gminy Legnickie Pole z dn. 25.02.2004 r. w sprawie uznania sześciu zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego krajobrazu wraz z siedliskami roślin i zwierząt.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Mokradła Gniewomierskie – obszar o powierzchni 16,30 ha. Powstał na mocy uchwały nr XIII/66/2004 Rady Gminy Legnickie Pole z dn. 25.02.2004 r. w sprawie uznania sześciu zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest uchwała nr XII/61/07 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie zmiany granic obszaru zespołu przyrodniczo-krajobrazowego

„Mokradła Gniewomierskie”. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego krajobrazu wraz z siedliskami roślin i zwierząt.

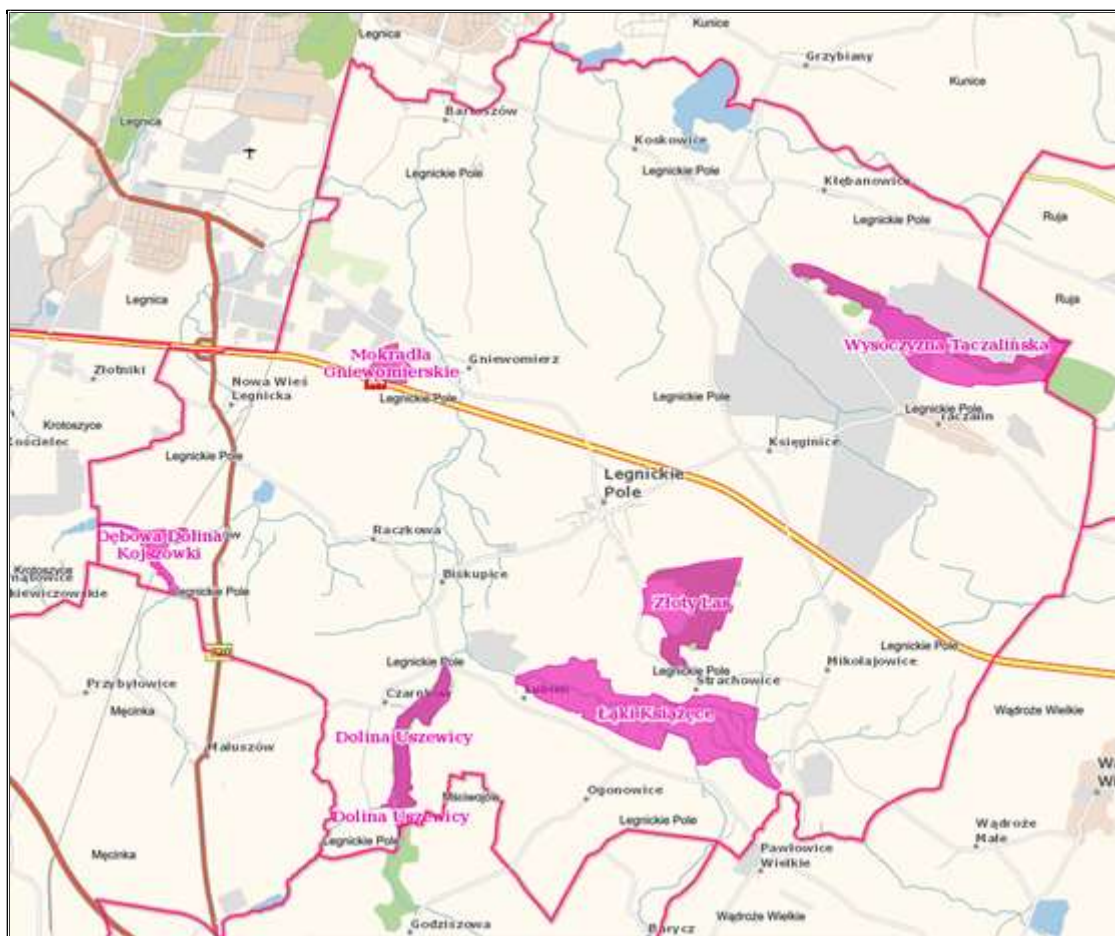
Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Złoty Las – obszar o powierzchni 90,00 ha. Powstał na mocy uchwały nr XIII/66/2004 Rady Gminy Legnickie Pole z dn. 25.02.2004 r. w sprawie uznania sześciu zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Celem ochrony jest zachowanie cech charakterystycznych krajobrazu naturalnego, ukształtowanego przez siły natury, siedlisk roślin i zwierząt.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Łąki Książęce – obszar o powierzchni 166,20 ha. Powstał na mocy uchwały nr XIII/66/2004 Rady Gminy Legnickie Pole z dn. 25.02.2004 r. w sprawie uznania sześciu zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego krajobrazu wraz z siedliskami roślin i zwierząt.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dolina Uszewicy – obszar o powierzchni 45,80 ha. Powstał na mocy uchwały nr XIII/66/2004 Rady Gminy Legnickie Pole z dn. 25.02.2004 r. w sprawie uznania sześciu zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego krajobrazu wraz z siedliskami roślin i zwierząt.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dębowa Dolina Kojszówki – obszar o powierzchni 23,60 ha. Powstał na mocy uchwały nr XIII/66/2004 Rady Gminy Legnickie Pole z dn. 25.02.2004 r. w sprawie uznania sześciu zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Celem ochrony jest zachowanie naturalnego krajobrazu wraz z siedliskami roślin i zwierząt.

Rysunek 20. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe znajdujące się w granicach administracyjnych gminy Legnickie Pole

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 13.05.2025 r.)

Pomnik przyrody

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 ze zm.) pomnikami przyrody są „pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie”.

Na podstawie danych zawartych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody na terenie gminy Legnickie Pole istnieje 55 pomników przyrody.

Tabela 33. Pomniki przyrody na terenie gminy Legnickie Pole

Nr ewid. - krajowy	Gatunek oraz dane dendrometryczne i lokalizacja GPS	Lokalizacja - opis	Podstawa prawna oraz data objęcia ochroną	Stan fitosanitarny
PL.ZIPOP.1393.P P.0209052.719	Wierzba krucha Salix fragilis; obwód: 445 cm; wysokość: 17 m 51°11.236"N 016°15.950"E	Przy potoku Chłodnik, ok. 60 m od jeziora Koskowickiego	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Jeden z przewodników wyłamany, lekki susz gałęziowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.720	Wierzba krucha - Salix fragilis; obwód: 595 cm; wysokość: 18 m 51°11.231"N 016°15.940"E	Przy potoku Chłodnik, ok. 40 m od jeziora Koskowickiego	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Nieliczny susz gałęziowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.721	Wierzba krucha - Salix fragilis; obwód: 468 cm; wysokość: 13 m 51°11.241"N 016°15.922"E	Przy potoku Chłodnik, ok. 25 m od jeziora Koskowickiego	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Pień mocno przechylony, nieliczne wyłamane konary. Umiarkowany susz gałęziowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.722	Wierzba krucha - Salix fragilis; obwód: 641 cm; wysokość: 18 m 51°11.248"N 016°15.907"E	Przy południowo- wschodnim brzegu jeziora Koskowickiego	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Umiarkowany susz gałęziowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.723	Wierzba krucha - Salix fragilis; obwód: 823 cm; wysokość: 17 m 51°11.211"N 016°15.757"E	Przy południowo- wschodnim brzegu jeziora Koskowickiego	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Przewodniki przechylone z wewnętrzną pustką po wyłamaniu przed laty trzecim przewodniku. Lekki susz gałęziowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.724	Wierzba krucha - Salix fragilis; obwód: 531 cm; wysokość: 17 m 51°11.241"N 016°15.922"E	Przy południowo- wschodnim brzegu jeziora Koskowickiego	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników	Brak dużego fragmentu pnia po wyłamaniu przewodnika z widoczną spalenizną wewnątrz pnia po pożarze. Na

Nr ewid. - krajowy	Gatunek oraz dane dendrometryczne i lokalizacja GPS	Lokalizacja - opis	Podstawa prawna oraz data objęcia ochroną	Stan fitosanitarny
			przyrody.	krawędzi pęknięcia duża rozeta owocników żółciaka siarkowego
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.725	Wierzba krucha - <i>Salix fragilis</i> , obwód: 600 cm; wysokość: 18 m 51°11'14.9"N 16°16'04.0"E	Po prawej stronie drogi Koskowice-Grzybiany, na wysokości jeziora, przy rowie	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Pojedyncze wyłamane konary oraz nieliczny susz gałęziowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.726	Wierzba krucha - <i>Salix fragilis</i> obwód: 609 cm; wysokość: 8 m 51°11'15.1"N 16°16'08.2"E	Po prawej stronie drogi Koskowice-Grzybiany, na wysokości jeziora, przy rowie	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Liczny susz w koronie
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.727	Wierzba krucha - <i>Salix fragilis</i> ; obwód: 399 cm; wysokość: 13 m 51°11.248"N 016°16.076"E	115 m po prawej stronie od mostku na drodze Koskowice-Grzybiany wzdłuż potoku Smug (w kierunku wsi Grzybiany)	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Susz konarowy, widoczne wyłamane pojedyncze konary
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.728	Wierzba krucha - <i>Salix fragilis</i> ; obwód: 469 cm; wysokość: 19 m 51°11.166"N 016°16.363"E	530 m od drogi Koskowice-Kłębanowice w kierunku północnym przy potoku Smug	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.729	Wierzba krucha - <i>Salix fragilis</i> ; ; obwód: 514 cm; wysokość: 19 m 51°11'12.0"N 16°16'19.9"E	465 m od drogi Koskowice-Kłębanowice w kierunku północnym przy potoku Smug	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.730	Klon jawor (Jawor) - <i>Acer pseudoplatanus</i> ; obwód: 236 cm;	Wschodnia część boiska między ulicami Stanisława Wyspiańskiego	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w	Pojedynczy susz konarowy

Nr ewid. - krajowy	Gatunek oraz dane dendrometryczne i lokalizacja GPS	Lokalizacja - opis	Podstawa prawna oraz data objęcia ochroną	Stan fitosanitarny
	wysokość: 19 m 51°08,622"N 16°14,812"E	a ul. Asama	sprawie ustanowienia pomników przyrody.	
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.732	Klon jawor (Jawor) - Acer pseudoplatanus obwód: 264 cm; wysokość: 15 m 51°08'36.5"N 16°14'41.6"E	Pomiędzy szkołą a ul. Asama	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Drzewo po przeprowadzonej redukcji wiele lat temu z koroną z częściowymi odroślami
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.734	Dąb szypułkowy - Quercus robur obwód: 562 cm; wysokość: 23 m 51°08,391"N 016°10,072"E	Na południowym brzegu sadzawki w dawnym parku przypałacowym	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Drzewo rozłożyste z licznymi wylamanymi konarami oraz suszem gałęziowym z koroną z częściowymi odroślami. U podstawy pnia ponad 50 cm ubytek, w większości zalany kalusem
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.735	Topola czarna - Populus nigra	Drzewo nie istnieje. Pozostały fragmenty pnia po naturalnym rozkładzie	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.736	Topola czarna - Populus nigra obwód: 292 cm; wysokość: 25 m 51°08'25.6"N 16°10'12.4"E	Na grobli pomiędzy stawami	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Susz gałęziowy i konarowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.737	Topola czarna - Populus nigra obwód: 458 cm; wysokość: 22 m 51°08'24.6"N 16°10'12.0"E	W środkowej części grobli pomiędzy stawami	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Susz gałęziowy i konarowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.740	Topola czarna -	W środkowej części grobli	Uchwała nr VII/52/99 Rady	Drzewo od wielu lat martwe i leżące

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Nr ewid. - krajowy	Gatunek oraz dane dendrometryczne i lokalizacja GPS	Lokalizacja - opis	Podstawa prawna oraz data objęcia ochroną	Stan fitosanitarny
	Populus nigra 51°08.424"N 016°10.206"E	po między stawami	Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	częściowo w stawie. Silny rozkład naturalny
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.741	Lipa drobnolistna - Tilia cordata; obwód: 362 cm; wysokość: 24 m 51°08.452"N 016°10.173"E	Na północnym brzegu stawów przy dawnym parku przypałacowym	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Lekki susz, witalna
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.742	Topola czarna - Populus nigra 51°08.458"N 016°10.145"E	Pn. zach. brzeg stawu	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Pień leżący w stawie w naturalnym rozkładzie
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.743	Dąb szypułkowy - Quercus robur; obwód: 540 cm; wysokość: 24 m 51°08.377"N 016°10.000"E	W środkowej części wsi, koło wiaduktu kolejowego na skraju zadrzewienia	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Wiele wyłamanych konarów oraz widoczny susz konarowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.744	Dąb szypułkowy - Quercus robur; obwód: 371 cm; wysokość: 21 m 51°08.352"N 016°10.032"E	Na lewym brzegu potoku Kojaszówka przed wiaduktem kolejowym od strony wschodniej wsi na terenie prywatnym	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Drzewo o symetrycznej i rozłożystej koronie, lekko podniesionej. Lekki susz konarowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.745	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis obwód: 302 cm; wysokość: 16 m 51°08.350"N 016°09.771"E	Przy mostku nad potokiem Kojaszówka w zachodniej części wsi	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Gruby susz konarowy i gałęziowy nad drogą
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.746	Leszczyna	Przy mostku nad potokiem	Uchwała nr VII/52/99 Rady	Susz pojedynczych pni z powodu

Nr ewid. - krajowy	Gatunek oraz dane dendrometryczne i lokalizacja GPS	Lokalizacja - opis	Podstawa prawna oraz data objęcia ochroną	Stan fitosanitarny
	pospolita <i>Corylus avellana</i> 9 pni najgrubszy 59 cm, 51°08.351"N 016°09.759"E	Kojszówka w zachodniej części wsi	Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	niedoświetlenia
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.747	Głóg dwuszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 4 pnie najgrubszy 58 cm, forma krzaczasta 51°08.351"N 016°09.784"E	Przy mostku po lewej stronie drogi nad potokiem Kojszówka w zachodniej części wsi	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Susz pojedynczych pni oraz znaczącej części korony z powodu zacienienia
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.748	Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i> obwód: 341 cm; wysokość: 24 m 51°08.355"N 016°10.062"E	Przy głównej drodze we wsi przy wiadukcie kolejowym	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Brak widocznych wad, drobny susz do usunięcia
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.749	Jesion wyniosły - <i>Fraxinus excelsior</i> obwód: 304 cm; wysokość: 25 m 51°08,355"N 016°10,072"E	Przy głównej drodze we wsi przy wiadukcie kolejowym	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Drzewo vitalne z nielicznym suszem
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.750	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> obwód: 460 cm; wysokość 21 m 51°08.367"N 016°10.113"E	Na lewym brzegu potoku Kojszówka w środkowej części wsi	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Drzewo z pojedynczymi suchymi konarami oraz widocznymi wyłamanymi konarami
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.751	Wiąz szypułkowy - <i>Ulmus laevis</i> obwód: 397 cm; wysokość: 23 m 51°08.362"N 016°10.187"E	Przy drodze na południe od stawów, we wschodniej części wsi	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Niewielki susz gałęziowy w koronie
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.752	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> ;	W pobliżu drogi pomiędzy wsią	Uchwała nr VII/52/99 Rady	-

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Nr ewid. - krajowy	Gatunek oraz dane dendrometryczne i lokalizacja GPS	Lokalizacja - opis	Podstawa prawna oraz data objęcia ochroną	Stan fitosanitarny
	obwód: 334 cm; wysokość: 21 m 51°07'31.2"N 16°12'58.6"E	Czarnków, a Lubieniem, wewnątrz zadrzewienia, na grobli w szpalerze lip	Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.753	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> ; obwód: 360 cm; wysokość: 21 m 51°07'28.5"N 16°12'55.9"E	W pobliżu drogi pomiędzy wsią Czarnków, a Lubieniem, wewnątrz zadrzewienia, na grobli w szpalerze lip	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.754	Głóg dwuszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> forma krzaczasta 51°10'02.0"N 16°17'34.9"E	1 060 m od ostatnich zabudowań wsi Taczał w kierunku północno-zachodnim, w polach przy remizie na skraju zadrzewienia	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.755	Głóg dwuszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> , forma krzaczasta 51°10'01.0"N 16°17'34.4"E	1 040 m od ostatnich zabudowań wsi Taczał w kierunku północno-zachodnim, w polach przy remizie	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.756	Głóg dwuszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> , forma krzaczasta 51°10'00.5"N 16°17'33.8"E	1 050 m od ostatnich zabudowań wsi Taczał w kierunku północno-zachodnim, w polach przy remizie	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.757	Głóg dwuszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> , forma krzaczasta, 51°09'58.3"N 16°17'37.0"E	1 040 m od ostatnich zabudowań wsi Taczał w kierunku północno-zachodnim, w polach przy remizie	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-

Nr ewid. - krajowy	Gatunek oraz dane dendrometryczne i lokalizacja GPS	Lokalizacja - opis	Podstawa prawna oraz data objęcia ochroną	Stan fitosanitarny
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.758	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; obwód: 473 cm; wysokość: 22 m 51°06.725"N 016°16.471"E	550 m na północny-wschód od wsi Pawłowice Wielkie	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Uszkodzenie pobocznic pnia w okolicy szyi korzeniowej niemal całkowicie zalane kalusem z oznakami próchnicy. Liczne gałęzie obumarłe
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.759	Lipa szerokolistna - <i>Tilia platyphyllos</i> ; obwód: 393 cm; wysokość: 18 m 51°06.520"N 16°14.394"E	Przy północnym krańcu wsi Ogonowice przy drodze, przed znakiem „koniec terenu zabudowanego”	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Drzewo w skraju drogi powiatowej bez widocznych wad i wypróchnień o dużej vitalności.
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.760	Wierzba krucha - <i>Salix fragilis</i> ; obwód: 415 cm; wysokość: 10 m 51°08'11.2"N 16°11'54.8"E	400 m od ostatnich zabudowań od zachodniej strony Raczkowa, przy rowie melioracyjnym	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Rozłamane pojedyncze konary, umiarkowany susz gałęziowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.761	Wierzba krucha - <i>Salix fragilis</i> obwód: 459 cm; wysokość: 12 m 51°08'11.4"N 16°11'53.7"E	400 m od ostatnich zabudowań od zachodniej strony Raczkowa, przy rowie melioracyjnym	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Liczny susz gałęziowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.762	Wierzba krucha - <i>Salix fragilis</i> ; obwód: 440 cm; wysokość: 14 m 51°08'11.6"N 16°11'52.8"E	400 m od ostatnich zabudowań od zachodniej strony Raczkowa, przy rowie melioracyjnym	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Wyłamane grube konary oraz znaczny susz w koronie
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.763	Krzew Szakłak pospolity <i>Rhamnus cathartica</i> 51°10.240"N 016°16.66"E	Ok. 1 km na północ od najdalej wysuniętych na zachód zabudowań wsi Taczał, na granicy pól i remiz	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Szeroki krzew o powierzchni 8x9 m, częściowo porośnięty chmielem

Nr ewid. - krajowy	Gatunek oraz dane dendrometryczne i lokalizacja GPS	Lokalizacja - opis	Podstawa prawna oraz data objęcia ochroną	Stan fitosanitarny
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.764	Krzew Szakłak pospolity Rhamnus cathartica 51°09'58.3"N 16°17'37.0"E	Ok. 1 040 m na północ od najdalej wysuniętych na zachód zabudowań wsi Taczałin, na granicy pól i remiz	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Dużych rozmiarów krzew z kilkoma pniami z czego największy mocno pęknięty
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.765	Wierzba krucha - Salix fragilis; obwód: Nie odnaleziono	1 030 m na północ od najdalej wysuniętych na wschód zabudowań wsi Taczałin, na granicy pól i remiz	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.766	Wierzba krucha - Salix fragilis; obwód: 261 cm; wysokość: 23 m 51°10'03.3"N 16°17'37.2"E	Ok. 1 030 m na północ od najdalej wysuniętych na wschód zabudowań wsi Taczałin, na granicy pól i remiz	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.767	Krzew Nie odnaleziono	Ok. 1 050 m na północno-zachód po prawej stronie drogi (od strony Taczałina) na granicy pól i remiz	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.768	Krzew Głóg jednoszyjkowy Crataegus monogyna 51°09'55.9"N 16°16'53.2"E	Ok. 1 km na północ od najdalej wysuniętych na zachód zabudowań wsi Taczałin, na granicy pól i remiz	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.769	Krzew Głóg jednoszyjkowy Crataegus monogyna 51°10'01.5"N 16°17'28.2"E	Ok. 1 040 m na północ od najdalej wysuniętych na zachód zabudowań wsi Taczałin, na granicy pól i remiz	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	-

Nr ewid. - krajowy	Gatunek oraz dane dendrometryczne i lokalizacja GPS	Lokalizacja - opis	Podstawa prawna oraz data objęcia ochroną	Stan fitosanitarny
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.770	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> obwód: 176 cm; wysokość: 11 m 51°10'03.3"N 16°17'10.5"E	Ok. 1 170 m na północny-zachód po prawej stronie drogi jadąc od Taczalina na granicy pól i remiz	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Susz w koronie - gałęziowy
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.771	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i> obwód: 216 cm; wysokość: 15 m 51°10'03.9"N 16°17'00.9"E	Ok. 1 140 m na północny-zachód po prawej stronie drogi jadąc od Taczalina na granicy pól i remiz	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Susz w części wierzchołkowej
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.772	Grupa drzew Sosna zwyczajna (<i>Sosna pospolita</i>) - <i>Pinus sylvestris</i> ; obwody drzew: 140 cm, 145 cm, 145 cm, 85 cm, 163 cm. 51°10.175"N 16°16.957"E	Ok. 1 035 m na północny-wschód od ostatnich zabudowań Taczalina w środku lasu	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Sosny rosnące w grupie na skraju lasu, pomiędzy dębami szypułkowymi oraz czerwonymi. Poddawane regularnej gospodarcze leśnej. Na pniach oraz nabiegach widoczne otarcia dokonywane regularnie przez dziką zwierzynę.
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.774	Głóg jednoszyjkowy <i>Crataegus monogyna</i> 51°09'57.7"N 16°17'37.8"E	Ok. 1 030 m na północ od najdalej wysuniętych na wschód zabudowań wsi Taczalin, na granicy pól i remiz	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Drobny susz
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.775	Topola czarna - <i>Populus nigra</i> obwód: 390 cm; wysokość: 19 m 51°10.622"N 016°13.749"E	Na drodze polnej z Bartoszewa w kierunku południowo-wschodnim do wsi Psary	Uchwała nr VII/52/99 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 kwietnia 1999 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Susz gałęziowy i konarowy. U podstawy pnia od strony wsch. duży ubytek po pożarze, sięgający wysokości 4,5 m oraz ponad 1/3 obwodu u podstawy pnia.
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.776	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i> ; obwód: 333 cm; wysokość: 18 m	Przy wejściu głównym na teren przykościelny – po lewej stronie	Uchwała nr XIII/91/2000 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 lutego 2000 r. w sprawie	Drobny susz oraz gałęzie, a także pojedyncze, wystające konary

Nr ewid. - krajowy	Gatunek oraz dane dendrometryczne i lokalizacja GPS	Lokalizacja - opis	Podstawa prawna oraz data objęcia ochroną	Stan fitosanitarny
	51°09'14.0"N 16°10'31.9 E		ustanowienia pomników przyrody.	
PL.ZIPOP.1393.PP.0209052.777	drzewo (gatunek: Dąb szypułkowy - Quercus robur; obwód: 339 cm; wysokość: 19 m 51°09'14.1"N 16°10'32.4"E	Przy wejściu głównym na teren przykościelny – po prawej stronie	Uchwała nr XIII/91/2000 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 28 lutego 2000 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody	Drobny susz oraz gałęzie, a także pojedyncze, wystające konary
	drzewo (gatunek: Lipa drobnolistna - Tilia cordata obwód: 537 cm; wysokość: 15 m 51°08.721"N 16°14.530"E			

Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole

Tabela 34. Pomniki przyrody na terenie gminy Legnickie Pole

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> (dostęp: 13.05.2025 r.)

Korytarz ekologiczny jest obszarem, który umożliwia migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Tworzą go liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami umożliwiające zwierzętom, roślinom i grzybom przemieszczanie się oraz dające schronienie i dostęp do pożywienia.

Według Map korytarzy ekologicznych 2005 i 2012 zlokalizowanych na terenie gminy Legnickie Pole nie przebiegają korytarze ekologiczne przez teren gminy⁶⁰.

W celu skutecznej ochrony środowiska naturalnego w gminie Legnickie Pole, ważne jest zwiększanie świadomości mieszkańców na temat przyrody i konieczności jej ochrony. Organizacja działań edukacyjnych i promocyjnych może przyczynić się do zaangażowania społeczności lokalnej. Istniejące formy ochrony przyrody, stanowią ważny instrument ochrony przyrody. Należy przestrzegać obowiązujących przepisów i dążyć do ich wzmocnienia tam,

⁶⁰ <https://mapa.korytarze.pl/> (dostęp: 13.05.2025 r.)

gdzie to konieczne. Istotne jest zachowanie i rozwijanie zadrzewień oraz obszarów leśnych w celu zapewnienia zrównoważonego gospodarowania zasobami przyrody.

5.1.9.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zasoby przyrodnicze.

Tabela 35. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
— występowanie form ochrony przyrody na terenie gminy.	— podatność zasobów przyrody na zanieczyszczenia środowiska, — brak korytarzy ekologicznych zlokalizowanych na terenie gminy.
Szanse	Zagrożenia
— programy i akcje edukacyjno-informacyjne o potrzebie ochrony przyrody, — prowadzenie nasadzeń drzew, zabiegów pielęgnacyjnych w lasach, — zalesianie, — renowacje i utrzymanie terenów zielonych, — zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych.	— postępująca urbanizacja, — zmiany klimatyczne powodujące przekształcenia w ekosystemach, — ekspansja gatunków obcych, — wzrastające zagrożenie pożarowe lasów.

Źródło: Opracowanie własne

5.1.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR) oraz o dużym ryzyku

wystąpienia awarii (ZDR) według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. na obszarze gminy Legnickie Pole nie funkcjonują takie zakłady.

Zagrożenie dla mieszkańców i środowiska naturalnego Gminy stanowić może także transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Występowanie w granicach administracyjnych Gminy ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko potencjał jej rozwoju, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na obszarze gminy skupiony jest na autostradzie A-4 oraz drodze wojewódzkiej nr 320.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie gminy, można wyróżnić: zagrożenia chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozy (choroby populacji roślinnej) oraz awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne).

Na terenie gminy Legnickie Pole w ostatnim czasie nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

5.1.10.1 Analiza SWOT

Na podstawie przeprowadzonej analizy poniżej przedstawiono mocne, słabe strony, szanse i zagrożenia dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 36. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
— brak zakładów przemysłowych o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, — brak zdarzeń o znamionach poważnej awarii na terenie gminy.	— transport drogowy ładunków niebezpiecznych (ryzyko awarii podczas transportu substancji niebezpiecznych).
Szanse	Zagrożenia
— edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — doposażenie służb odpowiadających za bezpieczeństwo na terenie Gminy, — rozwój systemów powiadamiania o zagrożeniach.	— zdarzenia losowe w zakładach pracy, — małe prawdopodobieństwo przewidzenia możliwości wystąpienia poważnej awarii.

Źródło: Opracowanie własne

5.2 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

5.2.1 Adaptacja do zmian klimatu

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Dokument pn. „Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020) stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Ponadto uruchomiona została strona internetowa klimada.mos.gov.pl, na której znajdują się informacje dotyczące adaptacji do zmian klimatu.

Według SPA2020 do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).

W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy, mrozów, susz itp., które powodują duże szkody i ograniczenia w środowisku. Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego istotne jest przygotowanie Gminy i jej infrastruktury na zmiany klimatu.

Prowadzenie działań mitygacyjnych i adaptacyjnych do zachodzących zmian klimatu przez samorządy lokalne zależy od działań podejmowanych w skali międzynarodowej, które następnie wytyczają kierunki zmian w zakresie prawa krajowego oraz miejscowego. Gmina może również inicjować i wprowadzać własne rozwiązania.

Gminy posiadają uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,

— ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Poza obowiązkowymi działaniami wynikającymi z przepisów prawa, gminy mogą wprowadzać dodatkowe inicjatywy. Wśród przykładowych działań mających pozytywny wpływ na środowisko można wskazać:

- angażowanie mieszkańców, m.in. poprzez prowadzenie działań edukacyjnych na terenie gminy – organizacja warsztatów oraz konkursów o tematyce proekologicznej,
- wyodrębnienie w budżecie gminy środków finansowych na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie mobilnych punktów odbioru odpadów, np. elektroodpadów,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła,
- zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- wprowadzanie zielonej infrastruktury w mieście (np. zielone dachy, ogrody deszczowe),
- stworzenie systemu ostrzegania i informowania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu.

W celu adaptacji do zmian klimatu i ograniczenia negatywnych skutków związanych wystąpieniem ulewnych deszczy czy roztopów po dużych opadach śniegu, a także dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego i przeciwdziałania suszy należy zwiększać pojemność retencyjną zlewni, w tym m.in. poprzez budowanie zbiorników retencyjnych. Istotna jest także systematyczna konserwacja rowów melioracyjnych oraz działania z zakresu małej retencji obejmujące np. budowę niewielkich zbiorników, oczek wodnych i stawów, ale również zadrzewianie.

Zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska zadania mają na celu mitygację oraz adaptację do zmian klimatu i ograniczenie negatywnych skutków tych zmian.

5.2.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.) problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej

należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska, oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określone w art. 86 Konstytucji RP.

W szkołach na terenie gminy Legnickie Pole, przeprowadzane są m.in.: konkursy ekologiczne, przekazywane są informacje z zakresu ochrony środowiska, zbiórki i utylizacja odpadów, czy zajęcia plenerowe. Ponadto, na stronach internetowych zamieszczane są informacje w celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

Proponowane zadania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- kontynuacja konkursów i organizowanie warsztatów edukacyjnych w szkołach w celu zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców,
- kontynuacja akcji informacyjno-edukacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami oraz ograniczenia ich powstawania,
- tworzenie ścieżek edukacyjnych na terenie gminy i organizowanie zajęć plenerowych dla dzieci i młodzieży w celu ochrony zasobów przyrodniczych,
- prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych z zakresu gospodarki niskoemisyjnej, odnawialnych źródeł energii oraz walki ze smogiem podczas imprez plenerowych,
- promowanie transportu zbiorowego i rowerowego.

5.2.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska to pojęcie, które zostało zdefiniowane w art. 104 ust. 2 w byłej ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które nie jest klęską żywiołową, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzające powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska.

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.). Rozumiane jest jako zdarzenie, np. emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, których dostanie się do środowiska, prowadzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi lub środowiska, a także powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię, należy traktować zdarzenia takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch,

awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Kolejnym aktem prawnym definiującym pojęcie nadzwyczajnych zagrożeń jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2025 poz. 188), która definiuje nadzwyczajne zagrożenie jako zdarzenie inne niż pożar i klęska żywiołowa, wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub usunięcie skutków, którego nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków. W świetle tej ustawy ochrona przeciwpożarowa polega m.in. na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Zdarzeniem miejscowym nazywane są skażenia obszaru substancjami radioaktywnymi, skażenia niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, skażenia chemiczne i biologiczne w wyniku katastrof obiektów hydrotechnicznych.

Poważne zdarzenia mogą również mieć miejsce podczas transportu drogowego i kolejowego substancji niebezpiecznych przez teren gminy, niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, magazynowania substancji niebezpiecznych oraz zagrożenia pożarowego. W związku z powyższym, na terenie gminy potencjalne zagrożenia dotyczą zanieczyszczenia powietrza, gruntu oraz wody, co może stanowić poważne zagrożenia dla środowiska i życia ludzi.

Konieczne jest rozwijanie systemów ostrzegania mieszkańców, konserwacja urządzeń infrastruktury energetycznej, modernizacja i budowa infrastruktury uwzględniającej dynamiczne zmiany pogodowe.

5.2.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 poz. 425) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie dolnośląskim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie dolnośląskim.

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

6.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego Gminy Legnickie Pole, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne, które zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej. Harmonogram rzeczowo-finansowy, zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie zadań został przedstawiony, zgodnie z Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (MŚ, Warszawa, 2 września 2015 r.).

Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie gminy Legnickie Pole. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji planowanej do utworzenia infrastruktury nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja Programu Ochrony Środowiska nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych.

Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinny każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Tabela 37. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032⁶¹

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Długość wybudowanej ścieżki [km] Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole	0	3,684	Zmniejszenie emisji CO ₂	Budowa chodnika i ścieżki rowerowej na trasie od Legnickiego Pola do LSSE	Gmina Legnickie Pole	Brak środków finansowych; Oporność mieszkańców wobec zmian infrastrukturalnych
		Liczba zmodernizowanego oświetlenia [szt.] Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole	0	610	Zwiększenie efektywności energetycznej	Energooszczędna Gmina Legnickie Pole - Modernizacja oświetlenia ulicznego	Gmina Legnickie Pole	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu;
ZAGROŻENIA HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość wyremontowanych / przebudowanych dróg [km] Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole	0	20	Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych	Remonty i przebudowy dróg na terenie gminy Legnickie Pole (Kłębanowice, Nowa Wieś Legnicka, Legnickie Pole, Mikołajowice, Bartoszów, Gniewomierz, Koskowice, Psary, Lubień, Czarnków, Ogonowice, Strachowice, Koisków, Księginice, Mąkolice, Raczkowa, Taczalin).	Gmina Legnickie Pole	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu; Oporność społeczna wobec utrudnień komunikacyjnych

⁶¹ Wartość bazowa zadań wynosi „0”, ponieważ zadania się jeszcze nie rozpoczęły, natomiast niektóre z wartości docelowych zostały określone w sposób opisowy, ponieważ w momencie sporządzania dokumentu nie ma dokładnej możliwości określenia wartości wskaźnika

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
GOSPODAROWNIE WODAMI	OSIĄGNIĘCIE LUB UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD	Liczba prowadzonych ewidencji [szt.] Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole	0	1	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej	Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	Gmina Legnickie Pole	Opóźnienia w realizacji projektu
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole	0	1,1	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Koskowice na tzw. Osiedlu Trójkąt	Gmina Legnickie Pole	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole	0	4,75	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa sieci kanalizacyjnej dla ludności wiejskiej mieszkającej na terenie gminy Legnickie Pole	Gmina Legnickie Pole	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Liczba wyremontowanych, wyposażonych oczyszczalni ścieków i wymienionych pomp [szt.] Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole	0	1	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Remont i wyposażenie oczyszczalni ścieków w Biskupicach wraz z wymianą pomp przy przepompowniach	Gmina Legnickie Pole	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
		Długość wybudowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej [km] Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole	0	Wzrost wartości	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Legnickie Pole	Gmina Legnickie Pole	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%] Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole	0	Co najmniej: 55% - za rok 2025; 56% - za rok 2026; 57% - za rok 2027; 58% - za rok 2028; 59% - za rok 2029; 60% - za rok 2030; 61% - za rok 2031; 62% - za rok 2032;	Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Legnickie Pole	Brak środków finansowych; Opóźnienia w realizacji projektu
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE I OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	Liczba nasadzeń [szt.] Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole	0	Wzrost wartości	Zwiększenie bioróżnorodności	Nasadzenia roślinności	Gmina Legnickie Pole	Brak środków finansowych; Nieprzewidziane warunki atmosferyczne wpływające na nasadzenia
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba doposażonych OSP [szt.] Źródło: Urząd Gminy Legnickie Pole	0	3	Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa	Wyposażenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Legnickie Pole	Brak środków finansowych

Źródło: Opracowanie własne

6.2 Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem

Szacunkowe koszty realizacji zadań własnych Gminy Legnickie Pole w każdym roku trwania Programu wraz ze źródłami ich finansowania przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 38. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Razem	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Budowa chodnika i ścieżki rowerowej na trasie od Legnickiego Pola do LSSE	Gmina Legnickie Pole	1 771 879,70	3 665 273,00	.	.	.	.	.	.	5 457 152,70	Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu Fundusze Europejskie na rzecz mobilności miejskiej Dolnego Śląska Działanie 3.1 Ekotransport miejski i podmiejski – ZIT. Budżet Gminy Legnickie Pole
	Energooszczędna Gmina Legnickie Pole- Modernizacja oświetlenia ulicznego	Gmina Legnickie Pole	563 340,00	.	.	.	.	.	.	.	563 340,00	Rządowy Fundusz Polski Ład Budżet Gminy Legnickie Pole

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Razem	
ZAGROŻENIA HAŁASEM	Remonty i przebudowy dróg na terenie gminy Legnickie Pole (Kłębanowice, Nowa Wieś Legnicka, Legnickie Pole, Mikołajowice, Bartoszków, Gniewomierz, Koskowice, Psary, Lubień, Czarnków, Ogonowice, Strachowice, Kojszków, Księginice, Mąkolice, Raczkowa, Taczalin)	Gmina Legnickie Pole	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	Budżet Gminy Legnickie Pole i Źródła zewnętrzne
GOSPODAROWNIE WODAMI	Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych	Gmina Legnickie Pole	Zadanie bezkosztowe									-
GODPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Budowa sieci kanalizacyjnej miejscowości Koskowice na tzw. Osiedlu Trójkąt	Gmina Legnickie Pole	.	2 500 000,00	.	.	.	.	.	.	2 500 000,00	Budżet gminy i partycypowanie w kosztach przez mieszkańców (środki zewnętrzne)
	Budowa sieci kanalizacyjnej dla ludności wiejskiej mieszkającej na terenie Gminy Legnickie Pole	Gmina Legnickie Pole	4 833 000,00	.	.	.	.	.	.	.	4 833 000,00	Budżet gminy i KPO (środki zewnętrzne)
	Remont i wyposażenie oczyszczalni ścieków w Biskupicach wraz z wymianą pomp przy przepompowniach	Gmina Legnickie Pole	4 114 350,00	.	.	.	.	.	.	.	4 114 350,00	Budżet gminy i Ministerstwo Finansów (środki zewnętrzne)

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Razem	
	Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Legnickie Pole	Gmina Legnickie Pole	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	Budżet gminy i środki zewnętrzne
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Legnickie Pole	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	Budżet Gminy
ZASOBY PRZYRODNICZE	Nasadzenia roślinności	Gmina Legnickie Pole	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	Budżet Gminy
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Wypożyczenie jednostek straży pożarnej (OSP)	Gmina Legnickie Pole	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	pg	Budżet Gminy

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 39. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalin	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ

Źródło: Opracowanie własne

6.3 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnicze oraz prawo budowlane.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032 będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji Wójta należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych Gminy (w ramach budżetu Gminy Legnickie Pole), ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich, czy norweskich. Część zadań będzie realizowana przez jednostki organizacyjne Gminy w ramach ich budżetów, ale także przez indywidualnych mieszkańców. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów. Źródła finansowania poszczególnych zadań zostały wskazane w rozdziale 6.2. Harmonogram zadań wraz z ich finansowaniem.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie konkursów, warsztatów, czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji. Planowane działania edukacyjne zostały opisane w rozdziale 6.1. Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska.

Do kolejnych instrumentów – strukturalnych zalicza się strategie i programy realizowane na szczeblu gminnym, w ramach których określone są kierunki działań z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

7. System realizacji programu ochrony środowiska

7.1 Zarządzanie ochroną środowiska w gminie

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. Poza działaniami bezpośrednio realizowanymi przez Gminę Legnickie Pole, uwzględniono zadania jej jednostek organizacyjnych. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032 udział będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Gmina Legnickie Pole),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (GIOŚ, WIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, RDOŚ i Powiatowa Państwowa Straż Pożarna).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),
- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współudział w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Wójt Gminy Legnickie Pole.

7.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. 2024 poz. 54 ze zm.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady miejskiej, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032” powinien zostać przygotowany z lat 2025-2026 następny z lat 2027-2028, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032, Wójt Gminy Legnickie Pole przedstawi efekty podjętych działań Radzie Gminy Legnickie Pole, a następnie przekaze do wiadomości raport Zarządowi Powiatu Legnickiego.

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które powinny zostać zweryfikowane w trakcie oceny stopnia realizacji zaplanowanych zadań.

Tabela 40. Propozycje wskaźników monitorowania celów

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitorowania celu
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Przekroczenie stężeń z substancji zanieczyszczających powietrze
ZAGROŻENIE HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Wyniki przeprowadzonych badań hałasu
GOSPODAROWANIE WODAMI	OSIĄGNIĘCIE LUB UTRZYMANIE DOBREGO STANU WÓD	Stan badanych JCWP i JCWPd
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Stopień gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik monitorowania celu
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Wzrost udziału odpadów zebranych selektywnie
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE I OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	Wzrost liczby przeprowadzonych konkursów ekologicznych
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne

8. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/ działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032 z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/ kierunków działań, które są spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Tabela 41. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.	Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony: — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich; Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia: — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju; — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej; Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko: — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód; — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego; — Kierunek interwencji – Ochrona gleb przed degradacją; — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami geologicznymi; — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami; — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Zwiększenie bioróżnorodności. Cel. Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku	Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany	Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska: — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu;	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)	klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw. SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.	— Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich: — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybkiej do zmian klimatu; Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu: — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu: — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu.	Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Zwiększenie bioróżnorodności. Cel. Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.	Cel: Ograniczenie o co najmniej 40,0% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990; Cel: Zapewnienie co najmniej 32,0% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii; Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂.
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej	Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.	Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego: — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂. Cel. Poprawa klimatu akustycznego:

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska: — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa; — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska; — Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.	— Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej; — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Zwiększenie bioróżnorodności. Cel. Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra)	Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)	następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną; Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15, Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego, Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii, Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych, Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego, Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych, Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych, Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce, Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.	— Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂.
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej)	Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych; Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej; Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji; Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.	
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030”	Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym: Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO ₂ . Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Zwiększenie bioróżnorodności. Cel. Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	Cel szczegółowy: Poprawa zdrowia obywateli oraz systemu opieki zdrowotnej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO ₂ .

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1150)	Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska: — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Zwiększenie bioróżnorodności. Cel. Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne: — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej,

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			— Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie Aktualizacji Krajowego Programu Ochrony Środowiska	Cele szczegółowe: — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Dążenie do osiągnięcia w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂.
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028	Uchwała nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028	W gospodarce odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji, przyjęto następujące cele: 1) wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów, 2) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym zakresie ZPO żywności, 3) osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: a) 55% dla roku 2025, b) 60% dla roku 2030, c) 65% dla roku 2035, 4) minimalizacja ilości składowanych odpadów: a) do 30% w roku 2025, b) do 20% w roku 2030, c) do 10% w roku 2035,	Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		5) zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”, 6) zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia, 7) zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami, 8) zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów, 9) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu, 10) utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r., 11) ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	Cele: — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy.
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19	Cele: — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów,	Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych.	— Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy.
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOŚK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej.
Program wodno-środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	Cele: — niepogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł	Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.	
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Odry jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych JCW oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany. Determinuje to konieczność szczegółowego przeanalizowania przyczyn braku zakładanego postępu w osiąganiu celów środowiskowych oraz przygotowania zaktualizowanego zestawu działań naprawczych dających realną szansę na osiągnięcie celów środowiskowych do roku 2027 dla tych JCW, dla których nadal nie stwierdzono oczekiwanego stanu. Zestaw działań IIaPGW zawiera również działania zmierzające do utrzymania dobrego stanu w tych JCW, które stan ten osiągnęły. W przypadku JCW, dla których został wykazany brak możliwości osiągnięcia celów środowiskowych, przy jednoczesnym spełnianiu przesłanek dla przyznania odstępstw, przygotowane zostały szczegółowe uzasadnienia odstępstw w zakresie konieczności osiągnięcia celu środowiskowego, wymaganych RDW.	Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry	Cel główny: Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego: — Cel szczegółowy: zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi, — Cel szczegółowy: zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP. Cel główny: Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego: — Cel szczegółowy: zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi, — Cel szczegółowy: redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania OZP, — Cel szczegółowy: redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na OZP. Cel główny: Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych, — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych, — Cel szczegółowy: zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi, — Cel szczegółowy: wdrożenie systemu analiz popowodziowych i zwiększenie jego skuteczności, — Cel szczegółowy: wdrożenie instrumentów prawnych i finansowych zwiększających bezpieczeństwo powodziowe, — Cel szczegółowy: zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.	Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy	Cele szczegółowe: — skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, — zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy, — edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, — formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.	Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej.
Strategia rozwoju województwa Dolnośląskiego 2030	Uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w dniu 20 września 2018 r.	Cel strategiczny 4. Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego — Priorytet 4.1 Poprawa stanu środowiska — Priorytet 4.2 Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska — Priorytet 4.4. Wspieranie produkcji energii ze źródeł — odnawialnych oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Zwiększenie bioróżnorodności. Cel. Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			— Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Dolnośląskiego	Uchwała nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego	Cel. 2. Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu: — Kierunek 2.1.: Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich, — Kierunek 2.2.: Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu, — Kierunek 2.3.: Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska. Cel 3. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka — Kierunek 3.1. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu, — Kierunek 3.2. Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂. Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Zwiększenie bioróżnorodności. Cel. Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.
Program ochrony środowiska dla województwa Dolnośląskiego na lata	Uchwała nr XLVII/939/22 z dnia 14 lipca 2022 r.	Celem nadrzędnym programu jest poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego:	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂. Cel. Poprawa klimatu akustycznego:

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
2022-2025 z perspektywą do roku 2029		Cel: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu — Kierunek: zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza min. Poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach — Kierunek: Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami — Kierunek: Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych — Kierunek: Rozwój odnawialnych źródeł energii Cel: Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego — Kierunek: ochrona społeczeństwa przed ponadnormatywnym poziomem hałasu — Kierunek: Zmniejszenie uciążliwości wynikających z nadmiernego poziomu hałasu Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej, — Kierunek: Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki — Kierunek: Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu Cel: Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu oraz kontynuacja badań gleb na terenach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami w województwie	— Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Zwiększenie bioróżnorodności. Cel. Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek: ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa, — Kierunek: Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi — Kierunek: Gospodarka odpadami zawierającymi azbest Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobraz — Kierunek: Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów — Kierunek: Tworzenie i zachowanie zielonej infrastruktury Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków, — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w wypadku wystąpienia awarii Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa. — Kierunek: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców województwa	
Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa dolnośląskiego	Uchwała nr IV/42/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2024 r.	Celem POH jest określenie działań ograniczających poziom hałasu w środowisku, a tym samym poprawa klimatu akustycznego i jakości życia mieszkańców województwa poprzez ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych związanych z hałasem.	Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
Program ochrony powietrza dla strefy w województwie dolnośląskim, w których	Uchwała nr LXVI/1411/24 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 29 lutego 2024 r.	Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne powody (źródła) wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza w odniesieniu do ww. zanieczyszczeń w strefach województwa	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
w 2018 r. zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu		dolnośląskiego oraz określa skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza i dotrzymanie norm określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu	
Plan gospodarki odpadami województwa dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 r.	Uchwała nr 5995/VI/22 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 r.	Cele: — zredukowanie ilości wytwarzania odpadów, w tym odpadów komunalnych, — zwiększenie udziału odpadów przekazywanych do recyklingu, w tym odzysku energii, — zmniejszenie masy składowanych odpadów na składowiskach, — podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami.	Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy.
Program ochrony środowiska dla Powiatu Legnickiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025	Uchwała nr XXXV/198/2018 Rady Powiatu Legnickiego z dnia 17 maja 2018 r.	Cel: Trwała poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Monitoring jakości powietrza oraz podejmowanie działań wpływających na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, celem dotrzymywania standardu jakości powietrza. — Kierunek interwencji: Wdrażanie programu ochrony powietrza oraz opracowanie i wdrażanie takich programów dla obszarów przekraczania norm jakości powietrza. — Kierunek interwencji: Zmniejszenie niskiej emisji poprzez budowę i rozbudowę systemów ciepłowniczych i gazowniczych. — Kierunek interwencji: Wdrażanie obowiązujących planów gospodarki niskoemisyjnej w gminach. — Kierunek interwencji: Działania związane z inwestycjami w zakresie ograniczenia emisji i obniżenia zużycia energii w obiektach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO ₂ . Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami:

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek interwencji: Remonty i modernizacje dróg. — Kierunek interwencji: Wprowadzenie energooszczędnych rozwiązań (transport, budownictwo) oraz wspieranie gospodarki przyjaznej środowisku. — Kierunek interwencji: Wspieranie działań inwestycyjnych w zakresie ochrony powietrza podejmowanych przez podmioty gospodarcze. — Kierunek interwencji: Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii. Efektywne wykorzystanie energii. Cel: Poprawa klimatu akustycznego na obszarach gdzie zostały przekroczone wartości normatywne oraz zabezpieczanie pozostałych obszarów przed zagrożeniem wystąpienia ponadnormatywnej emisji hałasu: — Kierunek interwencji: Obniżenie lub eliminacja uciążliwego hałasu. Realizacja zadań przewidzianych dla poprawy infrastruktury drogowej i kolejowej oraz organizacji ruchu w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego (w tym modernizacja sieci drogowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą). — Kierunek interwencji: Modernizacja taboru transportu zbiorowego, Promocja komunikacji zbiorowej, rozwój alternatywnych rodzajów transportu. — Kierunek interwencji: Kontrola przestrzegania przez zarządców dróg, kolei i zakłady przemysłowe poziomów hałasu określonych w decyzjach administracyjnych. — Kierunek interwencji: Planowanie przestrzenne uwzględniające zagrożenia hałasem. Cel: Ochrona przed negatywnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych: — Kierunek interwencji: Prowadzenie badań pól elektromagnetycznych i gromadzenie danych o źródłach promieniowania elektromagnetycznego.	— Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Zwiększenie bioróżnorodności. Cel. Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		— Kierunek interwencji: Działania w zakresie planowania przestrzennego. Cel: Dążenie do osiągnięcia dobrego stanu i potencjału wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakościowym określonych przez Ramową Dyrektywę Wodną: — Kierunek interwencji: Monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych. — Kierunek interwencji: Zapewnienie ochrony wód podziemnych przed degradacją (zanieczyszczeniem) zwłaszcza głównych zbiorników wód podziemnych oraz stref ochrony ujęć wód podziemnych. — Kierunek interwencji: Zwiększenie ochrony wód powierzchniowych poprzez likwidację niekontrolowanego odprowadzania ścieków w tym inwentaryzacja źródeł zanieczyszczeń dopływających do wód powierzchniowych. Cel: Tworzenie spójnego i nowoczesnego systemu zarządzania gospodarką wodną z uwzględnieniem zasad ochrony środowiska: — Kierunek interwencji: Racjonalizacja gospodarki zasobami wód na terenie powiatu. Cel: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin w zakresie ich rozpoznania, wydobywania i rekultywacji terenów poeksploatacyjnych: — Kierunek interwencji: Rozpoznanie zasobów kopalin. — Kierunek interwencji: Ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin w eksploatowanych złożach. Cel: Ochrona gleb przed degradacją oraz rekultywacja terenów zdegradowanych i zdewastowanych: — Kierunek interwencji: Ochrona gleb. — Kierunek interwencji: Rekultywacja terenów.	

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cel: Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów oraz stworzenie niezbędnej infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów u źródła, tak aby zapewnić ich efektywny recykling: — Kierunek interwencji: Minimalizacja składowanych odpadów poprzez: – rozbudowę infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych, – budowę nowych oraz rozbudowę instalacji służących do odzysku (w tym recyklingu), termicznego przekształcania z odzyskiem energii oraz instalacji unieszkodliwiania odpadów, udoskonalanie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych. — Kierunek interwencji: Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne. Cel: Ukształtowanie spójnego przestrzennie systemu obszarów podlegających ochronie prawnej oraz pozostałych terenów zieleni: — Kierunek interwencji: Ochrona i wzmocnienie ochrony form ochrony przyrody. Cel: Rozwijanie zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej: — Kierunek interwencji: Poprawa zdrowotności i odporności drzewostanów. Cel: Ograniczanie ryzyka wystąpienia zagrożeń środowiska spowodowanych przez potencjalne źródła awarii przemysłowych: — Kierunek interwencji: Nadzór nad zakładami dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii.	

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		Cel: Ograniczanie ryzyka wystąpienia zagrożeń środowiska spowodowanych przez potencjalne źródła awarii przemysłowych: — Kierunek interwencji: Monitoring zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Cel: Dążenie do minimalizowania ryzyka pożarowego: — Kierunek interwencji: Wzmocnienie skuteczności działań służb reagujących w przypadku wystąpienia awarii. Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnych skutków powodzi i suszy oraz minimalizowanie ryzyka występowania sytuacji nadzwyczajnych z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju oraz poszanowaniem zasobów przyrody i nie pogarszaniu stanu środowiska.	
Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe Gminy Legnickie Pole na lata 2020-2035	Uchwała nr XVIII.159.2020 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 27 sierpnia 2020 r.	Opracowanie Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Gminy Legnickie Pole oraz wskazanie zmiany zapotrzebowania na energię, między innymi poprzez realizację przedsięwzięć racjonalizujących zużycie poszczególnych nośników energii przez odbiorców.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂.
Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Legnickie Pole na lata 2015-2032	Uchwała Nr XVI/96/2016 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 9 lutego 2016 r.	Celem opracowania Programu usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Legnickie Pole jest zaplanowanie bezpiecznego dla zdrowia mieszkańców i środowiska naturalnego usunięcia wyrobów zawierających azbest z obszaru Gminy do końca 2032 roku.	Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy.
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Legnickie Pole	Uchwała nr LVII.494.2023 Rady Gminy Legnickie Pole z dnia 30 października 2023 r.	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Legnickie Pole określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego.	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Zwiększenie efektywności energetycznej, — Kierunek interwencji: Zmniejszenie emisji CO₂.

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			Cel. Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Cel. Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej. Cel. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej. Cel. Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami: — Kierunek interwencji: Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy. Cel. Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek rozwoju: Zwiększenie bioróżnorodności. Cel. Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa.

Źródło: Opracowanie własne

Spis tabel i rysunków

Tabela 1. Zadania inwestycyjne zaplanowane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028	14
Tabela 2. Położenie Gminy Legnickie Pole wg regionalizacji fizycznogeograficznej Polski...	21
Tabela 3. Wynikowe klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	30
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	30
Tabela 5. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	36
Tabela 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$	38
Tabela 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby	39
Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	40
Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	41
Tabela 10. Średni dobowy ruch roczny na odcinkach autostrady przebiegających przez teren gminy Legnickie Pole	42
Tabela 11. Średni dobowy ruch roczny na odcinku drogi wojewódzkiej przebiegającej przez teren gminy Legnickie Pole	43
Tabela 12. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	44
Tabela 13. Wyniki pomiaru natężenia pola elektromagnetycznego w 2021 r. na terenie gminy Legnickie Pole	47
Tabela 14. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	48
Tabela 15. Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) na obszarze gminy Legnickie Pole	50
Tabela 16. Ocena stanu wód JCWP na terenie gminy Legnickie Pole za lata 2016-2021	51
Tabela 17. Klasyfikacja wskaźników charakteryzujących stan JCWP na terenie gminy Legnickie Pole (rok 2022)	54
Tabela 18. Klasyfikacja wskaźników charakteryzujących stan JCWP na terenie gminy Legnickie Pole (rok 2023)	55
Tabela 19. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami	66
Tabela 20. Sieć wodociągowa na terenie gminy Legnickie Pole w latach 2020-2023	67
Tabela 21. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Legnickie Pole w latach 2020-2023	67
Tabela 22. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	69
Tabela 23. Charakterystyka złóż kopalin na terenie gminy Legnickie Pole	71
Tabela 24. Aktualne obszary górnicze na obszarze gminy Legnickie Pole	71
Tabela 25. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	72
Tabela 26. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby	75
Tabela 27. Masa odpadów „problemowych” odebranych przez mPSZOK w latach 2022-2024	76

Tabela 28. Masa odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w latach 2022-2024 [Mg]	76
Tabela 29. Osiągnięte poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych przez Gminę Legnickie Pole w latach 2022-2024	77
Tabela 30. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	79
Tabela 31. Lasy i grunty leśne na terenie gminy Legnickie Pole	79
Tabela 32. Charakterystyka rezerwatu przyrody Jezioro Koskowickie	83
Tabela 33. Pomniki przyrody na terenie gminy Legnickie Pole	86
Tabela 34. Pomniki przyrody na terenie gminy Legnickie Pole	96
Tabela 35. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	97
Tabela 36. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	98
Tabela 37. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Legnickie Pole na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032	105
Tabela 38. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	108
Tabela 39. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	110
Tabela 40. Propozycje wskaźników monitorowania celów	114
Tabela 41. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	116
Rysunek 1. Położenie gminy Legnickie Pole na tle powiatu legnickiego i województwa dolnośląskiego	20
Rysunek 2. Położenie fizyczno-geograficzne gminy Legnickie Pole	21
Rysunek 3. Drogi na terenie gminy Legnickie Pole	23
Rysunek 4. Dzielnice klimatyczne Polski wg W. Okołowicza i D. Martyn	26
Rysunek 5. Położenie gminy Legnickie Pole na mapie energii wiatru w kWh/m ² /rok na wysokości 30 m nad poziomem gruntu	33
Rysunek 6. Położenie gminy Legnickie Pole na mapie usłonecznienia na terenie Polski	34
Rysunek 7. Położenie gminy Legnickie Pole na mapie rozkładu temperatury na głębokości 2 000 m p.p.t.	35
Rysunek 8. Lokalizacja stacji bazowych oraz wyników pomiarów PEM na terenie gminy Legnickie Pole	46
Rysunek 9. Mapa zagrożenia powodziowego w obrębie gminy Legnickie Pole	56
Rysunek 10. Mapa ryzyka powodziowego w obrębie gminy Legnickie Pole	57
Rysunek 11. JCWPd na terenie gminy Legnickie Pole	58
Rysunek 12. Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną na terenie gminy Legnickie Pole	61
Rysunek 13. Mapa zagrożenia suszą rolniczą na terenie gminy Legnickie Pole	62
Rysunek 14. Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną na terenie gminy Legnickie Pole	63
Rysunek 15. Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Legnickie Pole	64
Rysunek 16. Mapa łącznego zagrożenia suszą na terenie gminy Legnickie Pole	65
Rysunek 17. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze gminy Legnickie Pole	70
Rysunek 18. Mapa obszarów leśnych w Gminie Legnickie Pole	80
Rysunek 19. Rezerwat przyrody na terenie gminy Legnickie Pole	83
Rysunek 20. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe znajdujące się w granicach administracyjnych gminy Legnickie Pole	85